

Iktatószám (intézményi): EBI/1406/2016

Iktatószám (önkormányzati): IV-56-47/2016.

AZ EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYEK

(1119 Budapest, Tétényi út 46-48.)

SZAKMAI PROGRAMJA

Hatályos: 2016. szeptember 1.

Jóváhagyom:

dr. Hoffmann Tamás
polgármester megbízásából

dr. Molnár László
alpolgármester

Tartalomjegyzék

I. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK	6
1. A szakmai program célja	6
2. A szakmai program hatálya	6
II. AZ INTÉZMÉNY MINŐSÉGPOLITIKÁJA, KÜLDETÉSE, ÉRTÉKEI	7
1. Intézményünk minőségpolitikája	7
2. Intézményünk küldetése	8
3. Intézményünk értékei	10
III. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA	11
IV. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI, ELLÁTÁSI SZÜKSÉGLET	12
1. Ellátandó célcsoport	12
2. Ellátandó terület	12
3. Ellátási szükséglet	12
V. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEI	14
1. A bölcsődei nevelés célja	14
2. A bölcsődei nevelés feladata	14
3. A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei	15
VI. A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT PROGRAM KONKRÉT BEMUTATÁSA, A LÉTREJÖVŐ KAPACITÁSOK, A NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁS ELEMEEK, TEVÉKENYSÉGEK LEÍRÁSA	17
1. A megvalósítani kívánt program konkrét leírása	17
2. A létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatási elemek területenkénti leírása	17
3. Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja	20
3.1. Kapcsolattartás a szülőkkel	20
3.2. Kapcsolattartás más intézményekkel	21
VII. A FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA, MÓDJA, A BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSOK KÖRE, RENDSZERESSÉGE, A NEVELÉSI, GONDOZÁSI, FEJLESZTÉSI FELADATOK JELLEGE, TARTALMA	22
1. A feladatellátás szakmai tartalma, alkalmazott módszerek	22
1.1. Családlátogatás	22
1.2. Szülőcsoportos beszélgetések	23
1.3. Szülői értekezlet	23
1.4. Családokkal közösen szervezett programok	23
1.5. Beszoktatás (adaptáció):	23
1.6. „Saját kisgyermeknevelő”- rendszer	24
1.7. Gyermekcsoportok szervezése:	24
1.8. Napirend	24
1.9. Egészségmegőrzés, prevenció	25
2. A gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellege, tartalma, a bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei	25
2.1. Gondozás	26
2.2. Mozgás	26
2.3. Játék	26
2.4. Mondóka, ének	27
2.5. Vers, mese	27

2.6. Alkotó tevékenységek.....	27
2.7. Egyéb, közösen gyakorolt tevékenységek	27
2.8. Tanulás	28
3. Az intézmény által nyújtott szolgáltatások formái, köre, rendszeressége	28
3.1. Intézményünk alaptevékenysége.....	28
3.2. Intézményünk alaptevékenységének részeként részleges integrációban 4 bölcsődében biztosít a különleges gondozási-nevelési igényű gyermekek ellátása is.....	28
3.3. Intézményünk alapellátáson túl nyújtott szolgáltatásai	30
3.4. Igénybevevői nyilvántartás	31
3.5. A központi bölcsőde feladatai	32
VIII. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA.....	33
IX. AZ INTÉZMÉNY SZOLGÁLTATÁSÁRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA.....	34
X. AZ IGÉNYBEVEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK.....	35
1. Az ellátottak, valamint törvényes képviselőik jogai.....	35
2. A szolgáltatást nyújtók jogai	35
XI. A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTTSÉGE BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI	36
XII. ZÁRADÉK.....	36
MELLÉKLETEK.....	37
1. számú melléklet: A bölcsődék szakmai programja.....	37
2. számú melléklet: Házi rend	113
3. számú melléklet: Megállapodás	115
4. számú melléklet: Szervezeti és működési szabályzat	118

Az Egyesített Bölcsődei Intézmények – a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet) 4/A. § (1) bekezdése alapján – a következők szerint határozza meg a szakmai programját.

Az intézmény neve: **Egyesített Bölcsődei Intézmények**
Székhelye: **1119 Budapest, Tétényi út 46-48.**

A székhelyen működő intézményegység neve, címe:

Szemünk Fénye Központi Bölcsőde 1119 Budapest, Tétényi út 46-48. 132 férőhely

Telephelyei:

Napsugár Bölcsőde	1118 Budapest, Csiki-hegyek u. 9.	104 férőhely
Kuckó Bölcsőde	1117 Budapest, Bogdánfy u. 4/a.	76 férőhely
Pöttöm Bölcsőde	1118 Budapest, Ménesi út 41.	40 férőhely
Mogyoróskert Bölcsőde	1115 Budapest, Fraknó u. 13-15.	76 férőhely
Katica Bölcsőde	1118 Budapest, Törökugrató u. 11.	104 férőhely
Dúdoló Bölcsőde	1112 Budapest, Menyecske u. 2.	104 férőhely
Bóbita Bölcsőde	1116 Budapest, Fonyód u. 3-5.	132 férőhely
Mesevár Bölcsőde	1118 Budapest, Zólyomi út 20-22.	76 férőhely

Fenntartó szerv neve és címe:

Budapest Főváros XI. Kerület
Újbuda Önkormányzata
1113 Budapest, Bocskai út 39-41.

Irányító szerv:

Budapest Főváros XI. Kerület
Újbuda Önkormányzatának Képviselő-testülete

Az intézmény tevékenysége:

Államháztartási szakágazat száma, megnevezése:

889110

Bölcsődei ellátás

A családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátása, szakszerű nevelése és gondozása.

Kormányzati funkciókód száma, megnevezése:

104030

Gyermekek napközbeni ellátása

Bölcsődei ellátás (Gyvt. 42. §)

104035

Gyermekétkeztetés bölcsődében, fogyatékosok nappali intézményében

Az intézmény ellátási területe:

Budapest és Pest megye közigazgatási területe

Az intézmény irányítása, vezetése:

A költségvetési szerv vezetőjét az irányító szerv nyilvános pályázat útján a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény, illetve a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000.(XII.16.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint nevezi ki és gyakorolja az egyéb munkáltatói jogokat.

Az intézmény képviseletére az intézmény vezetője jogosult.

Az intézményvezető feladata a szolgáltatás szakmai, szervezeti irányítása, a működési feltételek biztosítása a rendelkezésre álló költségvetés keretein belül, valamint az intézmény állományába tartozó munkavállalók felett a munkáltatói jogkör gyakorlása.

A költségvetési szervnél alkalmazásban álló személyek jogviszonya:

Foglalkoztatási jogviszony	Jogviszonyt szabályozó jogszabály
Közalkalmazotti	A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény
Egyéb foglalkoztatásra irányuló jogviszony (megbízási jogviszony)	A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény

Az intézmény tevékenységeit a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott keretek között végzi.

I. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

1. A szakmai program célja

A szakmai program célja, hogy meghatározza a vonatkozó jogszabályok, az egyedi sajátosságok alapján az Intézmény szakmai tevékenységét, ennek érdekében megállapítsa:

- a szolgáltatás célját, feladatát, így különösen
- a megvalósítani kívánt program konkrét bemutatását, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírását;
- a más intézményekkel történő együttműködés módját;
- az ellátandó célcsoport jellemzőit;
- a feladatellátás szakmai tartalmát, módját, a biztosított szolgáltatások formáit, körét, rendszerességét, a gondozási, nevelési és fejlesztési feladatok jellegét, tartalmát;
- az ellátás igénybevétele módját;
- a szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módját;
- az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályokat.

2. A szakmai program hatálya

A szakmai program személyi hatálya kiterjed az ellátást igénybe vevőkre, valamint az intézmény szakmai működtetésében, szolgáltatásai nyújtásában közreműködő személyekre, területi hatálya az intézményre terjed ki.

II. AZ INTÉZMÉNY MINŐSÉGPOLITIKÁJA, KÜLDETÉSE, ÉRTÉKEI

*„A szeretet cselekvő törődés annak az életével és fejlődésével akit vagy amit szeretiünk.”
(Erich Fromm)*

1. Intézményünk minőségpolitikája

Az Egyesített Bölcsődei Intézmények Budapest Főváros XI. kerületében több mint 50 éve látja el feladatát a napközbeni kisgyermekellátás területén. Az intézményben dolgozók az elmúlt időszak alatt folyamatosan törekedtek az ellátás színvonalának emelésére, a családok változó igényeinek felismerésére és a helyi lakosság gyermekellátással kapcsolatos szükségleteinek kielégítésére, Újbuda lakosságának jó színvonalú, hatékony, korszerű, probléma-érzékeny, hozzáférhető, a törvényi előírásoknak megfelelő szociális szolgáltatás megteremtésére.

Feladatunknak tekintjük, hogy biztonságot, nyugalmat, szeretetet adó légkört és megfelelő személyi és tárgyi környezetet teremtsünk azon kisgyermek számára, akiket szülei napközben a mi gondjainkra bízunk, életük legfontosabb első 3 évében. Hiszünk abban, hogy az első három év érzelmi és értelmi az egyik legfogékonyabb időszak és így kiemelkedően fontos a személyiség kialakulása, fejlődése szempontjából.

Környezeti neveléssel, a természet tiszteletével megalapozzuk a koragyermekkorban kialakuló környezeti kultúra alapjait, felébresztjük a természet iránti szeretetet és felelősséget, hogy felnőtt korban ne pusztítsák, hanem védjék környezetüket. A környezeti nevelés ráébreszti a gyermeket a természet szépségére, felfedezheti a tágabb és szűkebb környezetében rejlő lehetőségeket.

Célunk

- A kerületi szociálpolitika kialakításában és magvalósításában való aktív, kezdeményező részvétel.
- A napközbeni kisgyermekellátás és szolgáltatások biztosításában a valós szükségleteken alapuló, célzott és differenciált ellátás.
- A rendelkezésekre álló anyagi források leghatékonyabb felhasználása, az ellátás gazdaságos működtetése.
- A törvényi előírásoknak való teljes körű megfelelés.
- Az igények változásaira való folyamatos odafigyelés, rugalmas reagálás. Az új és korszerű módszerek, elképzelések, lehetőségek iránti fogékonyság.
- Szakmaközi kapcsolattartás és együttműködés.
- Kihasználva az információ gyors áramlását, a társintézményekkel együttműködve eredményesen alkalmazható prevenció és segítségnyújtás a kialakult krízisek hatékony kezelésében.
- Környezeti nevelés, melynek alapértékei megjelennek a bölcsődei nevelés-gondozás kapcsán: az élet tisztelete, törődés és közösségérzet más élőlényekkel, környezettel való összhang, harmónia, embertársaink tisztelete, segítése és szeretete, az élő és élettelen környezet megóvása.
- Egy olyan gyermekközpontú intézmény működtetése, ahol a 3 éves kor alatti gyermekek testi, lelki, és szociális szükségleteinek kielégítése, nevelése és gondozása tevékeny, érzelm gazdag, derűs és családi légkörben folyik az egyéni fejlődés ütemét figyelembe véve. Tisztában vagyunk azzal, hogy a család pótolhatatlan, hogy mekkora aggodalommal és izgalommal jár minden szülő számára a „külső segítség” igénybevétele a gyermeknevelésben. Ezért munkánk meghatározója, legfőbb motivációja csak a szeretet és az igényesség lehet, önmagunkkal és környezetünkkel szemben is.

- Az Intézmény - nagyságrendjét és szellemi tőkét kihasználva - rendszeres és hatékony képzésekkel, továbbképzésekkel, szakmai műhelyekkel, esetmegbeszélésekkel, tréningekkel, szupervízióval elősegíteni a szociális ellátást nyújtó szakemberek szakmai felkészültségének javítását, személyiségfejlesztését.

Tevékenységünk szolgálat, melyet igazi elhivatottsággal és szakmai hozzáértéssel végzünk a gyermekekért és a családokért. Nevelésfilozófiánk lényege, hogy a gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető individuum, ezért a középpontban a gyermeki személyiség tisztelete, az egyéni, differenciált bánásmód, a családi nevelés értékrendjének előtérbe helyezése és összehangolása a közösségi nevelést meghatározó értékrenddel, az egymás iránti megbecsülés, tolerancia, empátia, következetesség és a másság elfogadása áll.

Nevelési elveink megvalósítását folyamatos ön- és továbbképzéssel igyekszünk biztosítani, mely munkánk színvonalának és annak a törekvésünknek záloga is, hogy kiegyensúlyozott, érzélem gazdag, kreatív, érdeklődő, a világra nyitott kicsi emberek lépjenek tőlünk tovább a fejlődésük egy magasabb fokán rájuk váró közösségbe.

*„Az ember azt szereti, amiért fárad, s azért fárad, amit szeret.”
(Erich Fromm)*

2. Intézményünk küldetése

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata első bölcsődéi az 1950-es években alakultak abból a célból, hogy törődjenek a hétköznapi munkát vállaló édesanyák három év alatti gyermekeivel, míg ők elfoglaltságuk miatt távol vannak családjuktól. Az intézmény fennmaradásának, a napközbeni kisgyermekellátásnak a célja alapvetően ma is ez, de mégis sokkal összetettebb, árnyaltabb és a megvalósítás minősége magasabb színvonalú.

Intézményünk működése során alapvető feladatának tekinti az ellátási területén élő családok 3 év alatti gyermekeinek szakszerű és magas színvonalú napközbeni nevelését- gondozását, gyermekneveléshez értő, a gyermekeket tisztelő és szerető humanista értékrenddel rendelkező felnőttek segítségével, együttműködésben a családdal, hasonló korú gyermektársak közösségében. A ránk bízott kisgyermekeket egyéni fejlettségükből kiindulva, önmegvalósítási szándékukat, gyermeki szabadságukat és jogait tiszteletben tartva, érzelmileg elfogadva kívánjuk szocializálni, személyiségüket formálni, alakítani.

Minden, intézményünkben nevelkedő gyermek számára biztosítjuk a lehetőséget és a feltételeket, hogy egészséges, testileg és szellemileg fejlett, életkoruknak megfelelően a világban eligazodni tudó kisgyermekké váljanak. A három év alatti gyermekek számára az elsődleges minta a szülő. Megfelelő kapcsolat esetén a kisgyermeknevelő modellnyújtó szerepe hatással van a családi nevelésre. A kisgyermeknevelők által megfogalmazott egységes értékek a családokéval azonos elveket és célokat határoznak meg. A kisgyermeknevelő felelőssége, hogy meg tudja-e alapozni, ki tudja-e alakítani a környezettudatos magatartást, a környezetért érzett felelősségtudatot. Ehhez elengedhetetlen a kisgyermeknevelő nyitottsága, személyes érzékenysége, az élménypedagógiával való azonosulása, pozitív érzelmi viszonyulása a természethez. Az állatok, a növények, a föld, a víz, a természeti környezet megismertetése az alapja a későbbi környezetbarát viselkedésnek.

A gyermeki személyiség sokoldalú fejlődését változatos tevékenységeken keresztül biztosítjuk, amelyben a gyermek a kezdeményező, öntevékeny egyén, míg a nevelő- gondozó az orientáló, segítő, az öntevékenységet kibontakoztató lény.

További törekvésünk, hogy segítséget nyújtsunk azoknak a családoknak melyek nehéz körülmények között élnek, szociálisan hátrányokkal küzdenek és/vagy olyan kisgyermeket nevelnek, aki nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, környezeti vagy veleszületett okok következtében alacsonyabb fejlettségi szinten álló és emiatt több figyelmet, speciális törődést és különleges gondozást igényel. A kerület négy bölcsődéjében, részleges integrációban fogadjuk a sajátos nevelésű igényű kisgyermeket. A négy bölcsőde, a kerület különböző régiójában helyezkedik el, így tökéletesen lefedi a sajátos nevelésű igényű kisgyermeket nevelő családok igényeit. Kelenföldön a Szemünk Fénye Központi Bölcsőde, Albertfalván a Bóbita Bölcsőde, Gazdagréten a Napsugár Bölcsőde és Őrmezőn a Dúdoló Bölcsőde látja el a részleges integrációt. A sajátos nevelésű igényű kisgyermek nevelése-gondozása, fejlesztése, habilitációja és rehabilitációja optimálisan kis-létszámú csoportban zajlik a Pedagógiai Szakszolgálattal szoros együttműködésben.

Mi azért vagyunk, hogy segítségünkkel egészséges, kiegyensúlyozott és boldog gyermekek nevelkedjenek a családokban.

Intézményünk 9 bölcsődéje, játszócsoportja (jelenleg szünetel), és időszakos gyermekfelügyeletet nyújtó kisgyermeknevelői, gyermekorvosai, pszichológusa és fejlesztéssel foglalkozó szakembere szakmai munkájuk legjavát adva segítik a családokat a gyermeknevelésben. Prioritás - a szakmaiság és hatékonyság érdekében - a jogszabályi rendelkezések, irányelvek gyakorlatba való sikeres átültetése.

Munkájuk színvonalának biztosítása:

- az életkornak megfelelő, családi, korszerű tárgyi környezet,
- a jól képzett, odafigyelő és hozzáértő szakemberek,
- a gyermekek emberi méltóságának és jogainak tiszteletben tartása,
- a szülői jogok és igények mindenkor figyelembe vétele,
- a társintézményekkel való szoros kapcsolat,
- a gyermekek fejlődésének nyomon követése.

Az eredményes, sikeres munka bizonyítéka:

- a gyermeki bizalom, öröm, kiegyensúlyozott fejlődés,
- a családok elégedettsége,
- az óvodák pozitív visszajelzése.

3. Intézményünk értékei

Egészséges, esztétikus, környezetbarát légkörben biztosítjuk a gyermekek teljes körű fejlődését és jólétét.

- Törekszünk a gyermekek és az őket nevelő- gondozó felnőttek tudásának gyarapítására, a bennük rejlő értékek kibontakoztatására, kiteljesítésére.
- A játékot a gyermek elsődleges tevékenységi formájának tekintjük, ezért biztosítjuk, hogy megismerje a körülötte lévő világot és kipróbálja, gyakorolja, kiélje és feldolgozza az őt ért élményeket.
- Elősegítjük a társas beilleszkedés és a humanista magatartás szokásainak elsajátítását.
- Segítő, támogató ráhatással arra törekszünk, hogy a különleges gondozási szükségletű vagy szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek személyre szabott fejlesztését a szülőkkel egyetértésben segítsük.
- Számunkra közös alapelv a gyermekről kialakított kép, mely szakmai munkánk sarokköve.

III. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

A Budapest XI. kerületi Tanács 1979. évben alapította meg az Egyesített Bölcsődei Intézményeket (a továbbiakban: EBI).

Az intézmény a '70-es évek végén 18 bölcsőde integrálásával, 1140 férőhellyel alakult. A legtöbb részleg 1983-ban működött (22) 1480 férőhellyel. Az 1980-as évek elején a csökkenő születésszám hatására megindult a férőhelyek szüneteltetése, illetve megszüntetése, míg fokozatosan elérte 2001-re az induló 60%-át, azaz 675 engedélyezett férőhelyszámot. Jelenleg 832 férőhely működik a bölcsődei alapellátásban, és főleg azokat a családokat segítjük a gyermekeik napközbeni gondozásában-nevelésében ahol az édesanya anyagi, vagy egzisztenciális okok miatt dolgozni kényszerül. Kisebbszámú, 12 férőhelyen elégítjük ki az olyan igényeket, melyek a családi ellátás mellett változatosságot jelentenek az otthon lévő anya és kisgyermek életében. Pl.: játszócsoport, időszakos gyermekfelügyelet formájában.

Az EBI integrált intézmény, jelenleg 9 telephelyen működik, ezzel összhangban az intézményt 9 szakmai-szervezeti egység alkotja, melyek a kerület földrajzilag különböző részein üzemelnek. Önállóságuk a szakmai feladatellátásra terjed ki, munkáltatói, bérigazgatási és gazdálkodási feladatokat csak leadott hatáskörben látnak el.

Alapvető és legfontosabb tevékenységük: ellátási területükön a családban nevelkedő, napközben intézményi ellátást igénylő 20 hetes - 3 éves és 20 hetes - 6 éves különleges gondozást-nevelést igénylő gyermekek magas színvonalú ellátása, optimális testi és szellemi fejlődésük biztosítása.

Az intézmény több szolgáltatást biztosít, a kerületi kisgyermekes családok részére (bölcsődei ellátás, házi gyermekfelügyelet, időszakos gyermekfelügyelet, játszócsoport).

A kerület nagyságához, lélekszámához igazodva az intézmény strukturált.

A jelenlegi alapellátás tartalmazza a kezdeti szolgáltatási elemeket, de az évek során tovább bővült, így a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) alapján az alábbi szolgáltatásokat biztosítja az intézmény:

- bölcsődei ellátás,
- házi gyermekfelügyelet,
- időszakos gyermekfelügyelet,
- játszócsoport.

Az EBI feladatainak megvalósítása érdekében az intézmény központja által irányítottan, integráltan, egységes egészként működik.

A gyermeket erősnek, értékesnek és hatalommal rendelkezőnek tartjuk.

IV. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI, ELLÁTÁSI SZÜKSÉGLET

1. Ellátandó célcsoport

A Gyvt. 41-42. §-a és a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 36. §-a alapján az intézménybe a gyermek húsz hetes korától harmadik életévének, fogyatékos gyermek ötödik életévének, illetve annak az évnek december 31-ig vehető fel, amelyben harmadik, fogyatékos gyermek ötödik életévét betölti.

Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

Ellátottak köre: a közigazgatási területen élő, állandó lakcímmel, tartózkodási címmel és hellyel rendelkező kisgyermek.

2. Ellátandó terület

Az intézmény ellátási területe a fenntartó önkormányzat illetékességi (Gyvt. 94. § (6) bek.) Budapest és Pest megye közigazgatási területére terjed ki. Újbuda a főváros legnépesebb kerülete, lakosságának száma megközelíti a 135 000 főt. A kerület, különböző részei változatos képet mutatnak mind földrajzi mind pedig gazdasági adottságaik alapján. Az itt élők szociális helyzete is igen különböző, bár a főváros tekintetében itt a legalacsonyabb a munkanélküliség. A három éven aluli gyermekek száma: 6041 fő, melyből átlagosan 20% igényel intézményes ellátást.

3. Ellátási szükséglet

A szociális rendszer egyik célja a társadalmi egyenlőtlenségekkel és más társadalompolitikai kockázatokkal szembeni védelem nyújtása, a gyermekek életfeltételeinek javítása. A bölcsődei nevelés-gondozás, mint alapvető tevékenység, a kisgyermek olyan szükségleteit elégíti ki, mely elősegíti növekedését, fejlődését, hozzájárul egészségének megőrzéséhez, jó közérzetének, egészséges életmódjának kialakulásához és megteremti a nevelési hatások kedvező érvényesülésének feltételeit. Ezzel hozzájárul a testi fejlődésen kívül az egész személyiség alakulásához.

A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre. A nevelés értékközvetítő folyamat, melynek során ismereteket, szokásokat, normákat, viselkedésformákat sajátítunk el. Az értékek elsajátításának folyamatában az érzelmeknek meghatározó szerepük van. A bölcsődés korú gyermekek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége, ezért a bölcsődei nevelés alapja a nevelő szeretetteljes kapcsolata a gyermekkel, melynek kialakítása érdekében megértően, elfogadóan, empátikusan, bizalommal kell felé fordulnia, alkalmazkodva az egyéni sajátosságokhoz, körülményekhez.

A gondozás - nevelés - fejlesztés egysége a bölcsődei ellátásban lehetővé teszi, hogy a különleges gondozási-nevelési igényű kisgyermek a legfiatalabb életkortól kezdve fejlesztő programok segítségével érjék el a számunkra legoptimálisabb fejlettségi szintet. A szülőkkel együttműködve, speciális szakemberek segítségével a bölcsődei gondozó-nevelő a gyermek érdekében több figyelemmel és megkülönböztetett gondoskodással végzi munkáját. Fontos, hogy mindeközben a kisgyermek-nevelő a különleges gondozást igénylő kisgyermeket önálló személyiségként fogadja el, tevékenységét a gyermek speciális, egyéni igényei szerint végezze.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos

tapasztalatszerzés, a gondozónő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A bölcsődei étkeztetés során a korszerű csecsemő- és kisgyermek-táplálási elveket kell figyelembe venni oly módon, hogy a táplálék mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű, a higiénés követelményeknek megfelelő, korszerű konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.

“A jövő orvosa nem orvosságot fog felírni a betegeknek, hanem érdekeltté fogja őket tenni abban, hogy étrendjük segítségével jó karban tartsák magukat, hogy megelőzzék a betegségeket.”
(Thomas A. Edison)

V. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEI

1. A bölcsődei nevelés célja

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. A Bölcsődei nevelés-gondozás alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzeti/etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével, kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegítve a harmonikus fejlődést. A kisgyermekes szülők szükségleteihez rugalmasan igazodó, könnyen elérhető napközbeni ellátás és szolgáltatások működtetése. A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányok és a következményeiknek enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve. A valamilyen kisebbséghez tartozó gyermekek esetében fontos a nemzeti/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitástudat kialakulásának segítése. Mindezek segítik az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést.

2. A bölcsődei nevelés feladata

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény. A bölcsődei nevelés-gondozás feladata a családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátásának és az esetlegesen kiegészítő szolgáltatásoknak biztosításával 20 hetes-3 éves egészséges és a 20 hetes-6 éves különleges gondozási igényű gyermekek testi- és pszichés szükségleteinek kielégítése, önmagukhoz, körülményeikhez mért optimális fejlődés elősegítése. A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok és következményeik enyhítésére törekvés.

Munkánk során feladatunknak tekintjük a gyermekek testi és pszichés szükségleteinek kielégítését, koruknak, egyéni fejlődési ritmusuknak megfelelő fejlődésük elősegítését, fizikai-érzelmi biztonságuknak és jólétüknek megteremtését, kompetenciájuk figyelembe vételével a következő szempontok alapján:

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása:

- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése, a gondozás tárgyi és személyi feltételeinek biztosításával,
- preventív szerepet tölt be a nagymozgások gyakorlásához különféle mozgásfejlesztő eszközökkel felszerelt szoba, vagy erre a célra alkalmas helyiség, só-terápiás, fényterápiás, hangterápiás, zeneterápiás szoba,
- az egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető mentálhigiénés szokások kialakulásának segítése, a gondozási műveletek optimális megvalósításával a szakmai szabályok figyelembe vételével.

Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése:

- derűs, nyugodt légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, illetve csökkentése, a gyermek segítése átélt nehézségei feldolgozásában,
- a kisgyermeknevelő-gyermek közötti szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése,
- az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban élés helyzetében, az éntudat egészséges fejlődésének segítése,
- a bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályainak elfogadásának, a másik ember iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése,
- lehetőségteremtés a kisgyermeknevelő és/vagy a társakkal közös élmények szerzésére az én érvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését,
- a kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával a meghallgatás, figyelem, és a kérdésekre adott adekvát és a gyermek számára érthető válaszok segítségével,
- a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, hátrányos helyzetű és/vagy elhanyagolt gyermekek nevelése–gondozása speciális törődéssel, szükség esetén segítő szakemberek bevonásával,
- a sajátos nevelést igénylő kisgyermekes esetében törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata az ingerekben gazdag környezet kialakítása, a kisgyermekes kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése:

- az érdeklődés kialakulásának, fennmaradásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése,
- környezettudatos tudatos szemlélet, készségek, jártasságok, pozitív attitűdök kialakítása,
- rácsodálkozás képességének fejlesztése,
- a természet szépségének felismerése, tisztelet és szeretet kialakítása más élőlények és az épített környezet iránt,
- a gyermekek életkorának, fejlettségének és érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása,
- a gyermekek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása,
- az önálló aktivitás és a kreativitás támogatása,
- az önálló véleményalkotásra, döntésre, választásra való képessé válás segítése,
- ismeretnyújtás, a tájékozódásnak és a tapasztalatok, élmények feldolgozásának segítése,
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben.

3. A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motíváló, spontán tanulási tapasztalatokat biztosító legyen.

- Széleskörű együttműködés a gyermekek védelme, egészsége érdekében (ágazati, szakmai intézményi és személyi szinten megvalósuló összefogás).

- Kompetencia határokon átnyúló felelősségvállalás a gyermek megsegítése érdekében.
- Az emberi kapcsolatok humánus, korrekt kezelése, lezárása és új kapcsolatok kiépítésének segítése.
- A családi nevelés elsődlegességének tisztelete.
- A gyermeki személyiség tiszteletének elve.
- A nevelés és gondozás egységének elve.
- Az egyéni bánásmód elve.
- A biztonság és stabilitás elve.
- Az aktivitás, az önállósulás segítésének elve.
- Az egységes nevelő hatások elve.

VI. A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT PROGRAM KONKRÉT BEMUTATÁSA, A LÉTREJÖVŐ KAPACITÁSOK, A NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁS ELEMÉK, TEVÉKENYSÉGEK LEÍRÁSA

1. A megvalósítani kívánt program konkrét leírása

Az Egyesített Bölcsődei Intézmények a Gyvt. hatálya alá és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások körébe tartozó intézmény, mely a 20 hetes – 3 éves korú egészséges, átlagos fejlődésű és a 20 hetes – 6 éves különleges gondozási-nevelési igényű gyermekek részleges és teljes integrációban napközbeni ellátását biztosítja 844 férőhelyen.

Napközbeni ellátásként a családban élő gyermekek életkorának és fejlettségének megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést nyújt azon gyermekek számára, akiknek szülei, gondozói munkavégzésük, betegségük vagy egyéb elháríthatatlan okok miatt napközbeni ellátásukról gondoskodni nem tudnak.

Tevékenységi köre *alapellátásra* és *szolgáltatásokra* terjed ki.

Alapellátásként a három, illetve hat év alatti egészséges vagy különleges gondozási igényű gyermekek szakszerű gondozását, nevelését vállalja a gyermek harmadik, illetve hatodik életévének betöltéséig.

Otthoni gyermekgondozást alapellátásként biztosít olyan esetekben, mikor a gyermek gondozása-nevelése csak a szülő vagy törvényes képviselő otthonában szervezhető meg és a szülő a napközbeni ellátást egyedül nem, vagy csak részben tudja megoldani (pl.: betegség, többes ikerszülés miatt).

A bölcsőde alapellátáson túli *szolgáltatásként* speciális tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel, szülő és gyermek együttjátzásának lehetőségével (játzócsoporthoz), só-szoba használatával segíti a családokat.

2. A létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatási elemek területenkénti leírása

LÁGYMÁNYOS

Kuckó Bölcsőde

A Bogdánfy u. 4/a. szám alatti, eredetileg 60 férőhelyes lakótelepi bölcsőde a Petőfi-híd lábánál 1964-ben épült, blokkos épület, három gondozási egységből áll, jelenleg **76 férőhelyes**, hat csoportszobával és az előírásnak megfelelő kiszolgáló helyiségekkel rendelkezik. Az egészséges gyermekek gondozása-nevelése mellett évek óta foglalkozik fejlődésükben eltérő gyermekek ellátásával is, szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyeletet biztosítanak a környéken élő családoknak. Szakembereik nagy tapasztalattal rendelkeznek ezen a területen, mely tudás és tapasztalat garanciája az egyénre szabott gondozásnak-nevelésnek. Nagy hangsúlyt fektetnek munkájuk során a gyermeki aktivitás és kreativitás támogatására, a kisgyermeknevelők odafigyelése segíti a gyermeki tevékenységet.

ALBERTFALVA

Bóbita Bölcsőde

A Fonyód u. 3-5. szám alatti lakótelepi bölcsőde 1979-ben épült, eredetileg 100 férőhellyel, 1992-ben férőhelyeinek számát 80-ra csökkentették, majd 2008 szeptemberétől ismét az eredeti 100 férőhelyen látta el Albertfalva lakosságát. 2010. június 1-től **férőhelyeinek száma 132-re nőtt**. Nyugodt, odafigyelő légkörben, jó színvonalú felszereltséggel valósítják meg szakmai elképzeléseiket. Tevékenységükben komoly hangsúlyt kap a szociálisan hátrányos helyzetű és/ vagy különleges gondozási igényű gyermekek ellátása, valamint az élelmi anyag intoleranciában szenvedő gyermekek gondozása-nevelése. Tartós és korrekt együttműködést alakítottak ki az Újbudai Humán Szolgáltató Központtal (1117 Budapest, Bogdánfy u. 7/d.) az ellátási területükön kedvezőtlen szociális körülmények között élő családok intézményi ellátást igénylő gyermekeinek egészséges testi és szellemi fejlődésének biztosítása miatt. A Bóbita bölcsőde részleges integrációban fogadja a sajátos nevelést igénylő kisgyermekeket.

KELENFÖLD

A kerület kelenföldi részén két bölcsődei részleg működik, összesen 208 férőhellyel. Ezek közül egy Kelenföld városközpontjában található, a Tétényi út 46-48. szám alatt. A másik bölcsőde a Szent Imre Egyetemi Oktatókórházzal szemben, a Fraknó u. 13-15. szám alatt van.

Szemünk Fénye Központi Bölcsőde

A Tétényi út 46-48. szám alatti bölcsőde 1973-ben épült 100 férőhellyel. Jelenleg **132 férőhelyen** nyújt bölcsődei alapellátást, 5 gondozási egységben. Az épületben található egy 150 férőhelyes óvoda is, mellyel a szakmai együttműködés példaértékű. A 41 éve működő intézmény mindig a kerület módszertani bölcsődéje volt, 2003. szeptember 15-től pedig szélesebb körű módszertani feladatokat is ellátott. Működési területe Budapestre és Pest megyére terjedt ki. Jelenleg a Szemünk Fénye Központi Bölcsőde elnevezést használja, a méltán kiérdemelten magas színvonalú, jól szervezett gondozási-nevelési munkája eredményeként. A nevelési környezet kialakítására az odafigyelés, az esztétikum és az életkori sajátosságok figyelembe vétele a jellemző. Szakembereik munkájának középpontjában a támogató, dicsérő és elismerő nevelői magatartás áll, mely elősegíti az aktív gyermeki tevékenység, az egészséges személyiségfejlődés és az önállóság kialakulását. A Szemünk Fénye Központi bölcsőde részleges integrációban fogadja a sajátos nevelést igénylő kisgyermekeket. A gyakorlati gyermekellátás mellett központi feladatként konzultációk, látogatások, továbbképzések szervezésével, szakmai tanácsadással, szakmai képzések gyakorlati vezetésével, kutatásokban és hatósági ellenőrzésekben való részvétellel segítik a napközbeni kisgyermekellátásban dolgozók és az azt szervezők munkáját.

Itt működik a PENSIO Minőségi Közétkeztetés Kft. által üzemeltett főzőkonyha, ami a kerület bölcsődéinek korszerű kisgyermektáplálás elvét szem előtt tartva biztosítja a napi négyzeri étkeztetést.

Mogyoróskert Bölcsőde

A Fraknó u. 13-15. szám alatti bölcsődei részleg 1968-óta üzemel, **76 férőhelyes** lakótelepi bölcsődéként. A részleg klasszikus bölcsődei ellátást nyújt, a szülők és a gyermekek igényei szerint. A tárgyi környezet és eszközrendszer folyamatos korszerűsítése, bővítése egy jól felszerelt, esztétikus intézmény létrejöttét eredményezte. Gondozási-nevelési munkájukban nagy hangsúlyt fektetnek az aktív gyermeki tevékenység támogatására, az ismeretnyújtás minden lehetőségének kihasználására. A kisgyermeknevelők fontosnak tartják, hogy „együtt éljenek” a gyermekekkel, nyugodt, bizalomteljes légkört teremtsenek, melyben a gyermekek beszédesekek, vidámak és rendkívül jó kapcsolatban vannak társaikkal. Részt vesznek a kisgyermekgondozó-nevelő emelt szintű és felsőfokú szakképzésben, mint gyakorló terület és ennek a tevékenységnek során is kiváló eredményeket érnek el.

GELLÉRTHEGY - MÓRICZ ZS. KÖRTÉR KÖRNYÉKE

Pöttöm Bölcsőde

A Ménesi út 41. szám alatti **40 férőhelyes**, adaptált épületben működő bölcsődét 1957-ben nyitották meg egy villaépületben, mely jelenleg társasházként működik. A kicsi, családias jellegű, kellemes környezetben elhelyezkedő bölcsőde a családok körében igen népszerű. Teljesen átalakított, felújított belső terekkel, korszerű környezettel várja az ott ellátást igénylő gyermekeket. Bár nem rendelkezik megfelelő nagyságú udvarral, terasszal, s így a gyermekek levegőztetése elég körülményes, a bölcsődei élet megszervezésének objektív nehézségeit, az emberi erőforrások jó hasznosításával, nagyfokú empátiával, bensőséges, szeretetteljes nevelési légkörrel pótolják. A családokkal kialakított együttműködés partneri viszonyon alapul, a kapcsolattartás színterei a szülők számára nyitottak, könnyen hozzáférhetőek.

ÖRMEZŐ

Dúdoló Bölcsőde

Menyecske u. 2. szám alatt lévő **104 férőhelyes** lakótelepi bölcsőde 1977-ben épült eredetileg 100 férőhellyel. Az épületben különállóan 150 férőhelyes óvoda is működik. Ellátási területe a lakótelepen kívül kiterjed Kelenvölgy, Kamara erdő és Kőérberek területére is. Elhelyezkedése miatt (M7 autópálya, 7-es főközlekedési út bevezető szakasza és a Kelenföldre érkező vasút által határolt terület) sokan igényelnének itt ellátást a főváros agglomerációs körzetéből is. Az esztétikus környezetben, megfelelő tárgyi feltételek között, az elfogadott szakmai irányelvek szerint biztosítják az ellátást, jól képzett bölcsődei szakemberekkel. A Dúdoló Bölcsőde részleges integrációban fogadja a sajátos nevelést igénylő kisgyermeket. Gyakorlóterületként részt vesznek a szakképzésben is. A bölcsődei alapellátás nyújtása mellett évek óta gondoznak élelmi anyag intoleranciában szenvedő gyermekeket is. Ebben a bölcsődében működik a másik főző konyha, amit szintén PENSIO Minőségi Közétkeztetés Kft. működtet.

GAZDAGRÉT

A Gazdagréti lakótelep a kerület utolsóinak épült lakótelepe, két bölcsődéjét 1985-ben, illetve 1986-ban adták át, akkor összesen 160 férőhellyel.

Napsugár Bölcsőde

A Csiki-hegyek u. 9. szám alatti bölcsőde 80 férőhellyel kezdte működését 1986 szeptemberében. 2010 júniusában **férőhelyeinek száma 104-re bővült**. Az alapellátás mellett szolgáltatásként időszaki gyermekfelügyeletet is vállal, amennyiben a gyermeklétszám ezt lehetővé teszi. A szülővel történő fokozatos beszoktatás, a saját kisgyermeknevelő rendszer biztos alapokon álló kapcsolat kiépítését teszi lehetővé szülővel, gyermekkel egyaránt. Az együttműködés színterei (érdekképviselő, szülő- csoportos beszélgetések, személyes konzultációk) biztosítják, hogy a családok nevelési elvei irányadóak legyenek a közösségi nevelésben is. A Napsugár Bölcsőde részleges integrációban fogadja a sajátos nevelést igénylő kisgyermeket. Aktívan részt vesznek a bölcsődei szakemberképzésbe, a gyakorló területet több iskola hallgatói is szívesen látogatják.

Katica Bölcsőde

A Törökugrator u. 11. szám alatti bölcsőde 92 férőhellyel kezdte működését. 2016. január 1-től **104 férőhellyel** működik. Egyszerre nyújt alapellátást és szolgáltatást (időszakos gyermekfelügyelet). Jó tárgyi feltételek között, esztétikus környezetben vannak elhelyezve a bölcsődei csoportok, ami a gyermekek felé irányuló empátiával és elfogadással párosulva fokozza az általuk nevelt gyermekekben az aktivitás iránti vágyat. 2009 szeptemberéig itt működött az intézmény utolsó szolgáltató egysége a Ficánka Játsszóház. Sajnos az alapellátás iránti nagyarányú igénynövekedés miatt ezt a tevékenységi formát szüneteltetni kell.

SASAD ÉS KÖRNYÉKE

Mesevár Bölcsőde

A Zólyomi út 20-22. szám alatti, jelenleg **76 férőhelyes** bölcsőde a Sas-hegyen található. Az 1983-ban átadott épületben óvoda is működik. A háromszintes épületben szintenként két-két csoport került elhelyezésre. Az ellátást megfelelő tárgyi környezetben, az elvárható szakmai tudással biztosítják. A kisgyermeknevelők derűs, nyugodt légkörben, támogató odafigyeléssel segítik a gyermekek testi és lelki fejlődését. A bölcsődében a nevelés-gondozás alapja: a pozitív gyermeki megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

3. Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja

Az intézményünkbe járó gyermekek napjaik jelentős részét töltik közösségben, ezért bölcsődei életük megszervezése, az ehhez szükséges kapcsolatok kialakítása minden fontos területre kiterjedő, gondos munkát igényel. Ebben a folyamatban a következő elveket és módszereket tartjuk mindenek előtt fontosnak:

3.1. Kapcsolattartás a szülőkkel:

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek egészséges fejlődését. A családi és az intézményi nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelő egyenrangú partneri kapcsolata elengedhetetlen feltétele a gyermek harmonikus fejlődésének. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű, de tapintatos információ megosztás, a folyamatos kommunikáció. A szülők és bölcsődéink folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről. A tájékoztatás mindig tárgyilagos, etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó.

Intézményünkben alkalmazzuk a tájékoztatás és kapcsolattartás:

- egyéni formáit: beszélgetés érkezéskor és távozáskor, üzenő füzet, családlátogatás, igény esetén egyéni beszélgetés,
- csoportos formáit: szülői értekezlet évente két alkalommal, szülőcsoportos beszélgetések évente két-három alkalommal, hirdetőtábla, nyílt napok, írásos tájékoztató az intézmény bölcsődéiről kiemelve egyedi jellemzőiket, családokkal közösen szervezett programok.

3.2. Kapcsolattartás más intézményekkel:

A bölcsőde kapcsolatai hálózaton belüli és kívüli formákban jelennek meg:

- a bölcsőde kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül a módszertan által nyújtott szakmai segítség és folyamatos kommunikáció szintjén nyilvánul meg.
- a bölcsőde és az óvoda jó szakmai kapcsolata az egymás munkája iránti kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi a szakmai célok, feladatok megismerését és megértését, ezáltal biztosítva a gyermekek számára az intézmények közötti zökkenőmentes átmenetet.
- az egyéb intézményekkel (Védőnői Szolgálat, Házi Gyermekorvosi Szolgálat, Újbudai Humán Szolgáltató Központ, Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, Gyámhatóság, Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottság, Pedagógiai Szakszolgálat) kialakított kooperatív kapcsolatban meghatározó az egymás kompetencia határainak tiszteletben tartása, mert csak ilyen módon valósulhat meg közös célunk, a családok komplex módon történő segítése, a gyermekek jólétének biztosítása.

VII. A FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA, MÓDJA, A BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSOK KÖRE, RENDSZERESSÉGE, A NEVELÉSI, GONDOZÁSI, FEJLESZTÉSI FELADATOK JELLEGE, TARTALMA

1. A feladatellátás szakmai tartalma, alkalmazott módszerek

Az Egyesített Bölcsődei Intézmények Szakmai Alapprogramja a következő általánosan és a bölcsődei szakma által elismert elvek figyelembe vételével határozza meg az intézményben folyó gondozó-nevelő munka alapelveit, melyek érvényesek a különleges gondozási-nevelési igényű gyermekek ellátására és a szolgáltatásokra is:

A bölcsődei gondozás-nevelés története alatt felhalmozott értékek.

- Az első életévek meghatározó szerepének elismerése.
- A napközbeni kisgyermekellátás nemzetközi gyakorlata.
- Az általános emberi, etikai alapelvek.
- Az ENSZ „Emberi jogok nyilatkozata” és az ENSZ „Egyezmény a gyermekek jogairól”c. dokumentumban rögzítettek.
- A Gyvt.
- A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet.
- A pszichológiai és pedagógiai kutatások eredményei.

Intézményünk szakemberei magukénak vallják és munkájuk kiinduló pontjának tekintik:

- Az ember tiszteletét, mivel minden ember egyedi, egyszeri és megismételhetetlen, ezért tiszteletet érdemel,
- A másik ember, gyermek és/vagy szülő feltétel nélküli elfogadását, melyet kinyilvánítunk pozitív odafordulással (valódi érdeklődés) és non-direktivitással (türelmesen hagyva megnyilatkozni a gyermeket és a szülőt, nem bíráló és hűvösen távolságtartó, értékelő viszonyulással),
- Az elfogadást, abban az értelemben, melyben az elfogadás megértése annak (a szülői viselkedésnek bizonyos helyzetekben), hogy a szülő adott helyzetben azt tudta tenni,
- A másik támogatását, segítségét mely a saját belső erőinknek megerősítésévé válik a közös munka eredményeként való fejlődés által,
- A másik ember empátiás megértését és annak visszatükrözését,
- Tudatos törekvést az előítéletesség, a kirekesztés és mindenfajta megkülönböztetés ellen.

Az intézményünkbe járó gyermekek napjaik jelentős részét töltik szüleiktől távol, azonos korú társak közösségében. Napközbeni életük megszervezése ezért minden területre kiterjedő, rendkívüli gondosságot igényel. Ebben a munkában a következő módszereket tartjuk mindenképp fontosnak.

1.1. Családlátogatás

Célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőnek otthoni környezetben való megismerése. Az első látogatás mindig a gyermek bölcsődei adaptációjának részeként, a beszoktatás megkezdése előtt történik. A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatást lehetőségként ajánljuk fel, melynek során a szakember ismerve a családlátogatás jelentőségét

gét, hitelesen képviseli a szülők felé, hogy a látogatás miért előnyös a gyermek szempontjából. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő a saját biztonságot jelentő környezetében bővebben informálódjon a bölcsődei életéről és jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza. A családlátogatás megszervezése során az időpont kiválasztásánál valamint a családlátogatás alatt a szülők kívánságait mindig figyelembe vesszük (a látogatástól való elzárkózást is).

1.2. Szülőcsoportos beszélgetések

Nevelési évenként két alkalommal tervezett, tematikus beszélgetéseket folytatnak a gyermekcsoportok gondozónőinek vezetésével a csoportba járó gyermekek szülei, az őket foglalkoztató nevelési kérdésekről. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti és erősíti a szülői kompetencia érzés megtartását. Lehetőség adódik az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a szülői viselkedésszereplő bővítésére. A kisgyermeknevelő eközben indirekt módon hatva megerősítheti, és jó irányba befolyásolhatja a szülők nevelési szokásait. Rendkívüli esetben szervezett szülőcsoportos beszélgetések nem előre tervezettek, létrejöttét általában a gyermekcsoportot érintő hirtelen bekövetkezett esemény vagy gyorsan megoldandó probléma indokolja.

1.3. Szülői értekezlet

A nevelési év kezdetekor általános tájékoztatás céljából szerveződik azon szülők számára, akiknek gyermekei abban az időben kezdik meg bölcsődei életüket. Ebben a formában olyan információk átadására kerül sor, mely minden bölcsődébe járó gyermeket és családját egyformán érinti (általános tudnivalók az intézmény működéséről, a házirendben megfogalmazott információk, stb.)

1.4. Családokkal közösen szervezett programok

Lehetőséget ad a család-intézmény kapcsolat erősítésére, a családok és gyermekek igényei alapján. Intézményünkben klub-jellegű családi programokat szervezünk ünnepekhez, jeles alkalmakhoz kapcsolódóan. Adventi és húsvéti készülődés, Mikulás ünnep, farsang, gyermeknap, családi nap az újonnan bölcsődébe érkező gyermekek és családjaik számára, tavaszi „bölcsődék napja”, nyári nyílt napok.

1.5. Beszoktatás (adaptáció):

A szülővel történő fokozatos beszoktatás módszerének alkalmazása a bölcsődei gondozó-nevelő munka egyik fontos feladatát, a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. A szülő vagy közeli családtag jelenléte biztonságot ad a gyermeknek és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a gondozónő között fokozatosan kialakuló bizalom és érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének és élethelyzetének elfogadásában. Jelentősen megkönnyíti beilleszkedését a bölcsődei közösségbe, mérsékeli az adaptáció során fellépő stressz-reakciók (alvási és étkezési nehézségek, nyugtalanság, sírás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság területén jelentkező esetleges negatív változások) súlyosságát, időbeli elhúzódását.

A szülővel történő fokozatos beszoktatás időtartama tervezetten két hét, melynek során a gyermek az első hét napjait a szülővel együtt tölti a bölcsődei csoportban. Ilyen módon a gyermek lehetőséget kap arra, hogy nyugodtan ismerkedjen környezetével, az őt körülvevő gyermekekkel és felnőttekkel, miközben biztonságban érezheti magát. Eközben a gondozónő megfigyelheti őt, információkat gyűjtve arról, hogy hogyan eszik, játszik, milyen módon reagál a hozzá intézett kérdésekre, a különböző, az azonos korúak együttéléséből adódó helyzetekre. A gondozási műveletek megfigyelése során felmérheti a gyermek egyéni igényeit, anyja és gyermeke kapcsolatát. A második héten a

gondozónő fokozatosan átveszi az anyától a gyermek ellátását, miközben az anya időben egyre növekvő távollétében igyekszik érzelmi biztonságot és támaszt nyújtani a gyermeknek. A napi eseményeket, a beszoktatás tapasztalatait minden esetben távozáskor a gondozónő és a szülő együtt értékeli, kiemelve a pozitívumokat és megtervezve a következő nap programját.

Speciális ellátást igénylő kisgyermek esetében igen nagy jelentőségű a kezdeti beszoktatási időszak. Mind a kisgyermeknek, mind a kisgyermeknevelőnek nagy szüksége van erre az időszakra. A sajátos nevelésű igényű gyermekeknél nem elsősorban a gyermek helyhez való szoktatásáról van szó, hanem a gyermekkel kapcsolatos mindennapi teendőkről, a szokások, az esetleges speciális teendők megtanulásáról szülőtől.

1.6. „Saját kisgyermeknevelő”- rendszer

A személyi állandóság elvének biztosítója a bölcsődei csoportban. A „saját kisgyermeknevelő” – rendszerben több figyelem jut az egyes gyermekre, számon lehet tartani az egyéni igényeket, szokásokat, problémákat. Ilyen módon könnyebben megvalósítható intézményes keretek között a személyre szabott, egyéni nevelés-gondozás. A „saját” kisgyermeknevelő a gondozás-nevelés mellett figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését, vezeti a róla szóló személyi dokumentációt, számon tartja a fejlődés újabb állomásait. Ő szoktatja be a gyermeket a bölcsődei csoportba (5-7 gyermek), ő az, akivel a legszorosabb az érzelmi kapcsolat és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt a „saját” gondozónő segíti át a gyermeket a bölcsődei élet nehézségein (felmenő rendszer).

1.7. Gyermekcsoportok szervezése:

A bölcsődei gyermekcsoport létszámát a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet határozza meg. Ennek értelmében az engedélyezett gyermeklétszám csoportonként 10-14 fő, melyet két kisgyermeknevelő lát el. Ennél magasabb létszám sem jogszabály szerint, sem pedig szakmailag nem fogadható el, mivel ez ellátási problémát okoz mind a szakember, mind pedig a gyermekek számára. A gyermekek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba járnak (hely és személyi állandóság). A gyermekek életkora szerint homogén és vegyes csoportok szerveződnek attól függően, hogy az adott gondozási-nevelési évre milyen a bölcsődébe járó gyermekek korösszetétele és létszáma. Szakmai szempontok alapján a homogén korösszetételű gyermekcsoportok szervezése támogathatóbb, mivel a három év alatti életkorban a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése nem könnyű feladat. 2016. szeptember 1-től a kerület 4 bölcsődéjében kialakításra került 1-1 bölcsődei csoportban a részleges integráció. 24 férőhelyen fogadunk sajátos nevelést igénylő, a Tanulási Képességeket Vizsgáló és Rehabilitációs Bizottság szakértői véleményével rendelkező kisgyermeket. A részleges integráció lehetőséget biztosít, hogy a speciális igényekkel rendelkező kisgyermek a kis csoportlétszámnak köszönhetően nagyobb odafigyelést, több fejlesztési lehetőséget kapjanak.

1.8. Napirend

A jól szervezett, folyamatos, életkornak megfelelő és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt és folyamatos gondozás feltételeit, és annak megvalósítását kívánja biztosítani, megteremtve ezzel a biztonságérzetet, kiszámíthatóságot, az aktivitást és az önállósodás lehetőségét.

A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy elégítjük ki, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalalmát is biztosítja. Fontos, hogy a napirend bizonyos helyzeteiben a részleges integrációs csoportba járó és a normál bölcsődei csoport kisgyermekei találkoznak egymással.

A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a gyermekek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg. A napirend kialakításakor figyelembe vesszük a gyermekcsoport életkori összetételét, fejlettségét, szükségleteit, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoport létszáma, a bölcsőde nyitvatartási ideje és egyéb tényezők is. Fontos feltétel még a személyi állandóság (saját gondozónő – rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisegítő személyzet összehangolt munkája és a gyermek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele.

1.9. Egészségmegőrzés, prevenció

A betegségek közvetlen megelőzése:

a) Vitamin és ásványi anyag bevitel

Intézményünkben nagy gondot fordítunk a vitamin és ásványi anyagok megfelelő mennyiségű bevitelére. Figyelemmel kísérjük a D vitamin profilaxist és a kötelező védőoltások beadásának rendjét. Ezeket az információkat a gyermekek egészségügyi törzslapján nyilvántartjuk.

b) Gyermekfogászati prevenció

Természetes megelőzési formaként alkalmazzuk a korszerű kisgyermektáplálás elveit, a cukor fogyasztás csökkentésével, a rágásra neveléssel és az édes italok helyett adott vízzel. Szokáskialakítás céljából két éves kortól elkezdjük a szájöblítés bevezetését, majd ennek folytatásaként az óvodába történő átmenet környékén a fogkrém nélküli fogmosást.

c) Levegőzés

A szabadban történő játék és a levegőn való altatás egyaránt érinti a levegőzés körét. Mértékét az évszakok, időjárási viszonyok, hőmérséklet és a gyermekek életkora határozza meg. A levegőn való tartózkodást csak rendkívüli időjárási körülmények (kánikula, eső, erős havazás, orkánszerű szél, sűrű köd, rendkívüli hideg) esetében mellőzzük. Nyári időszakban fokozott figyelmet fordítunk a napvédelemre. Délelőtt 11-15 óra között a gyermekek nem tartózkodnak közvetlen napsugárzásnak kitett helyeken, a kertben való tartózkodás alatt fényvédő krémmel óvjuk a szabadon lévő bőrfelületet, és nagy hangsúlyt fektetünk a megfelelő folyadékpótlásra.

Gyógyszeradás, elsősegély

Egyes nem fertőző vagy krónikus betegségek esetében (allergia, epilepszia, anyagcsere betegségek stb.) amennyiben a gyermek háziorvosa előírja, gyógyszer adására kerülhet sor bölcsődénkben. Akut megbetegedés esetén csak sürgősségi lázcsillapítást végzünk. A szülők a gyógyszeradásról írásban nyilatkoznak a gyermek üzenő füzetében, ugyancsak írásban tájékoztatja a gyermek gondozónője a szülőket arról, hogy milyen gyógyszert, milyen mennyiségben és mi okból kapott a gyermek az intézményben.

Minden bölcsődénk rendelkezik az esetleges balesetek következményeinek elsődleges ellátásához szükséges elsősegélydobozzal, melynek felszerelése előírás szerinti. A bölcsőde orvosának összeállítása alapján minden bölcsődében megtalálható az a gyógyszerkészlet, mely lázcsillapítókat, görcsoldókat, allergia elleni és életmentő szereket tartalmaz.

2. A gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellege, tartalma, a bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja a gyermek testi-lelki harmóniájának megteremtése, melynek része a személyi-tárgyi környezettel való harmónia is, ezért valamennyi helyzetben le-

hetőséget kell biztosítani a gyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához. A testi gondozás és a játék egyenrangúan fontos helyzetek a bölcsődei életben, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése. A bölcsődei életet a gyermekek számára élvezetessé kell tenni, hogy részvételre motiváló és kielégítő tanulási élményeket nyújtó, társas közegben zajló és interakciót ösztönző legyen. A gyermekek számára biztosítani kell, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt az egyes folyamatokban, élethelyzetekben, a tevékenységek kiválasztásában, előkészítésében és alakításában. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja a gyermek önértékelésének erősítése és a különbözőségek tiszteletének kialakítása.

2.1. Gondozás

Bensőséges interakciós helyzet gondozónő és gyermek között, melynek a gyermek testi szükségleteinek kielégítése az elsődleges célja.

A személyes és a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemő korától kezdve mindig aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben és lehetősége legyen úgy együttműködni és próbálkozni, hogy közben érzi a gondozónő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt pozitív megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza, növelve ezzel a próbálkozási kedvet. Lényeges az elegendő idő biztosítása a gondozási helyzetekben, mivel egyes mozzanatok, tevékenységi formák megtanulása folyamatos és hosszú gyakorlást igényel.

A gondozási helyzetekben történő kommunikáció pozitív érzelmi töltése, a gondozónőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges fejlődésére.

2.2. Mozgás

Csecsemő és kisgyermekkorban alakulnak ki és fejlődnek a mozgás alapvető formái. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészségesen fejlődő gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Ezért mind a csoportszobában, mind pedig az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára a minél nagyobb mozgásteret, a mozgás fejlődéséhez szükséges eszközöket, játékokat, melyek használata során gyakorolhatják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik mozgásuk. A megfelelő játékeszközök jelentősége az érdeklődés felkeltésében és a mozgás aktivitás fenntartásában van. Fontos szempont az is, hogy a környezet balesetmentes legyen és kiküszöböljük a veszélyforrásokat. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál inkább örömet lelik a játékban. Nagymozgásos játékokra a szabadban több lehetőség van, míg a szobában a játékeszközök sokfélesége folytán a finommotorikát és a nagymozgásokat is egyszerre fejleszthetjük. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására ad lehetőséget.

2.3. Játék

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, mely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játéktevékenység feltételeinek (megfelelő, nyugodt hangulat, elegendő hely, eszköz és idő) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült játéktevékenységet, kreativitást. A gyermekek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti.

A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a gyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális készségek fejlődését.

2.4. Mondóka, ének

A bölcsődei intézményben sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a gondozónő kellemes beszéd- és énekhangja, ritmikus szövegmondása, spontán dúdolgatása, a dallam- és ritmushangszerek megszólaltatása és a közös éneklés. A gyermekek életkori és fejlődésbeli sajátosságaihoz, hangulatához, érzelmi állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok felkeltik a kisgyermekek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban vagy játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömelményt, érzelmi biztonságot ad a gyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, érzelmi alapon segítik az anyanyelv, valamint a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését. Hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a gyermekcsoport nyugodt hangulatának megteremtéséhez.

2.5. Vers, mese

A vers és a mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi-, (ezen belül a beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a gyermek számára az alapvető érzelmi biztonság egyszerű feltétel és eredmény. A kisgyermek ebben a helyzetben olyan ismeretekre, tapasztalatokra tesz szert, amelyek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. Fejlődik emberismerete, a szereplőkkel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik a szókincse. A mese segíti az optimista életszemlélet és az önálló véleményalkotás alakulását, a környezettudatos viselkedés elősegítését. Intézményünkben a népi és irodalmi műveknek egyaránt helye van. A verselésre, mesélésre alkalmas helyzetek alakítását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és az ebből fakadó igényeik határozzák meg.

2.6. Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás – maga az eredmény. A kisgyermeknevelő a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermek igényeinek megfelelő technikai segítséggel, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését. Alkotásban helyet kapnak a természetes alapanyagok, mint a fa, a különböző termények, toboz, falevél, gesztenye stb. A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását, az alapanyagokon keresztül a kisgyermek közelebb kerül a természethez, az alkotásból fakadó öröm pozitív hatást gyakorol a személyiségfejlődésre.

2.7. Egyéb, közösen gyakorolt tevékenységek

Valamilyen élethelyzet közös előkészítésében vagy mindennapi feladat megoldásában végzett tevékenység, az egymásról és a gyermekcsoportot körülvevő környezetről való gondoskodás a gyermek számára az öröm forrásai (növények ültetése, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, gyümölcssaláta készítés, madáretetés, itatás, kisállat-gondozás). Az együttesség, a közös munkálkodás élménye, önmaga fontosságának és hasznosságának átélése. A tevékenységbe a gyermekek bármikor

szabadon bekapcsolódhatnak, de ki is léphetnek belőle. Az önkéntesség nagyon fontos, az ilyen jellegű tevékenykedés nem lehet kötelező feladat. A helyzetek lényeges tanulási lehetősége az egymásra épülő elemekből álló műveletsorhoz igazodással próbálkozás, az együttműködés és a feladatok megosztása. Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet esztétikumára iránti igényességet, a mások felé fordulást, mások igényeinek figyelembe vételét. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, ismeretnyújtásra, a külső és belső környezet megismerésére, az ok- okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

2.8. Tanulás

A bölcsődei nevelés-gondozás során a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak bölcsődéinkben nincs helye. A három éven aluli gyermekek esetében minden olyan tapasztalat- és/vagy ismeretszerzési folyamat, tanulás, amely tartós változást idéz elő a gyermek viselkedésében és/vagy gondolkodásában. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, illetve tevékenységbe ágyazottan történik. A tanulási folyamat alapvető irányítója a kíváncsiság, érdeklődés. A kisgyermekkorban tanulás színterei a természetes élethelyzetek, a gondozás és a játék, az együttes tevékenység és a kommunikáció. Ebben az életkorban a tanulás formái: az utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a gondozónő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkorban tanulás színterei a természetes élethelyzetek a gondozás és a játék. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.

3. Az intézmény által nyújtott szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

3.1. Intézményünk alaptevékenysége

Családban élő, 20 hetes - 3 év közötti, átlagos fejlődésű gyermekek napközbeni gondozása, nevelése, felügyelete, étkeztetése, foglalkoztatása, fejlesztése, jólétének biztosítása.

3.2 Intézményünk alaptevékenységének részeként részleges integrációban 4 bölcsődében biztosít a különleges gondozási-nevelési igényű gyermekek ellátása is.

A fentiekben ismertetett alapprogramba szervesen illeszkedik és ugyanazon alapelvek alapján történik a különleges gondozási-nevelési igényű gyermekek ellátása. Az ilyen jellegű problémával küzdő gyermekek nevelése-gondozása csak a felvétel rendjében, az életkorban, az elhelyezés módjában térhet el az általános bölcsődei ellátástól. Intézményünkbe felvételt nyerhetnek azok a 20 hetes – 5 év közötti gyermekek, akik veleszületett vagy szerzett károsodás, negatív környezeti hatások következtében fejlődésükben oly mértékben akadályozottak, hogy emiatt speciális bánásmódot, különleges gondozást-nevelést igényelnek. Egyes esetekben öt éves korban további elhelyezésükről és ellátásukról a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottság dönt. E döntés alapján az érintett gyermek további egy évet tölthet még a bölcsődében.

Az ellátás biztosításához rendelkezésünkre állnak:

- Megfelelő tárgyi feltételek (a szükséges eszközöket az egészséges csoport mozgás- és játékfejlettségi szintje határozza meg, valamint a különleges gondozási-nevelési igényű gyermekek számára szükséges eszközök).
- Megfelelő személyi feltételek (szakképzett kisgyermeknevelők, fejlesztőpedagógus, pszichológus, gyermek szakorvos, gyógypedagógiai asszisztens), valamint a Pedagógiai szakszolgálat utazó gyógypedagógusa, logopédusa segíti munkánkat, végzi a gyermekek fejlesztését.

A felvétel rendje:

- Vele született vagy szerzett károsodás miatt különleges gondozást igénylő gyermekek esetében szükséges a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság javaslata,
- a szülőkkel történő beszélgetés alkalmával a bölcsődében orvosi, pszichológiai és pedagógiai anamnézis felvétel készül,
- a gyermek állapotának felmérését, megfigyelés és az anamnézis alapján dokumentáljuk.
- szabad férőhely esetén a gyermeket a lakóhelyéhez legközelebbi részleges integrációt biztosító tagintézményben kell elhelyezni.

A különleges gondozási- nevelési igényű gyermekek elhelyezése a bölcsődékben:

Az Egyesített Bölcsődei Intézmények 4 bölcsődéje fogad, részleges integrációban különleges gondozást igénylő gyermekeket, 5 bölcsőde spontán integrációban maximum egy, vagy két fős létszámban.

A szülőkkel történő beszélgetés alkalmával a bölcsődében orvosi és gyógypedagógiai anamnézis felvétel készül. Így megfelelő képet kap a kisgyermeknevelő a kisgyermek múltbéli és jelenlegi állapotáról, fejlettségi szintjéről. Fontos, hogy a sajátos nevelési igényű kisgyermekek az aktív játékidőben együtt tölthessék idejüket egészséges társaikkal.

Gondozás – nevelés – fejlesztés:

A különleges gondozási-nevelési igényű kisgyermek bölcsődei ellátása lehetővé teszi, hogy a Pedagógiai Szakszolgálat által egyénre szabott fejlesztő programokkal segítsük a gyermek optimális fejlődését és biztosítsuk a szülőkkel való együttműködést. Lehetőséget teremtünk arra, hogy a szülők figyelemmel kísérhessék gyermekük bölcsődei fejlődését, választ kaphassanak kérdéseikre. A bölcsődei szakember a gyermekkel való foglalkozás során az alkalmazott módszereiben figyelembe veszi, hogy nála a tanulási folyamat hosszabb időt vesz igénybe és ebben direkter módon kell részt vennie.

A kisgyermeknevelő munkája ezekben az esetekben a következőkből áll:

- gondozás,
- nevelés,
- napirendbe illesztve egyéni foglalkozás a segítő szakember támogatásával.
- adminisztrációs feladatok

A fejlesztést irányító, vezető szakember feladata:

- felméri és írásban rögzíti a gyermek fejlettségi szintjét,
- a látottak alapján írásbeli tervet készít, a fejlődés területeit külön-külön számba véve,
- a fejlesztési terv fő törekvéseit és az oda vezető út minden lépését megbeszéli a gyermek gondozónőjével és a szülőkkel,
- a fejlesztő program gyakorlatait bemutatja és betanítja,
- fejlesztő foglalkozásokat tart,
- folyamatosan együttműködik a szakemberekkel (gondozónő, szakorvosok, pszichológus, szakértők) és a szülőkkel, folyamatos tájékoztatást ad,
- meghatározott időszakonként felméri a gyermek állapotát, és ha kell, változtat a programon, módszereken.

A fejlesztést végző szakember minden gyermekről egyéni dokumentációt vezet, a fejlődést félévenként összegzi, értékeli.

3.3. Intézményünk alapellátáson túl nyújtott szolgáltatásai

A bölcsődeink az alapellátás prioritása mellett családtámogató szolgáltatásokat szervezhetnek. A különböző szolgáltatások a családi nevelést támogatják és a változatosságot jelentik a 0-3 éves korosztály ellátásában. A gyermekek orvosi igazolás nélkül vehetik igénybe a szülő nyilatkozata (arról, hogy gyermeke egészséges), a gyermek-egészségügyi kiskönyv és védőoltási igazolás alapján.

Alkalmazott formái:

- Időszakos bölcsődei elhelyezés (gyermekfelügyelet)

A gyermekét otthon nevelő szülő néhány órára kérheti gyermeke intézményi felügyeletét. Az időszakosan bölcsődében gondozott kisgyermeket a normál bölcsődei csoport üres férőhelyein helyezjük el.

- Játzócsoporthoz

Külön játzócsoporthoz kialakításával lehetőséget nyújtunk szülő és gyermeke együttjátzására a gyermek számára kedvező körülmények között. A gondozónő „háziasszonyi” szerepet vállal a csoportban, a gyermek gondozását a kísérő szülő biztosítja. Különböző programokkal, ismeretnyújtó beszélgetésekkel is igyekszünk színesebbé tenni a bölcsődében töltött időt.

- Otthoni gyermekgondozás

A család vagy a társintézmények (Újbudai Humán Szolgáltató Központ, Védőnői Szolgálat stb.) kérésére, olyan esetekben, amikor a szülők segítséget igényelnek a gyermek családban történő ellátásához (pl.: anya betegsége, többes ikerszülés) a bölcsőde szakképzett csecsemő és gyermekgondozónőt küldhet a gyermek, otthoni, nappali gondozására. A házi gyermekgondozás idejét, tartalmi kérdéseit a család és a bölcsőde közötti szerződés szabályozza. Az EBI e szolgáltatása térítésmentes.

Valamennyi szolgáltatási forma esetében arra törekszünk, hogy szakmai alapprogramunkban rögzített elveinket és módszereinket itt is alkalmazzuk. A személyi és tárgyi feltételek kialakításánál egyidejűleg vesszük figyelembe a kisgyermeknevelés-gondozás gyakorlatát és a szolgáltatások speciális igényeit. Szolgáltatásaink térítési díját a fenntartó a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 16/2014. (V. 28.) XI.ÖK. rendeletben szabályozza.

3.4. Igénybevevői nyilvántartás

A 2012. évben az EBI szakmai feladatai bővültek a Tevékenységadminisztrációs Rendszer - Központi Elektronikus Nyilvántartás a Szolgáltatást Igénybevevőkről (TEVADMIN – KENYSZI rendszer) nyilvántartással. Ezt a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról szóló 226/2006. (XI.20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 226/2006. (XI.20.) Korm. rendelet) határozza meg, határidőkkel és a feladatok pontos lebontásával.

Ennek értelmében az EBI-nek, mint gyermekjóléti/gyermekevédelmi ellátást nyújtó intézménynek is feladata az ellátott gyermekek központi rendszerbe történő regisztrálása, valamint az adott napon az EBI szolgáltatásait igénybe vevőkről napi jelentés készítése (intézményi nyilvántartás).

A feladat ellátása érdekében – a 226/2006. (XI.20.) Korm. rendelet értelmében – adatszolgáltató munkatársak (e-ügyintézők) kerültek kijelölésre és regisztrálásra a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatalnál (NRSZH), akik az adminisztrációs feladatokat ellájták.

Feladataik az SZMSZ-ben, a Szakmai Programban és munkaköri leírásokban kerületek rögzítésre. A feladatok végrehajtását és ellenőrzését a Budapest Főváros XI. Kerület Újbudai Polgármesteri Hivatal Humánszolgálati Igazgatóság Szociális és Egészségügyi Osztályánál kijelölt elektronikus képviselők (e-képviselő), valamint az EBI vezetője végzik.

Az e-ügyintézők feladatai többek között az új ügyfelek adatainak rögzítése a TEVADMIN – KENYSZI rendszerben, később az intézményhez rendelhető - igénybevett szolgáltatások hozzárendelése az igénybevevőkhöz, napi jelentés készítése, valamint a feltöltött dokumentumok szerkesztése, stb. (Országos Nyilvántartás és Igénybevevői Nyilvántartás).

A kijelölt e-ügyintézők napi munkájuk mellett végzik a nyilvántartási feladatokat, az igénybevétel napjától számított következő munkanap 24. órájáig kötelesek a rögzítést elvégezni – ez az EBI nyilvántartási rendjének megfelelően munkaidőben történik, tehát az igénybevétel napját követő munkanap 8.00-tól legkésőbb 18.00-ig.

A zavartalan rögzítés és adminisztráció biztosítása az intézményvezető feladata, melyet munkaköri leírása rögzít.

Az új e-ügyintézők kijelölése az intézményvezető által történik, akiket az Ügyfélkapu regisztrációt követően a fenntartónál működő e-képviselő jelentenek az NRSZH-nál. A meglévő e-ügyintézők jogosultságait az e-képviselő rögzíti, állítja be. Az esetleges kilépő munkavállalókat - akik e-ügyintézők is -, az intézmény írásban jelenti az e-képviselőnek, aki a rendszerben rögzíti az inaktív állapotot.

3.5. A központi bölcsőde feladatai

- Részt vesz a minőségfejlesztési elvek kidolgozásában, segítséget nyújt azok gyakorlati alkalmazásában.
- Figyelemmel kíséri a gyermekjóléti alapellátásokat érintő törvényi változásokat, tudományos kutatásokat, publikációkat, modellértékű új kezdeményezéseket és elősegíti ezek széleskörű megismerését, elterjesztését.
- Szervezi a napközbeni kisgyermekellátásban dolgozók továbbképzését és tapasztalatcseréjét.
- Elemzi és értékeli a szolgáltatók működését, javaslatot tesz a hiányzó ellátások megszervezésére és a működés lehetőség szerinti javítására.
- Információkat gyűjt és továbbít az illetékességi területén az ellátórendszer sajátosságairól, problémáiról.
- Szaktanácsadás keretében szakmai, módszertani segítséget nyújt a gyermekjóléti alapellátás területén dolgozók szakmai problémáinak megoldásához.
- Részt vesz az ágazati minisztérium és az országos intézet által szervezett szakmai programok lebonyolításában, megszervezésében, valamint az e szervektől származó anyagok, információk szolgáltatókhoz való eljuttatásában.
- Szervezi és részt vesz a szakképzésben részt vevők, a főiskolai és egyetemi hallgatók gyakorlati képzésében, terepgyakorlatuk lebonyolításában.

VIII. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

A Gyvt. 31. § alapján a személyes gondoskodás körébe tartozó, gyermekjóléti alapellátást nyújtó napközbeni kisgyermekellátás igénybe vétele – ha a törvény másként nem rendelkezik – önkéntes, az ellátás az igénylő kérelmére történik. Ha az ellátást igénylő kiskorú személy, kérelmét törvényes képviselője terjeszti elő.

Ha a fenntartó önkormányzat helyi rendeletében másként nem rendelkezik, a kérelmet a napközbeni kisgyermekellátást nyújtó intézmény vezetőjénél kell benyújtani.

Az ellátás igénybevételét az intézményvezető intézkedése alapozza meg. A döntésről az intézményvezető írásban értesíti a kérelmezőt. Amennyiben a kérelmező a döntést vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért. Az ellátás igénybevételekor a kérelmező és az intézmény vezetője megállapodást köt, mely tartalmazza: az ellátás várható időtartamát, a nyújtott szolgáltatások formáját és módját, az intézményi térítési díj megállapítására és fizetésére vonatkozó szabályokat. Az intézmény vezetője az ellátásra jogosult gyermek azonnali elhelyezéséről gondoskodik abban az esetben, ha az elhelyezésről határozat született vagy a kérelem rendkívüli indokoltsága.

Az adott gondozási-nevelési évre szóló, ellátás iránti kérelem benyújtása minden év április 1. és május 31-e között történik, a szülő által kiválasztott bölcsődében. A gyermek felvételéről a döntést az intézmény vezetéséből alakult bizottság készíti elő. A felvételtől az intézmény vezetője dönt a 16/2014. (V. 28.) XI. ÖK. rendelet alapján. Elutasítás esetén a szülő írásos értesítést kap az elutasítás tényétől, illetve, hogy hova fordulhat jogorvoslatért.

IX. AZ INTÉZMÉNY SZOLGÁLTATÁSÁRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

A szolgáltatás igénybevételekor az ellátás feltételeiről és tartalmáról, az intézmény által vezetett személyi dokumentációról, az érték és vagyonmegőrzés módjáról, a házirendről, a gyermek jogairól, a szülő jogairól és kötelezettségeiről az igénylő szóbeli és írásbeli tájékoztatást kap.

A személyes beszélgetéseken túl az alábbi eszközök állnak az igénybevevők rendelkezésére:

- Az intézmény által készített tájékoztatók, szóróanyagok.
- A fenntartó által készített kiadványok.
- A fenntartó Önkormányzat honlapja.
- Az intézmény saját elektronikus levelezési rendszerén keresztül elérhető információk.

X. AZ IGÉNYBEVEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

1. Az ellátottak, valamint törvényes képviselőik jogai

1.1. A gyermek joga, hogy

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez
- sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön.
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön.
- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal – az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön.
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban, nevelésben részesüljön.

1.2. A szülő joga, hogy

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke gondozását, nevelését bízza.
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét.
- megismerje a gondozási, nevelési elveket.
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermek nevelőjétől.
- a bölcsőde működését illetően véleményt mondjon és javaslatot tegyen.
- megismerje a gyermek ellátásával kapcsolatos személyes dokumentumokat.

2. A szolgáltatást nyújtók jogai

Intézményünkben foglalkoztatott személyes gondoskodást nyújtó személyek, valamint az őket segítő technikai alkalmazottak számára biztosítani kell:

- a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést,
- emberi méltóságuk és személyiségi jogaik tiszteletben tartását,
- munkájuk elismerését,
- a megfelelő munkavégzés feltételeit,
- szakmai fejlődésük, továbbképzésük támogatását.

Az intézményi ellátás keretében foglalkoztatott kisgyermeknevelő, fejlesztőpedagógus, pszichológus, gyermek szakorvos közfeladatot ellátó személynek minősül. Az ilyen munkakörökben alkalmazott szakembereket magasabb szintű védelem illeti meg a munkavégzés kapcsán ellenük irányuló erőszakos cselekményekkel szemben.

XI. A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSGE BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

A gyermekjóléti alapellátásban foglalkoztatott szakemberek folyamatos továbbképzésre kötelezettek.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/D. § fogalmazza meg a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzésére vonatkozó előírásokat.

A részletes szabályozás a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendeletben fogalmazódik meg.

Intézményünk mindenben eleget tesz a törvényi előírásoknak, valamint helyi szervezésben, havi rendszerességgel szakmai megbeszéléseket szervez „házi továbbképzés” néven.

XII. ZÁRADÉK

Az EBI Szakmai Programja a fenntartó szerv képviselőjének jóváhagyásával lép hatályba és visszavonásig érvényes.

Az intézmény vezetője köteles gondoskodni arról, hogy a Szakmai Programban foglaltakat az intézmény közalkalmazottai megismerhessék és magukra nézve kötelezőnek fogadják el.

A Szakmai Program mellékleteinek naprakész állapotáról az intézmény vezetője gondoskodik.

Jelen Szakmai Program hatálybalépésével egyidejűleg a 2016. január 1-én jóváhagyott Szakmai Program hatályát veszti.

Budapest, 2016.szeptember 1.

Unger Katalin
intézményvezető

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet: A bölcsődék szakmai programja

A bölcsődék szakmai programja

Szemünk Fénye Központi Bölcsőde	1119 Budapest, Tétényi út 46-48
Napsugár Bölcsőde	1118 Budapest, Csiki-hegyek u. 9.
Kuckó Bölcsőde	1117 Budapest, Bogdánfy u. 4/a.
Pöttöm Bölcsőde	1118 Budapest, Ménesi út 41.
Mogyoróskert Bölcsőde	1115 Budapest, Fraknó u. 13-15.
Katica Bölcsőde	1118 Budapest, Törökugrató u. 11.
Dúdoló Bölcsőde	1112 Budapest, Menyecske u. 2.
Bóbita Bölcsőde	1116 Budapest, Fonyód u. 3-5.
Mesevár Bölcsőde	1118 Budapest, Zólyomi út 20-22.

**EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYEK
SZEMÜNK FÉNYE KÖZPONTI BÖLCSŐDE**

1119 Budapest, Tétényi út 46-48.

Székhelyen működő intézményegység neve: **Szemünk Fénye Központi Bölcsőde**

Címe: 1119 Budapest, Tétényi út 46-48.

Telefon: +36/1-204-66-82

E-mail: szuhar.mariann@szemunkfenyebolcsi.ujbuda.hu

Ellátási terület, célcsoport:

Budapest és Pest megye közigazgatási területe, Kelenföld és vonzáskörzete

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás (Gyvt. 42. §)

Játszócsoporthoz, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint a személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet (a továbbiakban: 15/1998. (IV.30.) NM rendelet) 44. § (1)

Időszakos gyermekfelügyelet, 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1)

Mottónk:

"A gyermek szemé a jövő tükré."
(Juhász Gyula)

SZEMÜNK FÉNYE KÖZPONTI BÖLCSŐDE BEMUTATÁSA

Bölcsődénk Kelenföld – Városcsopontnál, a Bikás park közelében található a Tétényi út 46-48. szám alatt. Tömegközlekedés szempontjából jól megközelíthető, számos buszjárat megállója található a közelben, valamint az M4 metró átadása még könnyebben elérhetővé tette intézményünket. A gépkocsival érkezők számára megfelelő parkolási lehetőség biztosított közvetlenül a bölcsőde előtt, mely ingyenesen vehető igénybe.

Bölcsődénk Pest-, Buda-, Óbuda egyesítésének 100. évfordulója alkalmából, 1973. április elsején nyitotta meg kapuit a kelenföldi lakótelep központjában 100 férőhellyel. Jelenleg **132 férőhelyen** nyújt bölcsődei alapellátást, 5 gondozási egységben. Az épületben található egy 150 férőhelyes óvoda is, mellyel a szakmai együttműködés példaértékű.

Ellátandó célcsoport

A gyermek húsz hetes korától harmadik életévének, fogyatékos gyermek ötödik életévének, illetve annak az évnek december 31-ig vesszük fel, amelyben harmadik, fogyatékos gyermek ötödik életévét betölti.

Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, továbbra is a bölcsődében gondozzuk a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

Ellátandó terület

Szűkebb keresztmetszetet nézve Kelenföld – Városcsopont lakossága a javarészt kisgyermekes családokból tevődik össze, így a férőhelyek igénybe vételével kapcsolatban a túljelentkezés volt jellemző bölcsődénkben mindig.

Ellátási szükséglet

A bölcsődei gondozás, mint alapvető tevékenység, a kisgyermek olyan szükségleteit elégíti ki, mely elősegíti növekedését, fejlődését, hozzájárul egészségének megőrzéséhez, jó közérzetének, egészséges életmódjának kialakulásához és megteremti a nevelési hatások kedvező érvényesülésének feltételeit. Ezzel hozzájárul a testi fejlődésen kívül az egész személyiség alakulásához.

A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre. A nevelés értékközvetítő folyamat, melynek során ismereteket, szokásokat, normákat, viselkedésformákat sajátítunk el. Az értékek elsajátításának folyamatában az érzelmeknek meghatározó szerepük van. A bölcsődés korú gyermekek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége, ezért a bölcsődei nevelés alapja a nevelő szeretetteljes kapcsolata a gyermekkel, melynek kialakítása érdekében megértően, elfogadóan, empatikusan, bizalommal kell felé fordulnia, alkalmazkodva az egyéni sajátosságokhoz, körülményekhez.

A gondozás – nevelés – fejlesztés egysége a bölcsődei ellátásban lehetővé teszi, hogy a különleges gondozási-nevelési igényű kisgyermekek a legfiatalabb életkortól kezdve fejlesztő programok segítségével ériék el a számunkra legoptimálisabb fejlettségi szintet. A szülőkkel együttműködve, speciális szakemberek segítségével a bölcsődei gondozó-nevelő a gyermek érdekében több figyelemmel és megkülönböztetett gondoskodással végzi munkáját. Fontos, hogy mindeközben a kisgyermek-nevelő a különleges gondozást igénylő kisgyermeket önálló személyiségként fogadja el, tevékenységét a gyermek speciális, egyéni igényei szerint végezze.

A kisgyermekkorú tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a gondozónő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A bölcsődei étkeztetés során a korszerű csecsemő- és kisgyermek-táplálási elveket kell figyelembe venni oly módon, hogy a táplálék mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű, a higiénés követelményeknek megfelelő, korszerű konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.

Bölcsődénk filozófiája

Kiegyensúlyozott, jól működő, egészséges társadalom csak egészséges, jól működő családokból épülhet fel. A családoknál komoly problémát jelenthet az a körülmény, amikor az anyáknak munkába kell állniuk a család gazdasági, anyagi szükségleteinek kielégítése miatt. Ez megváltoztatja a családok szervezeti életét, szerkezetét, ezáltal feladatai ellátásának körülményeit, színvonalát.

Ennek segítése, támogatása a bölcsődei ellátórendszeren keresztül megoldottnak látszik 0 és 3 éves korú gyermekek esetén. Ehhez igazodva figyelembe kell vennünk a végbement, illetve végbemenő változásokat, igényeket, elvárásokat. Ez képez egy rugalmas, de mégis jól megalapozott szakmai utat, célirányt. Viszont a felgyorsult fejlődés, változások sora újabb kihívások elé állítják korunk pedagógusait, kisgyermeknevelőit, melynek kapcsán az alkalmazkodás elengedhetetlen.

Lényegesnek tarjuk, hogy a bölcsődei ellátáson belül a hangsúly a gyermekek személyiségének kibontakoztatásának segítésén legyen a mindennapi munkában. A megoldás ezzel kapcsolatban maga **az „emberi tényező”, mely a siker kulcsa is** egyben. Hiszen ez határozza meg leginkább a bölcsődei kollektíva (dolgozók) és a bölcsődei csoportok milyenségét.

Gyermekek oldalán nézve a kognitív fejlődés szemmel látható változása, **megváltozott igényeket** támaszt **a szakmai hozzáállásban**. A jól megválasztott játékokkal, gyakorlatias „feladatok” kidolgozásával a megfelelő eszköztárral visszavezethető a gyermek életébe a természet- és környezetbarát hozzáállás, ismeretszerzés, tudástár bővítés.

Az ehhez szükséges gondozási-nevelési munka magas színvonalú, jól szervezett kivitelezése elengedhetetlen. A nevelési környezet kialakítására az odafigyelés, az esztétikum és az életkori sajátosságok figyelembe vétele a jellemző.

Kisgyermeknevelőink munkájának középpontjában a **támogató, dicsérő és elismerő nevelői magatartás áll**, mely elősegíti az aktív gyermeki tevékenység, az egészséges személyiségfejlődés és az önállóság kialakulását.

Célok, kitüntetett prioritások

Bölcsődénkben az előző nevelési évek mindegyikében jellemző volt a túljelentkezés. A felvételnél a **gyermekek szociális háttere** (ingerszegény környezet, gyermekét egyedül nevelő szülő, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, 3 vagy több gyermeket nevelő családok, tartósan beteg gyermekek, speciális nevelési igényű gyermeket nevelő családok) és a szülő munkába állása, tanulmányinak folytatása kapott prioritást.

Ennek kapcsán jelentősen megnőtt az ilyen családokból érkező gyermekek száma bölcsődénkben. Így a következő **5 év szakmai programjában kiemelten hangsúlyt** kell fektetnünk a **családokkal való szoros együttműködésre**, a **különleges bánásmódot igénylő kisgyermekek speciális ellátására** (nevelés, gondozás, a pedagógiai szakszolgálat közreműködésével korai fejlesztés, gyermekvédelem) és a kisgyermekek számára a napközbeni, **korai tanulást támogató élmények biztosítására**.

Valamint törekednünk kell a **több csatornán történő kommunikáció** biztosítására a családokkal, intézményen belül és kívül is (pl.: weblap létrehozása, internetes kommunikáció előtérbe kerülése, stb.). Illetve **más intézményekkel való szorosabb kapcsolatok** ápolására (pl.: Humán Szolgáltató Központtal, védőnői hálózattal, stb.).

Fontos, és kiemelkedő feladatunk a környezeti nevelés beépítése a mindennapi bölcsődei életbe. Kisgyermeknevelőink lehetővé teszik a gyermekek számára a környezet tevékeny megismerését. Alkalmat, időt, helyet, eszközöket biztosítanak a spontán és szervezett tapasztalat és ismeret szerzésére.

Elsődleges számunkra az élményközpontú, életkori sajátosságokat figyelembe vevő tevékenységen alapuló nevelés megvalósítása.

A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása

Szemünk Fénye Központi Bölcsőde mindig is a leginkább keresett intézmények közé volt sorolható. Jelenleg is - mint már korábban említettem, - jelentős túljelentkezéssel kell „megküzdennünk”, így a férőhelyek betöltésével kapcsolatosan még nincsenek problémák, de ennek további megerősítése, elmélyítése biztosítja a jövőt nézve bölcsődénk preferálását a szülők szemében. Ennek kapcsán lényeges a megfelelő környezet kialakítása, a tárgyi felszereltsége. A bölcsődei környezet berendezésével, felszerelésével az intézményre jellemző izlésvilágot közvetít.

Bölcsődénk 132 férőhellyel működik, bölcsődének tervezett épületben, mely öt nevelési-gondozási egységből áll, egységenként 2 csoportszobával és a hozzá közvetlenül kapcsolódó kiszolgáló helyiségekkel, fürdőszobával, gyermeköltözővel, valamint udvarral.

Bölcsődénkben a nevelés, gondozás eszközei szakmailag tudatosan tervezettek, célszerűen kialakítottak, megfelelnek a mai, modern kisgyermeknevelés elvárásainak.

Csoportszobáink alapterülete 40 m², ami normál csoportban 12-14, sajátos nevelési igényű kisgyermeket is ellátó, teljes integrációban működő csoportban teszi lehetővé. A szobák berendezése gyermekközpontú, hangulatos, otthonos, esztétikus. A játékeszközök a gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségi szintjének, valamint a szakmai előírásoknak megfelelően vannak összeválogatva.

A fürdőszobák közvetlenül kapcsolódnak a csoportszobákhoz és a gyermeköltözőkhöz.

A gyermeköltözőkben barátságos környezet fogadja a bölcsődébe érkező és távozó kisgyermeket és szüleiket. Minden gyermek számára jellel ellátott szekrény biztosított a ruhák és egyéb használati eszközök tárolására.

Eddig bölcsődénk egységenként külön kertrésszel rendelkezett, de az idei évben a kertfelújításnak köszönhetően egyterű játékkeret kaptak a gyermekek, mely az életkori sajátosságokhoz igazodva a szabadban történő mozgás és játékgigények kielégítésére ideálisnak bizonyul/bizonyult.

Bölcsődénk rendelkezik még a kisgyermeknevelők számára kisgyermeknevelői ebédlővel, ezen kívül raktárakkal és irodákkal, egy nagyobb oktató helyiséggel, valamint gondozási egységenként öltözővel.

A konyha üzemeltetése kikerült bölcsődénk feladatköréből, de a gyermekélelmezés köréhez tartozik, illetve szorosan kapcsolódik hozzá az egészséges életmódra nevelés, az egészséges táplálkozás megismertetése, elfogadtatása is, valamint a gyermek ízlésének, táplálkozási magatartásának, étkezési kultúrájának formálása. Ezeket a feladatokat a mindennapi gondozási műveletekbe ágyazva sikerül megvalósítani, interiorizálni a gyermekeknél.

2016. első felében a környezeti nevelés alapjait is lefektettük, célja és feladatai a Szemünk Fénye Központi Bölcsődében: a gyermek közvetlen környezetében lévő világ értékeinek megismertetése, megszerettetése, a természeti és társadalmi környezethez fűződő pozitív érzelmi viszony alakítása, a helyi sajátosságok felhasználásával az élő és élettelen környezeti tényezők leglényegesebb összefüggéseinek meggláttatása a környezettudatos életvitel kialakítása (az energiával: vízzel, árammal való takarékoskodás).

A kollektívának is fontos, mert segíti a közös célokkal való azonosulást, a megvalósításért vállal felelősséget, erősíti a kollektív tudat érzését.

Bölcsődénkben az általános nevelési és gondozási feladatokon túl kiemelt figyelmet kell fordítani a gyerekek, illetve a családok igényeire. Keresni kell annak a lehetőségét, hogy több olyan programot szervezzünk, amibe bevonható a család. Felméréssel, véleménykutatással megismerni, hogy milyen programokban vennének szívesen részt a szülők, milyen időpontot tartanak alkalmasnak.

Szervezett programjainkat a családok igényeihez igazodó többlet-lehetőségek a családok segítése, a szülői kompetencia növelése és a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében tartjuk. Nálunk minden évben megrendezésre kerül a bölcsődekóstolgotó, Mikulás ünnepség, farsang, húsvét, anyák napja, gyermeknap.

A bölcsődei férőhelyek az adott intézményben, mint már említettem maximálisan telítettek, de figyelembe kell venni a felmerülő igényeket, mivel nem garantálható, hogy ez így is marad, további megoldásokat kell keresni, hogy a bölcsődei kihasználtság ne romoljon.

Erre biztosít lehetőséget- az alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások kialakítása, illetve megőrzése. 2016. júniusában prevenciók céllal megnyitotta kapuit a kerület első fény és hangterápiás só barlangja. A szülők és gyermekek nagy meglegedésére, prevenciók célra egész évben használható.

Időszakos bölcsődei elhelyezés

A szülő elfoglaltsága idején, néhány órára kérheti a gyermeke felügyeletét. Az időszakosan gondozott kisgyermek felvehető egy erre a célra létrehozott csoportba, vagy normál bölcsődei csoport üres férőhelyére.

Az időszakos gyermekfelügyelet biztosítása külön feladatot ró a kisgyermeknevelőre, hiszen a csoportösszetétel változékonysága és a széles skálán mozgó elvárások kezelése a kisgyermeknevelőtől kiemelten magas szintű ismereteket és rugalmasságot igényel. Ilyen esetben is szükséges a szülővel történő beszoktatás, melyben a fokozatosság elvét fontos betartani.

Családsegítő szolgáltatások

Ide sorolhatjuk:

- A családi délutánokat, ahol a bölcsődebe járó gyermekek szülei, testvérei kapnak meghívást közös együttlétre, közös tevékenységre. A családi délután optimális a család- bölcsőde és a család- család közötti kapcsolatok építésére, valamint a sérült gyermekek elfogadására.
- Egészségnevelési programok, melynek célja az egészséges életmód igényének felkeltése, előadások, bemutatók segítségével (kóstolóval egybekötött ételbemutató, egészségügyi tanácsadás, stb.)

- Családi rendezvények, gyermeknapok kerti partik, kirándulások szervezése, lebonyolítása

Összességében elmondható, hogy a bölcsőde által nyújtott rugalmas, széles spektrumon mozgó családtámogató szolgáltatásokra egyre több igény mutatkozik, ami bizonyítja ezek létjogosultságát, mutatja, hogy továbbra is szükség lesz rájuk, de természetesen a bölcsődei alapellátás prioritása mellett szervezhetők ezek meg.

A szolgáltatások személyi és tárgyi feltételeinek kialakításánál a kisgyermek gondozás-nevelés elveit és gyakorlatát kell követni az egyes szolgáltatási formák eltérő jellegét figyelembe véve.

A szolgáltatásokat a gyermekek orvosi igazolás nélkül vehetik azt igénybe. A szülő nyilatkozatot ír alá, hogy gyermeke egészséges, és bemutatja a kötelező védőoltásokról szóló igazolást, illetve a Gyermekek egészségügyi kiskönyvét.

Bölcsődei élet megszervezése, helyi adottságok, feladatok

A családok helyzete megváltozott a mai társadalomban, ami magával hozta a nevelési szemlélet változását is, melynek révén a szülők más-más elvárásokat, igényeket támasztanak a bölcsődével szemben. Ezért nagyon fontos körültekintően megszervezni és biztosítani az együttműködés formáit, melyek magukban foglalják a gyermekek fejlődéséről szóló kölcsönös információnyújtás mellett a nyitottság hangsúlyozását, a bölcsőde szakmai munkájának ismertetését, és nem utolsósorban a szülői szemlélet formálását is. A gyermek nevelése elsődlegesen a szülők joga és kötelessége, a bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait ismerve és tiszteletben tartva kapcsolódik be a gyermek nevelésébe.

A különböző kapcsolatrendszerek működése, az egymás közötti kommunikáció, az egymás kompetenciáinak meg- és elismerésére törekvés: ezek a partneri együttműködés alapjai és a saját szerepekben való fejlődés biztosítékai.

A család kompetens a saját életmódjának szervezésében, ugyanakkor az intézmény is kompetens saját pedagógiai rendszerének érvényre juttatásában. A kompetenciák találkozása (az intézményé és a családé), éppen a képességek, az ismeretek és az attitűdök minőségétől, illetve azok erősségétől függenek. A családokhoz való viszony (intervenció szemlélet) egyszerre rugalmas és intenzív alakítása tehát a nevelők egyik kulcskompetenciája.

A gyermekek kompetenciái a családtagok kompetenciáitól is függenek, részben öröklött képességek formájában, részben környezeti hatásként.

Ezért is, és a családokkal való szoros együttműködés okán is, a gyerek és családja együttességének figyelembe vétele miatt, az intézményi feladatunk, hogy **nyitott házként üzemeljünk**. Az egyes tevékenységek illeszkedjenek a családokhoz oly módon, hogy az aktivitásuk valódi legyen, hogy a kompetenciaérzés „megfoghatóvá” váljék, hogy értelmét lássák a szülők a gyerekekkel való foglalkozásnak, hogy újabb és újabb cselekvések születhessenek az előzőkből.

Kapcsolat a szülőkkel

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről; ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei nevelés-gondozás kialakításában, és a családokat is segíti a gyermek nevelésében.

A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, egyéni kapcsolattartási formák: beszélgetés érkezéskor és hazamenetelkor, üzenő füzet, családlátogatás, csoportos kapcsolattartási formák: szülői értekezletek és szülőcsoportos beszélgetések, hirdetőtábla, nyílt napok, írásos tájékoztatók, szervezett programok, stb. Mivel mindegyik más-más szerepet tölt be, célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni közülük.

Bölcsődénkben a következő kapcsolattartási formák megtalálhatók:

Üzenő füzet

Minden fontosabb eseményről írásban is tájékoztatjuk a szülőt.

A családlátogatás

Célja: a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése, a szülő bővebb informálódhat a bölcsődei életéről, jobban megismeri azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlása-kor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait mindenek felett tiszteletben kell tartani (a családlátogatás előli elzárkózást is).

Szülőcsoportos beszélgetések

Tematikus beszélgetések a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását.

- Évi 2-3 alkalommal szervezzük, szobánkét tartjuk,
- nagy hangsúlyt fektetünk a beszélgetés témáinak kiválasztása,
- több szempont figyelembevételével jelöljük ki az időpontot,
- személyre szóló meghívót készítenek a gondozónők,
- kellő odafigyeléssel, felkészülnek a kiválasztott témából,
- odafigyelnek a beszélgetés helységének kényelmes berendezése
- a beszélgetés beindulásáig az intézményvezető vagy helyettese is részt vesz, a találkozzon
- fontos feladata a beszélgetést vezető gondozónőnek-, moderátornak a téma mederben tartása.

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók (pl. étkezési, alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőhöz való fokozott ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változások stb.). súlyosságát, időbeni elhúzó-dását.

Fontos:

- Hogy a bölcsődevezető a kisgyermeknevelővel együtt korrekt tájékoztatással teremtsen meg az együttműködés feltételeit.
- A szülő részéről a módszer elfogadása, és együttműködő részvétel.
- A beszoktatás időtartama a gyermek alkalmazkodásának segítése érdekében legalább 2 hét legyen, de mindenképpen a gyermek igényeihez igazodjon.
- Az első héten az anyával (szülővel) együtt van jelen a gyermek. Ebben az esetben a szülő végzi a gondozási műveleteket, és a kisgyermeknevelő fokozatosan átveszi a gyermek gondozását, amit a gyermek idővel elfogad és a szülő már csak megfigyelő. Kis lépetekkel emeljük az itt tartózkodás idejét, gyakorolni kezdik a búcsúzás, érzézés élményét.
- Ideális esetben a második hét végére már a gyermek a szülő állandó jelenléte nélkül van a csoportban. A tárgondozónő ebben a szakaszban már kapcsolatot vesz fel a gyermekkel.

- Az alvás és étkezés jelenti a beszoktatás alatt a legnagyobb nehézséget a gyermeknek, ezért fontos hogy az étkezés, elaltatás és az ébredés idejében a szülő a bölcsődében tartózkodjon, és minden új gondozási folyamatot Ő végezzen először saját gyermekével.
- Egy kisgyermeknevelő egyszerre csak egy gyermek beszoktatását végezheti, hogy a szakmai elvek figyelembevételével az egyéni, otthoni szokásokat is be tudja építeni.
- Beszoktatás megszervezéséhez/kivitelezéséhez beszoktatási ütemtervet készítünk.

A beszoktatás hatékonysága, az eredményesség egyértelműen a család és a bölcsőde aktív együttműködésében rejlik. A gyermek adaptációja nem zárul le a második hét végén, hanem egy folyamat része. Ahhoz, hogy egy kisgyermek beilleszkedjen, megtalálja a helyét a csoportban, igazán felszabadult, elfogadó legyen, még a következő hetek is gyakran szükségesek, amikor már rendszeres bölcsődei életet éli.

Saját kisgyermeknevelő - rendszer

A saját kisgyermeknevelő-rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját” gondozónő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken. A kisgyermeknevelő elsődleges feladata, megismerni a gyermekek egyéni igényeit, szükségleteit, ezáltal is segítsék az első közösségbe való beilleszkedésüket. Törekedni kell az egyéni bánásmód elvének érvényesítésére.

Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők (pl. az intézmény nyitása, zárása, stb.) is.

Kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját gondozó-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisegítő személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele.

Intézményünkben a napirend összeállítása gyermekcsoportonként az alábbi szempontok szerint történik:

Figyelembe vesszük az egyéni igényeket, életkori sajátosságokat valamint a csoportlétszámot. A napirendünk mindig az aktuális évszakhhoz, és ezen belül az időjáráshoz igazodik. Figyelembe vesszük a gyermekek érkezését és távozását a napirend kialakításakor. A kisgyermeknevelő munkarendje a gyermekek napirendjéhez igazodik. A technikai személyzet munkája a gyermekek napirendjével összehangolt. Lehetőség szerint alkalmazkodunk a gyermekek otthoni életritmusához, az adaptáció idején kiemelten. A napirend a gyermekcsoporthoz kapcsolódóan megfelelően dokumentált és nyilvános.

Az intézményen belül és más intézményekkel való együttműködés módja

A bölcsőde - egymás kompetencia határainak kölcsönös tiszteletben tartásával - együttműködik mindazokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekkel, illetve a gyermek családjával kapcsolatba kerülhetnek (védőnői szolgálat, házi gyermekorvosi szolgálat, nevelési tanácsadó, családsegítő központ, óvoda, képző intézmények, a korai fejlesztés szakemberei, gyermekvédelmi szakellátás, gyámügy).

Család - Bölcsőde kapcsolat

A családokhoz való viszony (intervenciós személet) egyszerre rugalmas és intenzív alakítása tehát a kisgyermeknevelő egyik kulcskompetenciája.

A gyermekek kompetenciái a családtagok kompetenciáitól is függenek, részben öröklött képességek formájában, részben környezeti hatásként. Ezért is, és a családokkal való szoros együttműködés okán is, a gyerek és családja együttességének figyelembe vétele miatt, az intézmény feladata, hogy nyitott házként üzemeljen a szó szoros értelmében.

A bölcsődei gondozás-nevelés, a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Tevékenységét a vonatkozó gyermeki és szülői jogok, és kötelességek figyelembe vételével végzi.

A bölcsődelátogatás, a családlátogatás, a szülővel történő fokozatos beszoktatás és a napi találkozások során a szülők megismerik a bölcsődei nevelés elveit és gyakorlatát, a kisgyermeknevelő pedig a szülő segítségével megismeri a gyermek egyéni szokásait. Ezek a tapasztalatok kölcsönösen segítik az együttnevelés megvalósulását.

Bölcsőde és óvoda kapcsolata

A két intézmény között fontos olyan tartalmas kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenet is zökkenőmentessé válhat. A Szemünk Fénye Bölcsőde nagyon jó kapcsolatot ápol, a vele egy épületben lévő Napraforgó Óvodával. Az óvónők idén is, mint minden évben meglátogatták a szeptemberben hozzájuk kerülő gyermekeket, szóbeli tájékoztatáson túl, később írásos feljegyzést is kapnak a gyermek szokásairól.

Gyermekjóléti Szolgálat

A bölcsőde a gyermekvédelem egyik első jelzőintézménye, jelzőrendszere, mert a gyermek a nap jelentős részét nálunk tölti. Fontos, hogy időben észrevegyük a problémát, és még kellő időben jelzéssel éljünk a megfelelő szolgálat felé, ez is a prevenciót, megelőzést szolgálja. A hátrányos helyzetű kisgyermek segítése, megkülönböztetett figyelmet kap bölcsődénkben. Fontos feladatunk az egészséget veszélyeztető tényezők megelőzése, felismerése és megszüntetése. Ennek érdekében szorosan együttműködünk a kerületi Újbudai Humán Szolgáltató Központtal

Egyéb kapcsolatok

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek / kerülhetnek (többek között: Védőnői Szolgálat, Házi Gyermekorvosi Szolgálat, Újbudai Humán Szolgáltató Központ Nevelési Tanácsadó, Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság).

A bölcsődék és a különböző (bölcsődei hálózaton belüli és a családsegítés területén működő) civil szervezetek közötti együttműködés sok tekintetben hozzájárulhat a bölcsődei ellátás fejlődéséhez, az ellátást igénybe vevő családok szükségleteihez, elvárásaihoz történő igazodást segítheti.

Mivel a bölcsőde kisgyermeknevelők gyakorlati oktatásában is részt vesz, így meg kell említeni a továbbképző intézményekkel és főiskolákkal való kapcsolattartás fontosságát is.

A szolgáltatásról szóló tájékoztatás formája

A szolgáltatás igénybe vételének lehetőségeiről a szülők tájékozódhatnak a bölcsődében lévő felfogadáson, illetve minden év áprilisában a „Bölcsődekóstoló” program keretén belül.

Bölcsődénkben a beiratkozás utáni felvétel során a szolgáltatásról a szülők tájékoztatást kapnak írásban (házirend) és szóban (első interjú – személyes beszélgetés, szülői értekezlet). A tájékoztatás

tartalmazza az ellátás tartalmát és feltételeit; az intézmény által vezetett és az adott gyermekre vonatkozó nyilvántartásokat, valamint az azokba történő betekintés módját; a család és a bölcsőde kapcsolattartásának formáit; a házirendet; a panaszjog gyakorlásának módját, jogokat és az érdekképviselő működését; a fizetendő személyi térítési díjat. A tájékoztatást követően az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője megállapodást köt az intézménnyel, melyben egyben nyilatkozik, hogy az általa megadott személyes adatok a valóságnak megfelelnek, és ha abban változás áll be azt köteles jelezni, valamint az ellátásról a tájékoztatást megkapta.

Érdekképviselő - Érdekképviselői Fórum

A Fórum működésének célja, hogy a gyermek érdekeit, és jogainak érvényesítését szem előtt tartva a törvényes képviselők, az Intézmény és a Fenntartó képviselői együttműködjenek. Feladata az álláspontok feltárása, vélemények és információk cseréje, a különböző fejlesztések és törekvések ismertetése, valamint egyeztetése.

A Fórum Szervezete: A Fórum szavazati jogú választott tagjai: az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői, az intézmény dolgozóinak képviselője, a Fenntartó képviselője.

A Fórum tagjai sorába az ellátásban részesülő gyermek szülei (törvényes képviselői) önmaguk közül három képviselőt választhatnak. Az intézmény közalkalmazottai a Fórum tagjai sorába önmaguk közül egy képviselőt választhatnak.

A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültségének biztosításának módja, formái

Dolgozók száma, munkaköre

Programunkhoz az alapvető szakmai feltételek adottak, a megvalósulást segíti továbbá, hogy kisgyermeknevelőink magasabb fokú képzésekben, házi, akkreditált és önképzés formájában is rendszeresen képezik magukat.

A kisgyermeknevelők munkáját minden egységben egy technikai dolgozó segíti, aki gyermekfelügyeleti, kisegítői, higiéniai és egyéb feladatokat lát el.

- 1 vezető
- 1 helyettes vezető
- 1 adminisztrátor
- 20 gondozónő
- 7 technikai dolgozó
- 1 mosónő
- 1 kertész
- 1 kollégánk tartós betegállományban van (veszélyeztetett terhes)
- 2 kolléganő terhes (ebből egyikük GYED-en)

A gyermekek korának megfelelő egészséges étkeztetés megoldott, melyet 2014 januárjától a PENSIO Minőségi Közétkeztetés Kft. biztosít az intézményünk számára. Ennek köszönhetően a konyha működtetése kikerült a bölcsőde feladatköréből.

A gyermekek egészséges fejlődését a bölcsőde orvosa kíséri figyelemmel, aki heti két alkalommal látogat el bölcsődénkbe, biztosítva a megfelelő orvosi ellátást.

Balesetvédelmi felelős:

Feladatát a Munkavédelmi Szabályzat szerint végzik. Felügyeli a balesetvédelmi előírások betartását, új dolgozóknak oktatást szervez, és erről jegyzőkönyvet készít.

Tűzvédelmi felelős:

Feladatát a Munkavédelmi Szabályzat szerint végzik.

Képzések, továbbképzések, oktatás:

A továbbképzéseken való részvételekkel célunk, hogy példát mutassunk a kerület többi bölcsődéjében dolgozó kisgyermeknevelőknek.

Továbbra is terep/gyakorló intézményként szolgálunk a csecsemő- és kisgyermek szakos hallgatók, tanulók számára, az oktató intézmények kapcsolattartója Lukács Miklósné látja el, valamint terep-tanári szerepet is betölt bölcsődénkben.

Sajátos nevelési igényű kisgyermekek nevelése, gondozása

Bölcsődénk a **részleges integráció** keretei között felvállalja sajátos nevelési igényű kisgyermekek nevelését, gondozását. A sajátos nevelési igényű gyermekek egy része szakértői bizottság vagy gyógypedagógus javaslata alapján kerül intézményünkbe, másik része spontán integrációval, a nevelés, gondozás során ismerjük fel az átlagostól eltérő fejlődést.

A sajátos nevelési igényű kisgyermekek ellátása **team munkában** történik, melyben részt vesznek: kisgyermeknevelők, gyógypedagógus, bölcsődeorvos. A bölcsődei szakemberek figyelemmel kísérik és rögzítik a gyermekek fejlődését, a kompetencia határok tiszteletben tartása mellett tájékoztatják a szülőket, ha szükséges javasolják a szakértői vizsgálat elvégzését.

Bölcsődénk lehetőséget biztosít a sajátos nevelési igényű kisgyermekek **korai fejlesztésére** is, melyet a Pedagógiai Szakszolgálat utazó gyógypedagógusa, a szakértői bizottság javaslata alapján végez.

Gyermekvédelem

Gyermekvédelmi tevékenységünk célja, hogy **segítséget** nyújtsunk a **családoknak szociális és pedagógiai területen gyermekük neveléséhez**. Segítünk minden hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és/vagy veszélyeztetett gyermeket a problémát kiváltó okok feltárására vonatkozóan: megfelelő információk gyűjtésével (családlátogatás, egyéni beszélgetés, megfigyelés), helyi sajátosságok, környezeti adottságok ismeretével, nevelési hiányosságok felmérésével, anyagi problémák (rossz lakáshelyzet, alacsony jövedelem stb.), egészségügyi gondok feltárásával (betegség).

A helyi szakmai program működésének, ellenőrzésének rendszere

A bölcsődében több rétegű ellenőrzési feladatokat kell végezni. A nevelési, gondozási program csak a pedagógiai munkáról szól, ezért itt csak a program beválásának és a bölcsőde pedagógiai munkájának ellenőrzését kell rögzíteni.

A nevelői munka felelősvezetője a bölcsődevezető és a bölcsődevezető-helyettes, ezért az ellenőrzés is alapvetően az ő feladata. Az ellenőrzésbe bevonhatja a bölcsőde kisgyermeknevelőit.

A programhoz szorosan kapcsolódik:

- a bölcsőde éves munkaterve,
- a csoportok éves terve (új gyermekek esetén beszoktatási- és családlátogatási terv),
- a csoportdokumentumok
- a gyermekek fejlődéséről készült feljegyzések.

A bölcsőde munkatervét évente, a csoportok munkatervét, a csoportdokumentumokat és a gyermekek fejlődéséről készült feljegyzéseket félévente kell ellenőrizni.

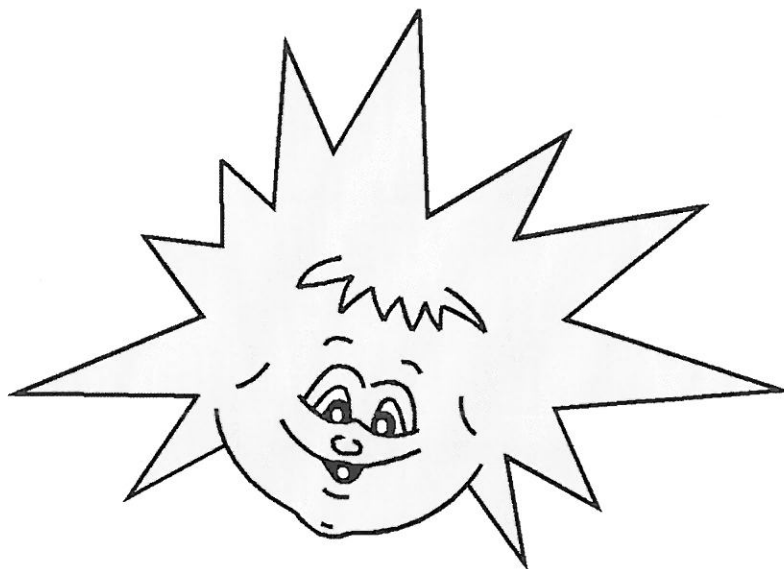
Az ellenőrzés kiterjed:

- a dokumentumok ellenőrzésére,
- a gyakorlati munka ellenőrzésére.

A gyakorlati munka ellenőrzése során értékelni kell a kisgyermeknevelő gyakorlati munkájának színvonalát. A kisgyermeknevelők gyakorlati munkájának ellenőrzése során fő irányelv a kisgyermeknevelő pedagógiai önállóságának elfogadása.

Az ellenőrzés kiterjed arra is, hogy a csoportban dolgozó két kisgyermeknevelő mennyire beszél meg és értékeli egymás közt a csoport és az egyes gyermekek fejlődését. A nevelői értekezlet az értékelésen kívül lehetőséget, ösztönzést kell, hogy adjon a megújulásra, továbbképzésekre, a program magasabb szintű végrehajtására.

EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYEK
NAPSUGÁR BÖLCSŐDE

1118 Budapest, Csiki-hegyek u. 9.

TELEPHELY ADATAI

Telephely: Napsugár Bölcsőde

Címe: 1118 Budapest, Csiki-hegyek utca 9.

Telefon/Fax: +36/1-246-6258

E-mail: kiss.gyorgyi@napsugarbolcsi.ujbuda.hu

Ellátási terület, célcsoport:

Budapest és Pest megye közigazgatási területe, Gazdagrét és vonzáskörzete

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás, Gyvt. 42. §

Időszakos gyermekfelügyelet, 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1)

Mottónk:

*“Mert előbb minden felnőtt gyermek volt. De csak kevesen emlékeznek rá.”
(Saint- Exupéry)*

A Napsugár Bölcsőde Budapest egyik legszebb helyén található, a festői környezetű sas-hegyi dombtság szomszédságában, a gazdagréti lakótelep magasabban fekvő részén. Kilenc-tízemeletes lakóépületek veszik körül, így a szülők bölcsődés korú gyermekeiket a lakásukhoz közel eső gyermekintézményben helyezhetik el. A földszintes épületben, 4 gondozási egységben, 8 csoportban fogadjuk 20 hetes kortól - 3 éves korig a gyermekeket.

A bölcsőde 1986. október 23-án nyitotta meg kapuit, eredetileg nyolcvan férőhelyre épült. A nyitás óta az évek során folyamatosan 120 % körüli feltöltöttséggel működött. A férőhelyszám 2011. október 17-től Újbuda Önkormányzata Képviselő testület határozatnak megfelelően 80 férőhelyről, 104-re emelkedett.

Szakdolgozói gárdánk szakmailag jól képzett, igazán gyermekszerető és tisztelő szakemberekből áll. Szakmai munkánkban segítő társak a technikai dolgozók.

A bölcsőde megnyitása óta saját főző konyhánkban, majd 2014. január 1-től közvetve a PENSIO Minőségi Közétkeztetés Kft. által biztosítjuk az étkeztetést és az ételallergiás gyermekek számára a megfelelő diétát.

Gondozó-nevelő munkánkban igazi segítőtársak a Szülők, akik elfogadják a gondozási-nevelési elképzeléseinket, s támogatják azt.

Együttgondolkodva, folyamatosan keressük azokat a lehetőségeket és megoldásokat, melyek elősegítik közös céljaink megvalósulását.

Fő célunk tekintjük a “jót és jól játszani” szemléletmód érvényre juttatását. Hiszen a játék a legfontosabb személyiségfejlesztő tevékenység – az emberré válás folyamatában szükségszerű – mert a játék segíti a gyermeket kreatív, cselekvő, játékos emberré válni. Arra törekszünk a Napsugár bölcsődében, hogy egy - két boldog évet biztosítsunk a kisgyermekek számára. Bízunk abban, hogy tartalmasabb szöveg világot építünk, színes és változatos játékot, udvari együttjátszást, mesét, verset, mondókát, zenei élményt, kreatív tevékenységet adhatunk minden kisgyermeknek.

Az alapvető célunk egy olyan bölcsőde működtetése:

- Ahol napközbeni ellátásként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkozást és étkezést nyújtunk. Mindezt azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelőszülei, munkavégzésük, betegségük vagy egyéb elháríthatatlan okok miatt ellátásukról gondoskodni nem tudnak,
- ahol a gyermek a legfontosabb, ahol a gyermek **gyermek** lehet,
- ahol szeretetteljes, biztonságot adó, érzélem gazdag, tevékenységre serkentő légkör uralkodik
- ahol a gyermek lelkileg szabad, testileg egészséges és szellemileg kreatív emberré válhat,
- ahol a kisgyermeknevelők értékrendjéből nem hiányzik a szeretet, a tolerancia, a munka és a tudás megbecsülése,
- ahol a szülők biztonságosnak látják gyermekük fejlődését, s szívesen bízzák ránk legnagyobb kincsük, gyermekük gondozását-nevelését.

Az alapfeladaton túl, a családok igényeinek megfelelően lehetőséget nyújtunk az időszakos napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatásra.

Bölcsődénk minőségpolitikája

Napközbeni kisgyermekellátást nyújtó intézményünk 1986 óta legjobb szakmai tudással és igyekezettel azon fáradozik, hogy - a cselekvő törődés mellett - tevékenységét az egyre magasabb gondozási-nevelési színvonal elérése, a minőségi ellátásra való törekvés határozza meg.

Feladatunknak tekintjük, hogy biztonságot, nyugalmat, szeretet adó légkört teremtsünk mindazon kisgyerekek számára, akiket szülei a mi gondjainkra bízhatnak az első három életévükben.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a család a legfontosabb támasz a kisgyermek számára, hogy mekkora aggodalmat és izgalmat jelent a szülőknek a „külső segítség” igénybevétele a gyermeknevelésben, ezért munkánk legfőbb meghatározója, legfőbb motivációja a szeretet és az igényesség önmagunkkal és környezetünkkel szemben is.

Munkánkban központi helyet foglal el az egyéni bánásmód, a gyermekek iránti tisztelet, az egymás iránti megbecsülés, tolerancia, empátia, következetesség, és a másság elfogadása.

Nevelési elveink megvalósulását folyamatos ön- és továbbképzéssel igyekszünk biztosítani, mely emeli munkánk színvonalát és hozzájárul ahhoz, hogy kiegyensúlyozott, érzélemileg gazdag, testileg egészséges, szellemileg kreatív, érdeklődő gyermekek lépjenek tőlünk tovább, hogy az óvodai közösségbe sikeresen beilleszkedjenek.

Kollektívánk szerint a bölcsődei nevelésben nagyon fontos a személyre szóló bánásmód, a gyermekek egyéni sajátosságaihoz, igényeihez, fejlettségéhez igazodó nevelés és gondozás. Éppen ezért minden kisgyermeknek van egy úgynevezett „saját kisgyermeknevelője”. Ez azt jelenti, hogy a szülő már a beszoktatás folyamán - ami a szülővel közösen történik, mindig ugyanahhoz a kisgyermeknevelőhöz viszi a gyermekét. A kisgyermek életében, fejlődésében kitüntetett szerepe van a biztonságot nyújtó, felnőttel való érzelmi kapcsolatnak, de egyre inkább érdeklődnek a társak iránt. Szívesen tartózkodnak egymás közelében, utánozzák egymás játékát és viselkedését. A közösségbe kerülve a gyermekeknek meg kell tanulni az egymáshoz való alkalmazkodást, azt, hogy hogyan tudják saját akaratukat érvényesíteni, és elfogadni a másikat. Ez egy tanulási folyamat, ami a három év alatti kisgyermeknek a felnőtt segítségével sikerülhet csak.

„Abhoz, hogy érzelmileg egészségesek legyünk, szükségünk van arra az érzésre, hogy tartozunk valakibe, és hogy ezek a személyek akarják is, hogy hozzájuk tartozunk...”
(Bruno Bettelheim)

Személyi és tárgyi feltételek

Programunk megvalósításához a szükséges személyi és tárgyi eszközökkel rendelkezünk. A kisgyermeknevelő nem csak felügyel a rábízott gyermekekre, neveli, gondozza őket, biztosítja számukra a harmonikus testi-, szellemi fejlődést, valamint a szociális fejlődés lehetőségét, elsősorban a játékon keresztül és a korosztálynak megfelelő kommunikációval.

Bölcsődénkben családias, derűs, esztétikus környezet kialakításával, gyermekközpontú nevelői attitűddel biztosítjuk gyermekeink számára a kellemes közérzetet, a biztonságot, tevékenységre serkentő hangulatot.

Személyi állandóság

A gyermek személyi- és tárgyi környezetének állandósága ("saját kisgyermeknevelő"- rendszer, felnőttrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot a fejlődés egyik meghatározója.

Programunk megvalósításának személyi feltétele a törvényben engedélyezett kisgyermeknevelői és technikai személyzet. Ennek megfelelően a 4 gondozási egységben 16 kisgyermeknevelő és 4 technikai dolgozó segíti a gyermekek fejlődését. Egy gyermekcsoport életét 2 kisgyermeknevelő szervezi, irányítja.

Gyermekcsoportok szervezése: a gyermekcsoport létszámát jogszabály határozza meg, a csoportbeosztásnál elsősorban a gyermekek szempontjait vesszük figyelembe, de fontosnak tartjuk, hogy azt is, hogy az egy csoportban dolgozó négy kisgyermeknevelő megértse egymást, összhangban tudjon dolgozni.

A csoportban dolgozó kisgyermeknevelők együtt végzik a feladatokat, összehangolják a tennivalókat s a munkát megosztva, dolgoznak. Szakmai elveiket, gyakorlati tudásukat egyeztetik. Valamennyien rendelkeznek az előírt végzettséggel, s tudásukat önképzéssel, továbbképzéssel igyekeznek fejleszteni.

Csoportonként 1-1 technikai dolgozik. Feladatuk fontos a balesetmentes, higiénikus, esztétikus környezet kialakításában. A konyhában 2 tálalókonyhai dolgozó biztosítja a gyermekek étkezését.

A kisgyermeknevelők bevonják a technikai dolgozókat a gondozó-nevelő munka végzésének segítésébe elsősorban felügyelet biztosítására.

Tárgyi feltételek

Környezeti adottságok

Bölcsődénk igen jó környezeti adottságokkal rendelkezik, hiszen a lakótelep felső részén jó levegőjű, zöld övezetben található, jól megközelíthető helyen.

Épület, belső tér:

Egy bölcsődei gondozási egység 24-28 gyermek elhelyezésére szolgál, gyermeköltözőből (átadó 17 m²), fürdőszobából (26 m²) és 2 gyermekszobából áll (41,5m² és 43,3m²).

A Napsugár bölcsőde tárgyi feltételei a szakmai alapprogram végrehajtásához megfelelőek mind az épület mind pedig a berendezési-felszerelési tárgyak vonatkozásában.

Ennek ellenére a folyamatos karbantartás és felújítás elengedhetetlen a megfelelő színvonalú ellátáshoz. Megvalósításához mindennapos lobby tevékenységet folytatunk.

A bölcsőde berendezését úgy alakítottuk ki, hogy megfelelően szolgálja a gyermekek gondozását-nevelését. Sokat dolgozunk azon, hogy az épület tiszta, gondozott, esztétikus legyen.

A gyermekek részére világos, méretre megfelelő csoportszobák állnak rendelkezésükre. A csoportszobák berendezése biztonságos, a gyermekek egészségének óvását és mozgásterük biztosítását szolgálják.

A tárgyak, bútorok a gyermekek méreteinek megfelelően könnyen mozgathatók, a játékok és az eszközök elérhető helyen találhatók. A bútorok egyben játékszerek is lehetnek, mellyel a gyermekek kreativitásukat fejleszteni tudják. Törekszünk a színek, formák harmóniájának a megteremtésére. A gyermekek mozgásterének növelése érdekében a bútorok mozgásával kitágítjuk a csoportszoba esetenként szűk kereteit. Lehetőség van az egyik csoportszobából a másik csoportszobába történő átjárásra, a gyermekek kommunikációjának és kooperációjának elősegítése érdekében.

A gyermekmosdók és WC-k a gyermekek méreteihez igazodnak.

Bölcsődénkben megfelelő mennyiségű játékeszköz áll a gyermekek rendelkezésére, de a készlet folyamatos fejlesztésre szorul (költségvetés, pályázat, alapítvány, szülői segítség, képviselői támogatás). Meglévő dolgainkra, eszközeinkre igyekszünk vigyázni, megóvjuk őket. Próbáljuk felújítani, lehetőség szerint bővíteni.

Játszóudvar, játszópark

Az udvar a gyermekek szabadban végzett tevékenységének kiszolgálója, élettere. Gyermekeink nagy kertben, jó levegőn, korszerű játékeszközök között mozoghatnak.

Udvarunk egységes szerkezetű, így a gyermekek számára bármely játéktevékenységre alkalmas. Rögzített és mobil eszközök segítik a gyermekek mozgásfejlődését, sokféle mozgás gyakorlására adnak módot. A játékokat zárható játéktároló helyiségekben tároljuk, fajta szerint külön rekeszekben helyezzük el. A kert fejlesztése, karbantartása folyamatos feladatunk.

A gyermekek számára biztosítjuk egész éven át az udvari kinn tartózkodást, a víz, napfény, árnyék, mozgás és tevékenykedés lehetőségét.

Telepített játékeszköz a két pancsoló, és két faház paddal. Minden csoporthoz külön ponyvával felszerelt homokozó tartozik, ezekben a gyermekek változatos játékokkal, vödörrel, formákkal, lapátokkal, gereblyékkel, kisautókkal, markolókkal és forgós játékokkal játszhatnak. Több mobil műanyag mászóka, házika, bújócskázós hellyel, csúszdával található az udvaron. A gyerekek előszeretettel használják a különféle kis motorokat, futóbicikliket, tricikliket. Nyáron a gyermekek asztalok mellé, padokra telepedhetnek le, akár kint olvashatnak is.

A bölcsőde küldetése

Legfontosabb feladatunknak tekintjük az ellátási területünkön élő családok 3 év alatti gyermekeinek szakszerű és magas színvonalú napközbeni nevelését-gondozását, gyermekeket szerető és tisztelő felnőttek segítségével, együttműködve a családokkal, azonos korú gyermekközösségben.

Bölcsődénkben biztosítjuk a lehetőségét és feltételét annak, hogy egészséges, testileg és szellemileg fejlett, életkoruknak megfelelően, a számukra bonyolultnak tűnő világban eligazodni tudó kisgyermekké váljanak.

Munkánk színvonalának biztosítása:

- az életkornak megfelelő, korszerű tárgyi környezet,
- a jól képzett, odafigyelő és hozzáértő szakemberek,
- a szülői igények figyelembevétele,
- a társintézményekkel való szoros együttműködés,
- a gyermekek fejlődésének nyomon követése.

Az eredményes, sikeres munka bizonyítéka:

- a gyermeki bizalom, öröm,
- a kiegyensúlyozott fejlődés,
- a családok elégedettsége,
- az óvoda pozitív visszajelzései.

Bölcsődénk a bölcsődei nevelés – gondozás országos alapprogramja, valamint az Egyesített Bölcsődei Intézmények szakmai programjában elfogadott alapelvek szerint működik.

Esztétikai nevelésünk célja és feladata

Alapvető célunk: A gyermekek jogait, egyéniségét figyelembevevő, az egyéni bánásmód és fejlesztés élvét követő, a tapasztalásra, és élményszerzésre építő, elsősorban a kisgyermek **érzelmére** ható nevelés.

Feladataink:

A gyermek egészséges életvitel igényének ellátása, a testi fejlődésük elősegítése.

Az egészséges környezet kialakítása, biztosítása.

Az esztétikai érzék fejlesztése.

A bölcsőde és a család egészségnevelő feladatainak összehangolása, a szülők egészségkultúrájának fejlesztése.

A bölcsődénkben folyó egészséges életmódra nevelés három fő területen folyik:

- szomatikus (testi)
- pszichohigiénés (lelki)
- szociálhigiénés területen, melyek szorosan kölcsönhatásban állnak egymással.

Szomatikus nevelés

Célunk: megbízhatóan épüljenek be a gyermek szokásrendjébe a tiszta környezet iránti igény, kulturált étkezési szokások stb.

Feladatunk: az egészséges bölcsődei környezet biztosítása.

Ennek érdekében arra törekszünk, hogy nyugodt derűs légkör vegye körül a gyermekeket. Jól megszervezett napirend, helyes életritmus kialakításával biztonságérzetüket növeljük. Figyelünk az étkezések hangulatára, a helyes táplálkozási szokások kialakítására. Munkánk során törekszünk a jó kultúrhigiénés szokások kialakítására, megerősítésére (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, terítés). Biztosítjuk a megfelelő időt a pihenésre és a mozgásra. Törekszünk a gyermekek testi épségének védelmére.

Pszichohigiénés és szociálhigiénés nevelés

Célunk: kellemes közérzetet teremteni ahhoz, hogy a gyermek teljes személyisége harmonikusan fejlődhessen. Érzelmi, hangulati egyensúlyt fenntartani, hogy a gyermekek optimális szinten és intenzitással végezhessek tevékenységeiket.

Feladatunk: a bölcsőde optimális pszichés klímájának megteremtése. *Ennek érdekében* törekszünk a gyermekek biztonságérzetének megteremtésére.

Szervezett napirendet alakítunk ki, hogy a gyermeket korának megfelelő élettér vegye körül, ahol kevés a holt idő. Kerüljük a gyakori figyelmeztetést, hangos szót, erős, magas tónusú beszédet, a fegyelmezést. A gyermekek egészséges életmódjának megalapozását a gondozás szervezeti keretei, formái teszik lehetővé.

A gondozás szervezeti keretei, formái:

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya vagy apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, a kisgyermek és a kisgyermeknevelő között

fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását, beilleszkedését a bölcsődei közösségbe.

Napirend

Pihenés, alvás:

Az alvás, pihenés időtartama a gyerekek egyéni igényeitől függ. Tiszteletben tartjuk egyéni szokásaikat (cumi, anyapótló eszköz). A nyugodt pihenés és alvás légkörének megteremtése a bölcsőde valamennyi dolgozójának feladata. (levegő csere, külső zavaró ingerek kiküszöbölése, kényelmes fekvőhely biztosítása). A nem alvó gyermeknek lehetősége van egyéb, csendes tevékenységet végezni

Táplálkozás, étkezés:

A napi három fő étkezést a megjelölt időkereten belül, bőszeges időt hagyva, egyéni tempóban végezhetik. Nem alkalmazzuk még a „szelíd” erőszakot sem, a gyermekek annyit esznek, amennyi jól esik és örömet okoz számukra. Fontos az esztétikus terítés a kulturált étkezési szokások betartása. Különös figyelemmel kísérjük a táplálékallergiás gyermekek étkezését. A napi étrendről tájékoztatjuk a szülőket, hogy otthon megfelelően ki tudják egészíteni.

Öltözködés:

A szülőkkel közösen alakítjuk a gyermekek időjárásnak és a réteges öltözködésnek megfelelő öltözködési szokásokat. Az udvari szabadidős tevékenységhez elengedhetetlen az önfeledt játékot nem gátló kényelmes ruhaviselet.

Kiemelt szakmai célok:

Legfontosabb célunk a gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, a mindennapos derűs légkör kialakítása. Törekszünk arra, hogy elősegítsük a mindennapi életükben az én-tudat fejlődését, az együttélés szabályainak elfogadását és alkalmazását.

Biztosítjuk a feltételét annak, ami az életüknek ebben a szakaszában a legfontosabb: a békés, nyugodt, elmélyült játékot, az együttjátás lehetőségét gyerekekkel-felnőttel egyaránt.

*„A kisgyermek amit hall elfelejti, amit lát, már inkább megjegyz, de amiben tevékenyen ő is részt vesz, az bizonyára bevésődik emlékezetébe.”
(Kodály Z.)*

Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy kreativitásukat fejlesszük, hogy figyeljenek a változásokra, megismerjék a környezetüket, a természet szépségeit. Időt biztosítunk arra, hogy a látottakat feldolgozhassák.

A kézműves „csoport-kezdeményezéseket” októbertől (a beszoktatás befejezése után) célzottan, meghatározott tematika szerint alkalmazzuk az érdeklődő gyermekek számára, amelyen önként vehetnek részt. Célunk, hogy a gyermekek egyéni adottságainak megfelelően a bennük rejlő képességeket, változatos tevékenységek során, sikerélménnyel gazdagodva kibontakoztathassák.

Feladatunk esztétikus környezet, nyugodt légkör, szoros érzelmi kapcsolat kialakítása, ahol lehetőséget biztosítunk a különféle tevékenységek gyakorlásához.

Megteremtjük a lehetőségét annak, hogy a gyermekek örömeiket leljék e tevékenységekben, megismerjék a formákat, színeket, az eszközöket, azok használatát (zsírkréta, különböző papír, ceruza, olló stb.) saját hatásukat a környezetre.

Gondolkodásra, szemlélődésre, emlékek felidézésére és megőrzésére is készítjük őket. Lehetőséget kínálunk az alkotásra.

*„Hozzón a gyermeknek mindenki, amit tud, játékot, zenét, örömet.
De hogy mit fogad el: azt bízzuk rá, csak az a lelki táplálék válik javára, amit maga is kíván”
(Kodály)*

A legősbibb esztétikai megnyilvánulás az első zenei élmény a saját szívünk dobbanása, ritmusa. A harmonikus gyermeki személyiség alakításához szükséges a társas együttlét igénye, melyben az éneklés, dúdolgatás, együttmozgás természetessé válik, s a gyermek zenei anyanyelvét képezi.

A zenei nevelés feladata a bölcsődében, hogy a gyermeket a magyar mondókákkal, énekes játékokkal megismertesse, a dalolással kedvet keltsen és mintát adjon az önkéntes utánzásra, a spontán dúdolgatásra, énekelgetésre: a kisgyermeknevelő az énekhez tartozó ismétlődő játékmozdulatokkal összerendezett mozgásra készítse a gyermeket, fejlessze ritmusérzékét, és énekelgetéssel olyan légkört teremtsen, amelyben a gyermek jól érzi magát és maga is szívesen hangicsál.” – írja Kati néni „Ének a bölcsődében” c. könyvében. (Forrai, 1986.)

Kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek zenei nevelésére, ritmus érzékének, zenei emlékezetének fejlesztésére, játékos zenei alkotókedvük ösztönzésére, ezért tudatosan alkalmazzuk a zenei ráhatás különböző módszereit.

Ehhez kapcsolódó feladatunk: - mindennapos lehetőséget biztosítani a zenei élménynyújtásra, mely minél több tevékenységhez kapcsolódik. Hangulatos énekléssel, zenéléssel ünnepibbé, hangulatosabbá tenni az ünnepvárast. Bölcsődénk barátságos légkörével erősítjük a gyermekek természetes igényét az éneklésre, énekes játékokra a nap bármely szakaszában. A hangszerek, egyéb zenei eszközök segítségével fejlesztjük a gyermekek zenei képességét, fokozzuk kedvüket, örömeiket, érzelmeiket (furulya, triangulum, cintányér, dob). A kisgyermeknevelők szívesen mesélnek a gyerekeknek, verset és mondókákat mondanak.

Célunk az örömszerzés. A gyermekek természetes kíváncsiságának, igényeinek kielégítése. Érzelmi, értelmi erkölcsi fejlődésének segítése a mesék feszültségoldó hatásának, a versek, mondókák zeneiségének felhasználásával. A mesék kiválasztásánál olyanokat alkalmazunk, amelyek megfelelnek a gyermekek életkori sajátosságainak, fejlettségének, érzelmvilágának. Mindezek megvalósításához folyamatos képzésre, önképzésre van szükségünk.

*„A költemény szavai többek annál, amit hétköznapiakon jelentenek.
Elrendezésükben titkos érzelmet fedezünk föl,
Fölöttük, alattuk, mögöttük pedig az érzések,
a gondolatok, az erkölcsi ítéletek titkos zenéje zendül meg.
Egy csoda történik.”
(Kosztolányi)*

Sajátos nevelési igényű kisgyermekek nevelése, gondozása

Bölcsődénk a **részleges integráció** keretei között felvállalja sajátos nevelési igényű kisgyermekek nevelését, gondozását. A sajátos nevelési igényű gyermekek egy része szakértői bizottság vagy gyógypedagógus javaslata alapján kerül intézményünkbe, másik része spontán integrációval, a nevelés, gondozás során ismerjük fel az átlagostól eltérő fejlődést.

A sajátos nevelési igényű kisgyermekek ellátása **team munkában** történik, melyben részt vesznek: kisgyermeknevelők, gyógypedagógus, fejlesztő szakemberek, bölcsődeorvos. A bölcsődei szakemberek figyelemmel kísérik és rögzítik a gyermekek fejlődését, a kompetencia határok tisztelgetben tartása mellett tájékoztatják a szülőket, ha szükséges javasolják a szakértői vizsgálat elvégzését.

Bölcsődénk lehetőséget biztosít a sajátos nevelési igényű kisgyermekek **korai fejlesztésére** is, melyet a Pedagógiai Szakszolgálat utazó gyógypedagógusa, a szakértői bizottság javaslata alapján végez.

A környezetvédelemmel kapcsolatos nézeteink, feladatunk:

Ma már szinte mindenki elismeri, hogy a környezettel baj van, és azt is, hogy – valakinek – valamit tennie kell. Ezért érdemes figyelembe venni, hogy ki milyen értékrend alapján él, nevel, beszél. Örövendetesen tapasztalható, hogy a környezettel kapcsolatos felelős gondolkodásmód egyre többször felszínre bukkan.

Szeretnénk elérni, hogy a bölcsődénkbe járó gyerekek és szüleik ismerjék, és főleg megszeressék a természetet. Felismert jelenség, hogy környezeti kérdésekben a „tudatosabb” nevelésen keresztül a gyermekek is hatnak szüleikre. A szülők sok mindent megtesznek gyermekeikért, gyermekeik kedvéért az egészségesebb jövőjükért.

Tudatosan készülünk arra, hogy biztosítsunk számunkra minden olyan információt, ami a természettel kapcsolatos: fák, bokrok, virágok, állatok, madarak. Nem elég azonban az, hogy csak ismerjék, fontos, hogy óvják is ezeket! Ehhez próbálunk információt adni a kisgyermekeknek, s szemléltető eszközökön keresztül új ismereteket nyújtani számunkra. (Növények, örökzöldek, két-háromdimenziós tárgyak biztosításával.)

Igyekszünk játékosan a nevelés eszközével, megismertetni velük a szeletív hulladékgyűjtés fontosságát is, s ezt kivitelezni különféle tárgyak, eszközök beszerzésével.

Hogy hogyan, milyen eszközökkel érhetőek el ezek a célok, és a szülői környezetet, hogyan tudnák befolyásolni, ehhez jelenleg kevés tárgyi feltétel adott. De törekszünk arra, hogy a különféle javaslatokat, vagy saját elképzeléseiket, terveiket megvalósítsuk.

Mindenki igazi segítőnk, partnerünk lehet, aki nem másoktól várja a változtatást, hanem maga is kész rá. Fontos szerepünk a tudat formálásban van, plakátokkal, bemutatóhelyek kialakításával, megfelelő eszközök biztosításával. A környezet javítása érdekében igyekszünk mennél több segítőt, társat, szövetségest találni. Nagyon sokan szívesen tennének már valamit a környezetért, de nem tudják, hogy mit, vagy hiányzik hozzá az „irányítás”, a kezdő lökés. A jó szándék önmagában gyakran nem elegendő ahhoz, hogy ezeket a feladatokat végrehajtsuk. Mindezek módszeres munkavégzés is kívánhatnak tőlünk pl. a nagyobb feladatok elvégzésében. (fák, bokrok ültetése).

Képzettség, szakképzettség

Szakdolgozóink képzettsége az alapellátás biztosítására megfelelő.

16 kisgyermeknevelő közül 12-en felsőfokú szakmai végzettséggel rendelkeznek. 1 fő diplomás kisgyermeknevelő 3 érettségizett csecsemő-és gyermekgondozónő. Arra törekszünk, hogy lehetőség szerint minél több kisgyermeknevelő megszerezze a főiskolai végzettséget.

Feltöltöttség mutatók

1986-ban a Gazdagréti lakótelepen élő bölcsődés korú gyermekeket gondoztuk-neveltük, igen magas feltöltöttséggel (140%-150%). Az elmúlt 28 év során előfordult, hogy feltöltöttségünk kissé csökkenő tendenciát mutatott 2001 körül (az időközben megszüntetett bölcsődék miatt), azonban az utóbbi években ez már az optimális feletti.

A Gazdagréti lakótelep vonzáskörzetében élő családoknak is segítünk bölcsődés korú gyermekeik ellátásában, így a beíratott gyermekek száma folyamatosan az eltel évek során 100%-120% körüli volt. Ma is igen nagy az igény a bölcsődei ellátásra, de a jelenleg engedélyezett férőhelyszám miatt a maximum felvehető gyermek 100%, 104 fő.

A szakmai vezetés alapelvei

A Napsugár Bölcsőde szakmai programjába beépíti az Egyesített Bölcsődei Intézmények gondozó-nevelő munkájának alapelveit:

A bölcsőde sajátos feladatai: Az egyedi arculat az intézménynek s ez által a benne a dolgozó kollektívának fontos eleme. A bölcsődéről, annak tevékenységéről kifelé és befelé egyaránt olyan egységes és világos kép alkotható, amely más intézményektől - lehetőleg előnyösen – megkülönbözteti. Ma, a szülők többsége nem fogadja el az első felajánlott bölcsődét gyermeke számára, hanem információkat gyűjt, igyekszik meggyőződni - meglátogat több intézményt – az általa legmegfelelőbbnek ítélt bölcsődéről, ahová gyermekét beírattja. Ezért célunk a bölcsőde képének alakításával, hogy átlagon felüli eredményeket felmutató szolgáltatást nyújtsunk, szinten tartjuk a bölcsőde optimális feltöltöttségét, megnyerjük a szülők bizalmát és a szakmai vezetés pozitív megítélését. Nemcsak szolgáltatásunk minőségére ügyelünk, hanem olyan egyediséggel is rendelkezünk, amely megkülönböztetést és elismerést biztosít számunkra a szülők és környezetünk körében. Fontos, hogy szakmai tevékenységünkön felül az adott változások előnyeit kiemeljük, ill. a bölcsőde sajátos tulajdonságait megjelenítsük. Próbáljuk felkutatni azokat a lehetőségeket, szponzorokat, amik, vagy akik révén egyrészt intézményünk felszereltségét bővíteni tudjuk, másrészt a bölcsőde ismertségét, népszerűségét növeljük, akár egy-egy rendezvény, akár kiállítások keretein belül. Ennek érdekében évente meg kell határoznunk az elérendő célokat, kidolgozni a feladatokat, azok határidejét valamint kijelölni az egyes részfeladatok elvégzéséért felelős személyeket. Mérlegelnünk kell a lehetőségeket, ellenőrizni a képességeket. Megbeszélni a munkatársaktól érkező ötleteket, konzultálni, bátorítani őket azok megvalósítására.

Feladatunk minden esetben az információ gyűjtése, majd azok továbbítása elsősorban a szülők felé, másrészt a bölcsődén kívüli környezet felé (társintézmények, ellátó szolgáltató és a további külső kapcsolatok). Megteremtjük a lehetőséget a kapcsolati rendszeren keresztül annak, hogy ne csak a szervezeti struktúrán belül ismerjék meg ezeket, hanem azon kívül is. Felhasználunk erre minden lehetséges információforrást (verbális, vizuális, sajtó, audiovizuális, Tv, Internet).

Az „Éves beszámoló a bölcsődék gyermekvédelmi tevékenységéről” minden évben elkészítjük, élő kapcsolatban vagyunk a gyermekvédelemmel foglalkozó szervekkel, szervezetekkel.

Bölcsődénk orvosa nyomon követi a kisgyermekek testi és szellemi fejlődését és az ehhez szükséges feltételek biztosítása érdekében együttműködik a kisgyermeknevelőkkel. Integráltan fogadjuk a sajátos nevelési igényű gyermekeket.

A kapcsolatok rendszere

Belső-külső kapcsolatok: A kapcsolatok sokfélesége fontos és hasznos bölcsődénk életében. A bemutatkozás a kézfogásától a beszélgetés és beszélgetés alatt fontosnak tarjuk az olyan magatartást, amelyben érzékelhető az egymásra figyelem, az érdeklődés, a másik fél megismerésének igénye. Fontosnak tartjuk, hogy a kapcsolatban mindkét fél adjon és kapjon.

„Ha tudjuk kik vagyunk és mit miért teszünk, akkor már kezdjük megérteni önmagunkat, jobbra tenni személyiségünket és megtanulni, miként élhetünk együtt másokkal.”

(Florence Littauer)

A kapcsolatok kialakításánál törekszünk:

- a helyes idő és hely illetve helyzet megválasztására,
- érzelmi ráhangolódásra,
- felkészülésre, előkészületre (hitelesség, beszédstílus)
- tudni azt, hogy kinek mit szeretnénk mondani, hogyan tudjuk megnyerni céljainknak.

Arra törekszünk, hogy a kapcsolatok eredményesek legyenek, hogy megfelelő személyiséggel, intelligenciával, kapcsolatteremtő, menedzselési és empátiás képességgel rendelkezünk. A kapcsolatok összekötője a gyermek, mert az Ő érdekében történik a vállalás, a segítség.

A kapcsolattartás formái:

A család- bölcsőde kapcsolata:

Bölcsődénk nem tudja és nem is akarja átvállalni a család funkcióját, sőt közvetett úton mi magunk is annak erősítésén fáradozunk.

A család szocializációs hatása nem pótolható, nem vállalható át, hiszen a családtagok kíváncsi szeretetteljes kötődéseit a bölcsődei gondozás-nevelés nem helyettesítheti, csupán kiegészíthetjük.

Az egyenrangú és bizalomra épülő partner kapcsolat kialakítása érdekében igyekszünk megismerni a családok szociális, egészségügyi hátterét, a nevelési elveiket, módszereiket, elképzeléseiket.

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről; az alapvető fontosságú személyre szóló bölcsődei nevelés-gondozás kialakításában.

Meghallgatjuk véleményeiket, javaslataikat, tapasztalataikat, elképzeléseiket, igényeiket, melyeket felhasználunk saját célkitűzéseink megvalósításában.

Megismertetjük velük a gondozási, nevelési szociális és gyermekvédelmi feladatokat. Számíthatnak és mi is számítunk támogató segítségükre. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy éljenek törvényben biztosított jogaikkal, lehetőségeikkel.

A Szülők tanácsot kérhetnek, módot adunk a közös beszélgetésekre, s hogy figyelemmel kísérjék. Fontosnak tartjuk, hogy információs rendszerünk hatékonyan működjön, s e rendszerben a szülők megkapják méltó helyüket.

Bölcsődénkben a szülő-csoport beszélgetéseket a gondozónők a „saját gyerekeik” szüleivel kötetlenül tartják, a szülőket érdeklő gondozási-nevelési kérdésekről.

Az első beszélgetésnél a kisgyermeknevelő mindig jelen van

A „szülő csoport” beszélgetéseken, a napi találkozások rendszeres kommunikációján túl, lehetőségük van bármikor hosszabb ideig a gyermekekről információt cserélni, egyéni problémákat megbeszélni. Ennek érdekében pl. a napi találkozás, beszélgetés áll rendelkezésükre.

Hagyományok, ünnepek, rendezvények

Bölcsődénkben arra törekszünk, hogy az év folyamán minél több olyan programot szervezzünk, ahol a szülők gyermekeikkel közösen és tartalmasan tölthessenek el néhány órát. Közös ünnepeket (farsang, nyuszi várás, anyák napja, gyermeknap, ismerkedési, ill. búcsú kerti parti), együtt játszást ajánlunk fel számukra.

*„A szülői szeretetet ajándékozni kell, mert az olyan kincs, amely nem fogy, hanem kamatozik.”
(Ciceró)*

Egyéb belső kapcsolatok

Bölcsőde - óvoda kapcsolata

A két intézmény között fontos olyan tartalmas kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermek számára az átmenet is zökkenő mentesebbé válik.

Közös programokat szervezünk (átmenet az óvodába, gyermeknap), szülői értekezletre hívjuk az óvoda szakembereit.

Gyermekvédelmi munka: a gyermek mindennekfelett álló érdekének érvényesítése. Megismertetjük a szülőket azokkal az intézményi és tanácsadói hálózattal, ahol a rászorultak óvó-védő szociális segítséget kaphatnak gyermekük neveléséhez

(beszédhibás, fogyatékos, szociálisan rászorult stb.).

Közreműködünk a gyermekek veszélyeztettségének megelőzésében és megszüntetésében. Rendszeresen tartjuk a kapcsolatot az Újbudai Humán Szolgáltató Központtal, valamint a védőnői hálózattal.

Külső kapcsolatok:

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával operatív kapcsolatot kell kialakítani mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek, kerülhetnek.

A kapcsolattartás formái:

Kapcsolatfelvétel, látogatások, tájékoztatás. Megbeszélések, értekezletek, rendezvényeken való részvétel, tapasztalatcserék, továbbképzések.

Intézmény fenntartásához kapcsolódó szervek: Egyesített Bölcsődei Intézmények, Újbuda GAMESZ.

Szakmai kapcsolatok: NCSSZI, Gazdagréti óvodák, rendszeresen tartjuk a kapcsolatot a társóvodákkal, hogy az iskolakezdésig végigkísérjük a nálunk nevelt gyermekek fejlődését, nevelését.

Egészségvédő szakhálózat: Házi Gyermekorvosi Szolgálat, Védőnői Szolgálat rendszeres kapcsolat, gyermekfogászat.

Nevelést-gondozást elősegítő speciális kapcsolatok: Humánszolgálati Igazgatóság - Újbudai Humán Szolgáltató Központ.

Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság.

Egyéb kapcsolatok: Szakszervezet (BDDSZ), Magyar Bölcsődék Egyesülete, Huncutka Alapítvány, Mosoly Irodalom.

A gyermekek ételmezését a PENSIO Minőségi Közétkeztetés Kft.

Fontos feladata a bölcsődének az egészségmegőrzés, a prevenció és az elsősegély.

A szakmai program ellenőrzésének rendszere:

A programban leírt szakmai munka elvégzését, kivitelezését az ellenőrzési ütemtervben leírtak szerint: naponta, havonta, ill. negyedévenként ellenőrizzük.

Folyamatos felmérést készítünk szóban és írásban a szülői elégedettségről. Szóban a napi találkozások, a szülőcsoport beszélgetések, a közös programok alkalmával, ill. a szülői értekezleteken. Írásban az üzenő füzeti visszajelzések, illetve a célzott kérdőívek kiosztásával.

EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYEK
KUCKÓ BÖLCSŐDE

1117 Budapest, Bogdánfy utca 4/a.

TELEPHELY ADATAI

Telephely: **Kuckó Bölcsőde**
Címe: 1117 Budapest, Bogdánfy utca 4/a.
Telefon/Fax: +36/1-466-5008
E-mail: mailto:kuckobolcsode@indamail.huhorvath.erika@kuckobolcsi.ujbuda.hu

Ellátási terület, célcsoport:

Budapest és Pest megye közigazgatási területe, Lágymányos és vonzáskörzete

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás Gyt. 42. §
Időszakos gyermekfelügyelet, 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1)

Mottónk:

„Szeretni okosan kell – mindig a gyermek természetéhez és életkorához igazodva.”
(Ranschburg Jenő)

Bevezető

Bölcsődénk helyi nevelési-gondozási szakmai programja szerint dolgozunk, amit a „A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” mint a tartalmi szabályozás legmagasabb szintű dokumentuma figyelembevételével dolgoztunk ki. Ez az egymásra épülés biztosítja egyrészt az általános követelmények teljesítését, másrészt pedig az intézmények szakmai önállóságát, a család és fenntartó elvárásaihoz és a helyi lehetőségekhez igazodást.

A bölcsődei nevelés-gondozás:

- Gyermekközpontú
- Figyelembe veszi, hogy a gyermek fejlődő személyiség
- A gyermek fejlődését genetikai adottságok és a szociális háttér határozza meg.
- Az életkori sajátosságokat figyelembe véve biztosítja a gyermek sokoldalú fejlődését.

Nevelésünk egész folyamatában a helyes gyermekképünk kialakításában a különféle pedagógiai és pszichológiai irányzatok közös vonásait kell figyelembe vennünk. A bölcsőde, mint intézmény képes arra, hogy megőrizze a korosztály megfelelő elvi és módszertani sajátosságait, a gyermekközpontú szemléletet és a mértékletességet.

Bölcsődénk minőségpolitikája

- A Kuckó Bölcsőde elkötelezi magát minden belső és külső tevékenységben, hogy a gyermekek szüleinek, a bölcsőde nevelőtestületének, alkalmazottainak és partnereinek együttműködésével teremti meg a kisgyermekek számára a szeretetteljes, biztonságos, családi légkört. Elsősorban a gyermekek igényit, az ő érdekeiket szolgálja.
- Intézményünk kinyilvánítja, hogy szolgáltatásai minősége, annak fejlesztése minden dolgozó személyes felelőssége.
- Minőségpolitikánk a folyamatos fejlesztés elkötelezettségét hordozza magában.

Bölcsődénk pedagógiai hitvallása

- Bölcsődénk nevelő, gondozó munkájának alapját a humanista értékek jellemzik.
- Intézményünk az új szemléletű, kompetencia alapú bölcsődei nevelés képviselője. Pedagógiánk a „szeretet pedagógiája”, melyet a gondoskodás és törődés, a feltétel nélküli elfogadás, a felelősség, valamint a másik megismerésének igénye jellemez.

- Bölcsődénkben a gyermekeket tisztelet és megbecsülés övezi. Fontosnak tartjuk a másság elfogadását és elfogadtatását, az élmény alapú kompetenciamotívumok fejlesztésével az egyéni, szociális és kognitív képességek kibontakoztatását.
- A gyermekek számára megteremtett szeretetteljes, biztonságos, családi légkörben, minden gyermek saját képességei szerint fejlődhet, megtapasztalhatja az önfeledt, szabad játék örömét, élmény és fantázia világa gazdagodhat, mely képessé teszi őt a későbbi kreatív gondolkodásra, továbbfejlődésre.
- Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből, családjaikkal együttműködve, személyiségi jogaik tiszteletben tartása mellett, a világra nyitott, érdeklődő, fogékony, önálló, a társadalmi együttélés alapvető szabályait elfogadó gyermekeket neveljünk.

A bölcsőde bemutatása

A bölcsőde környezete

Bölcsődénk 1964-ben épült, az akkori szabványnak megfelelő paraméterekkel.

Lágymányoson, a Petőfi-híd és a Rákóczi-híd közelében található, csendes lakótelepi környezetben, autóval és tömegközlekedési eszközzel könnyen megközelíthető helyen.

A családok egyre nehezebb anyagi körülmények között élnek, minden lehetőséget megragadnak, hogy munkalehetőséghez jussanak. Bölcsődénkben magas a gyermekvédelmi kedvezményben részesülők aránya. Így különösen nagy feladat a bölcsődei dolgozók részére, hogy kiemelten figyeljék, és azonnal reagáljanak a hátrányokkal küzdő családok problémáira. A gyermekvédelemben dolgozók (védőnők, gyermekorvos, gyámhivatal, gyermekjóléti szolgálat szakemberei) összehangolt munkájának köszönhetően sok kisgyermek kerül el a családból történő kiemelés. A bölcsőde ezekben az esetekben nagyon nagy segítség.

A bölcsőde jelenleg 76 férőhelyen 6 gyermekcsoportban fogadja a 3 év alatti gyermekeket.

A szolgáltatás területe, a szolgáltatást igénybe vevők célcsoportja és összetétele

A Bölcsőde fő vonzás és szolgáltatási körzete XI. kerület Lágymányosi része, de a kerület és Pest megye minden részéből fogadja az érkező kisgyermekes családokat. Bölcsődénkbe az előző nevelési években jellemző volt a túljelentkezés. A felvételnél a gyermekek szociális háttere (ingerszegény környezet, gyermekét egyedül nevelő szülő, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, 3 vagy több, tartósan beteg, fogyatékos gyermek a családban) és a szülő munkába állása, tanulmányinak folytatása kapott prioritást.

A szülők elmondása alapján, többségük választását elsősorban a bölcsőde jó hírneve motiválja, másrészt a lakóhelyhez és munkahelyhez való közelség.

A kerületben működő korai fejlesztő központ és az Újbudai Humán Szolgáltató Központtal való jó kapcsolat eredményeképpen, felvételkor, az elsődlegesség szempontját szem előtt tartva, teljes integrációban, az igényeknek megfelelően, tartósan beteg, sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, gondozása, a pedagógiai szakszolgálat utazó gyógypedagógusai által korai fejlesztése is biztosított.

A fentiekben megfogalmazottaknak megfelelően kiemelten hangsúlyt fektetünk a családokkal való szoros együttműködésre, a különleges bánásmódot igénylő kisgyermek specális ellátására (nevelés, gondozás, a pedagógiai szakszolgálat közreműködésével korai fejlesztés, gyermekvédelem) és a kisgyermek számára a napközbeni, korai tanulást támogató élmények biztosítására.

Az intézmény alapfeladata és egyéb szolgáltatásai

Bölcsődénk az alapellátás mellett családtámogató szolgáltatást, időszakos gyermekfelügyeletet szervez, mely szolgáltatás a bölcsődei nevelés – gondozás alapprogramjában rögzített szakmai elvekhez igazodik.

A kisgyermekét otthon nevelő GYES-en, GYED-en lévő, alkalmi munkát vállaló, vagy tanulmányokat folytató édesanya elfoglaltsága idejére kérheti gyermeke időszakos ellátását. Ideális esetben a kisgyermeket fokozatosan szoktatjuk hozzá az új környezethez, csak így biztosítható számára a zökkenőmentes adaptáció. Ellátásuk ugyanazon szabályok szerint történik, mint beíratott társaiké. Törekszünk a tárgyi környezet és a személyi állandóság megvalósítására. Saját kisgyermeknevelő foglalkozik a gyermekkel. Állandó saját helye és jele van a csoportban.

Személyi feltételek

Szakmai szempontból kialakított rendszer szerint biztosítjuk, hogy minden csoport 5-6-7 gyermekének legyen egy „saját kisgyermeknevelője”. Az egy csoportban dolgozóknál alapvető szempont, hogy ugyanaz a kisgyermeknevelő pár vigye végig a gyermekeket a bölcsődébe kerülésétől az óvodába való átmenetig. A bölcsőde teljes nyitva tartása alatt a gyermekekkel kisgyermeknevelő foglalkozik, ezt rugalmas munkakezdéssel oldjuk meg. Szakdolgozóink szakirányú felsőfokú szakképesítéssel rendelkeznek. Programunkhoz az alapvető szakmai feltételek adóttak, a megvalósulást segíti továbbá, hogy kisgyermeknevelőink magasabb fokú képzésekben, házi, akkreditált és önképzés formájában is rendszeresen képezik magukat.

A szakdolgozók munkáját minden gondozási egységben egy technikai dolgozó segíti, aki gyermekfelügyeleti, kiegészítő, higiéniai és egyéb feladatokat lát el.

Bölcsődénkben heti rendszerességgel bölcsődeorvos kíséri figyelemmel a kisgyermekek egészséges szomatikus fejlődését.

Alkalmazottak száma 22 fő:

- 1 fő bölcsődevezető
- 1 fő bölcsődevezető helyettes
- 12 fő kisgyermeknevelő
- 3 fő technikai dolgozó
- 1 fő adminisztrátor
- 1 fő mosónő
- 2 fő konyhalány
- 1 fő kertész

Tárgyi feltételek

Intézményünk 76 férőhellyel működik, bölcsődének tervezett épületben, mely három nevelési-gondozási egységből áll, egységenként 2 csoportszobával és a hozzá közvetlenül kapcsolódó kiszolgáló helyiségekkel, fürdőszobával, gyermeköltözővel, bejárattal, valamint udvarral.

Bölcsődénkben a **nevelés, gondozás eszközei** szakmailag tudatosan tervezettek, pedagógiai célszerűen kialakítottak, megfelelnek a mai, modern kisgyermeknevelés elvárásainak.

Csoportszobáink alapterülete 40 m², ami normál csoportban 12-14, sajátos nevelési igényű kisgyermekeket is ellátó, teljes integrációban működő csoportban 10 gyermek nevelését teszi lehetővé. Déli fekvése világos, napfényes környezetet biztosít. A szobák berendezése gyermekközpontú, hangulatos, otthonos, esztétikus. A játékeszközök a gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségi szintjének, valamint a szakmai előírásoknak megfelelően vannak összeválogatva. A **fürdőszobák** közvetlenül kapcsolódnak a csoportszobákhoz és a gyermeköltözőkhöz. Bennük minden használati eszköz – pl. mosdó, törölközőtartó, tükör stb. – a gyermekek önállóságra nevelését segíti. A **gyermeköltözőkben** barátságos környezet fogadja a bölcsődébe érkező és távozó kisgyermekeket és szüleiket. Minden gyermek számára jellel ellátott szekrény biztosított a ruhák és egyéb használati eszközök tárolására. A gyermekek saját ruhájukban vannak. Eldobható pelenkát, törölkendőt, kenőcsöt a szülők biztosítanak a számukra.

A bölcsőde egységenként külön **udvarrész**szel rendelkezik a szabadban történő mozgás és játék lehetőség biztosításához. Az udvaron füves, gumitéglás, járóköves részek találhatók mozgásfejlesztő eszközökkel – pl. csúszdák, libikókák stb. – homokozóval.

A bölcsőde napi négyszeri étkezést biztosít. Az étkezést az intézmény – az intézményt fenntartó Önkormányzat által kötött ellátási szerződés keretében – vállalkozó által üzemeltetett konyháról szállítja. A bölcsőde konyhája **tálaló konyha**.

Nevelési, gondozási program

Nevelő, gondozó munkánk célja

A családban nevelkedő kisgyermek számára családias, derűs légkörben, családjukkal szorosan együttműködve, családi nevelésükre építve, azt kiegészítve, a nemzeti/etnikai hovatartozás tiszteletben tartásával, a napközbeni ellátás – nevelés, gondozás, étkeztetés, felügyelet – keretein belül, az életkori- és egyéni sajátosságokra, szükségletekre tekintettel, odaforduló szeretettel, elfogadással, kompetenciáik figyelembevételével, színes, együttes élményekbe ágyazottan tapasztalatszerzési lehetőségek biztosításával, viselkedési minták nyújtásával biztosítani sokféle változatos tevékenységet, támogatni a harmonikus fejlődést.

Fontosnak tartjuk a környezettudatos életmód kialakítását, a kisgyermek bölcsődei életének mindennapjaiba beágyazva a nevelés és gondozás a bölcsődei élet minden mozzanata egyben a gyermekek környezeti nevelését is szolgálja.

A gyermeket körülvevő tárgyi és személyi feltételek igen meghatározóak. Nevelési feladatainkban mindenütt jelen van, megfogalmazódik a környezeti nevelés (érzelmi-, értelmi nevelés, egészséges életmód kialakítása, szocializáció).

A gyermekek természetes egységben ismerkednek a világgal. Feladatunk, hogy minél több lehetőséget biztosítsunk számukra a tapasztalatszerzésre. Figyelembe vesszük a gyermekek érdeklődését, életkori sajátosságait, a környezetünk által kínált lehetőségeket.

Építeni kívánunk a család, a szülők segítő támogatására, hiszen a természetvédő, természetszerető ember személyiségjegyeinek kialakulása a családban kezdődik.

Olyan közös programokat szervezünk, melyben a szülők aktívan, tevékenyen bekapcsolódnak.

Fontosnak tartjuk a kapcsolattartást a civil szervezetekkel, akik aktív részesei a környezetvédelemnek.

A bölcsőde az egészségnevelés egyik első lehetősége, az első társadalmi környezet, ahol a bölcsődébe járó kisgyermek egészségfejlesztése elkezdődik.

A gyermekek és a gyermekek által a szülők szemléletformálása is feladatunk. Szeretnénk az egészséges életmódra nevelés, testi nevelés, az egészségmegőrzés kialakításába, az egészségügyi szokások megalapozásába a szülőket is megnyerni. Megvalósulásához egészségnapok szervezését tervezzük.

Nevelő, gondozó munkánk alapelvei, feladatai:

A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjában megfogalmazott nevelési-gondozási alapelvek és feladatok szerint határozzuk meg bölcsődénkben a napi nevelési-gondozási tevékenységet.

Nevelő, gondozó munkánk megszervezésének elvei

Kapcsolat a szülőkkel

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek megfelelő fejlődését.

Kiemelten kezeljük:

- a kölcsönös tájékoztatást
- a korrekt partneri együttműködést
- tapintatos kommunikációt

A kapcsolattartás, tájékoztatás formái

- beszélgetés érkezéskor, hazamenetelkor,
- szülői értekezlet, szülőcsoportos beszélgetés, nyílt napok, szervezett programok
- hirdetőtábla, üzenő füzet, írásos tájékoztatók

Az együttműködés területei:

- Egymás kölcsönös segítése
- A nevelési feladatok összehangolása
- Vélemények különbözőségeinek egyeztetése

Az együttműködés fő színterei:

- 1.) A bölcsődei szolgáltatást igénybe vevők, vagyis a beíratott gyermekek szülei és a bölcsőde közti kapcsolat:
 - az első találkozás
 - családlátogatás a felvétel előtt
 - szülői értekezlet
 - beszoktatás a szülővel
 - közös programok
 - nyílt napok
- 2.) Együttműködés a GYED-en GYES-en lévő szülőkkel
 - játszócsoport, gyermekfelügyelet biztosítása

Családlátogatás

Az őszinte, bizalmas szülő-kisgyermeknevelő kapcsolat kialakításának előfeltétele, hogy a szülő az első pillanattól kezdve érezze az elfogadást, az őszinte odafordulást. Így nem érzi magát kiszolgáltatottnak és kialakulhat a kisgyermek fejlődéséhez nélkülözhetetlen együttműködés. Fontos, hogy az első családlátogatásra a beszoktatás előtt kerüljön sor. A szülő ezen a találkozón bővebben informálódhat a bölcsődéről, jobban megismerheti a kisgyermeknevelőt.

Ezen kívül lehetőség van: a félelmek eloszlatására, problémák tisztázására, a kisgyermekkel kapcsolatos fontos információk megszerzésére, az egész családdal való megismerkedésre, a szülő – gyermek kapcsolat mélyebb megismerésére. Láthatjuk, hogy az anya mennyire figyel gyermeke jelzéseire, hogyan reagál rájuk, a gyermek hogyan kooperál anyjával, milyen kettejük kommunikációja.

Beszoktatás (adaptáció)- szülővel történő fokozatos beszoktatás

A gyermek bölcsődébe kerülése komoly megterhelést okoz a családnak, de különösen a gyermek számára. A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. A beszoktatás során a kisgyermeknevelő nemcsak a gyermekeket, de a szülőt is átsegíti a krízisen. A gyermekek koruktól, ellenálló képességüktől függően különbözően reagálnak a változásokra. Minden gyermek számára megterhelő a bölcsődei élethez való alkalmazkodás, az anyától való elválás.

Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad a gyermeknek megkönnyítve az alkalmazkodást. A kisgyermeknevelővel kialakuló érzelmi kötődés segíti az elfogadást, a beilleszkedést, csökkenti az adaptáció során fellépő negatív tüneteket (étvágytalanság, súlyvesztés, nyugtalanság, sírás).

Fontosnak tartjuk, hogy:

- a biztonságérzet kialakulását segítse a kisgyermeknevelő
- az anya jelenlétében ismerje meg a kisgyermeknevelőt

A 2-3 hétig tartó folyamat alatt a kisgyermeknevelő fokozatosan veszi át az anyától a gondozási műveleteket. Ellesi, és úgy végzi, ahogy az anya, ezáltal csökkenti a változásokat a gyermek életében.

„Saját kisgyermeknevelő” - rendszer

Bölcsődénkben a „saját kisgyermeknevelő”- rendszer a személyi állandóság elvén alapul, mely nem merev rendszer, de biztosítja, hogy több figyelem jusson minden gyermekre.

Gyermekcsoportok szervezése

Intézményünk adottságainak függvényében normál bölcsődei csoportban 12-14 gyermek nevelését biztosítjuk, a sajátos nevelési igényű kisgyermekeket is ellátó csoportban 10 gyermekét. Az ennél magasabb létszámot szakmailag nem tartjuk elfogadhatónak. A megengedettnél több gyermek nem csupán ellátási problémát jelent a kisgyermeknevelőnek, hanem nagyobb a zaj a csoportban, valószínűsíthetően több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás a gyermekek számára, kevesebb a lehetőség az egyéni bánásmódra.

A gyermekek a bölcsődei ellátás teljes időtartama alatt ugyanabba az életkor szerinti homogén gyermekcsoportba járnak, ahol a gyermekek között 8-10, maximum 12 hónapnál nem nagyobb a fejlettségbeli különbség.

Napirend

Bölcsődénkben törekszünk a gyermekek napirendjének jól szervezett, folyamatos és rugalmas kialakítására, mely figyelembe veszi a gyermekek igényeit, szükségleteit, ezáltal megteremtve a nyugodt, folyamatos nevelés, gondozás feltételeit, annak megvalósítását, így biztosítva számukra a biztonságot, kiszámíthatóságot, aktivitást és az önállósodás lehetőségét.

Lényegesnek tartjuk a jó munkaszervezést, a kisegítő személyzet – technikai dolgozók, élelmezésben dolgozók - összehangolt munkáját.

A bölcsődei nevelés, gondozás főbb helyzetei

Bölcsődében a nevelés és a gondozás egységet alkot, valamennyi helyzetben biztosítani kell a gyermek számára, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségletének megfelelően ismerkedhesen tárgyi és személyi környezetével. A nevelés és gondozás minden helyzetében biztosítani kell a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősödését.

Gondozás

Intézményünkben a kisgyermek gondozása olyan bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek alapvető szükségleteinek kielégítése és a szükségletek önellátásra való nevelése.

Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, segíti a világ megismerését és befogadását, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődést. Kisgyermeknevelőink a játék feltételeinek (megfelelő légkör, élmény, hely, idő, eszközök) megteremtésével és tudatos nevelői magatartásukkal (támogató, engedő, elfogadó attitűd) segítik az elmélyült, szabadon választott, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. Biztosítják a játékban rejlő kezdeményezési lehetőségeket, szerepvállalást, támogatják a társas kapcsolati fejlődést, a társak viselkedésének mintanyújtó szerepét, segítve a szociális képességek fejlődését, különös figyelmet fordítanak maga a játék és a többi gyermekkel való együttlét élményt nyújtó örömforrás szerepére.

Tanulás

Kisgyermekkor tanulásnak tekintünk minden olyan tapasztalatot és/vagy információszerzési folyamatot, amelyben tartós változás jön létre a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban.

Mindezeket figyelembe véve intézményünkben a tanulás tevékenység, ill. tevékenységbe ágyazottan történik, melynek legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

Mozgás

A kisgyermek mozgásigénye óriási, a mozgás számukra a játék egyik lehetősége és örömforrás is egyben. A rendszeres szabad mozgás hatására bővülnek tapasztalatai, ismeretei. Fejlődnek testi képességeik, kialakul a helyes testtartás, a harmonikus szép mozgás. Jelentős szerepe van az egészség megővésében, a szervezet biológiai egyensúlyának fenntartásában.

Mondóka, ének

Az örömteli, élmény-gazdag mondóka, ének-zene a hallás-és ritmusérzéken kívül segíti a helyes légzés kialakulását.

Fontos, hogy a gyermek számára:

- az ének a mondóka ne csak a nap egy bizonyos szakaszára korlátozódjék, hanem bármikor legyen lehetőségük a tevékenységekre.
- Legyen lehetőség az ünnepekhez kapcsolódó szokások, zenék, dalok megismerésére, a hagyományok ápolására.

A gyermekek:

- szívesen és sokat énekelnek, mondókáznak
- a kiegyensúlyozott boldog gyermek spontán énekel, dallamokat, szövegeket talál ki
- szívesen hallgatja a kisgyermeknevelő éneklését, hangszerjátékát
- megtanulja, felismeri a különféle zörejeket, hangokat, társak és a hangszerek hangját
- képesek a természet és a környezet hangjainak finom eltéréseit megfigyelni
- figyelmesen hallgatják, élvezik a zenét.

Vers, mese:

A mesélés, verselés, a képeskönyv nézegetés nagy hatással van a kisgyermek értelmi, érzelmi és szociális fejlődésére. A mesének tartalma, a versnek ritmusa, zeneisége, a képeskönyvnek viszont tartalma és esztétikuma az elsődleges örömforrás.

Fontos, hogy a kisgyermeknevelő:

- teremtsen meg a mindennapi verselés, mesélés lehetőségét és feltételeit
- tegye lehetővé, hogy életkorának és érdeklődésének megfelelő irodalmi élményhez juthasson a kisgyermek
- a ritmusos mozgással egybekötött mondókák, versek játékos érzéki-érzelmi élményt nyújtsanak.
- a mesék, versek által gazdagodhasson a gyermek fantázia világa, gondolkodása, nyelvi kifejező készsége, szókincse.

Alkotó tevékenység

Komplex élményt nyújtanak a gyermek számára, mind az érzékelésben, mind a fantáziában, játékban. A gyermek tér-, forma-, színeképzésének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti fogékonyságuk, igényességük alakítása a cél.

A kisgyermeknevelő feladata:

- nyújtson vizuális tapasztalatot életkoruknak megfelelően
- teremtsen meg a feltételeket a gyermek ábrázoló, konstruáló képességének fejlődéséhez
- elegendő időt adjon a tevékenységekhez
- tegye lehetővé, hogy bármikor kedvükre rajzoljanak, fessenek, gyurmázzanak, ollóval vágjanak, tépjenek
- juttassa el a gyermekeket az alkotás öröméhez

- ismertesse meg a gyermekeket a különféle anyagokkal, technikákkal
- kezelje értéként a gyermek munkáit.

Az alkotó tevékenység általi eredmények:

- fejleszti a probléma megoldó gondolkodását, a természeti és környezeti ismeretek elsajátításával
- megismeri az alkotáshoz szükséges különféle eszközöket, anyagokat, azok helyes használatát
- örömhöz jut az egyéni és társas alkotásai révén
- korának és fejlettségének függvényében megismer különféle technikákat (tépés, vágás, ragasztás, nyomdázás, újfestés, hajtogatás, gyurmázás)

A környezet-természet megismerése

A környezettel, természettel való ismerkedés programunk fontos részét képezi. Olyan szokásokat, szokásrendszereket, viselkedésformákat alakítunk ki, melyek meghatározzák a természettel és az ember által létrehozott környezettel való harmonikus együttélést. A környezet megismerése közben a gyermekek mennyiségi, alakí, nagyságbeli, tér-és síkbeli szemléletét fejlesztjük.

A kisgyermeknevelő feladata:

- megismerteti és megszeretteti a gyermekekkel a természet csodáit
- alakítsa ki a megfelelő magatartási szabályokat viselkedési formákat
- ismertesse meg az élethez szükséges lételemeket: tűz, víz, föld, levegő
- használja a természetes anyagokat
- valósítsa meg az egészséges életmódra való nevelést
- fedezze fel az évszakok közti különbséget
- a szép esztétikus környezettel nevelje őket arra, hogy ne szemeteljenek, ne rongálják a tárgyakat. A növényeket, állatokat óvják, gondozzák.
- Tegye lehetővé, hogy tapasztalatokat szerezhessenek testükről, érzékszerveikről, belső szerveikről

A gyermekek tevékenysége:

- beszélgetnek a családról, otthonról
- ismereteket szereznek testükről, érzékszerveikről, gyakorolják a testápolást
- folyamatosan figyelik a természet változásait, az évszakok jellegzetességeit
- virágokkal, gyümölcsökkel, zöldségekkel ismerkednek
- megfigyelik a környezetükben élő állatokat, ismereteket szereznek az állatvilágról

Egyéb tevékenységek (munka jellegű tevékenységek)

Az egyéb játék kategóriába tartoznak azok a tevékenységek, melyeket a gyerek munkaként él meg. Megismerkedik a természeti környezetben fellelhető különféle anyagokkal, termésekkel. A gyermek játék közben ismerheti meg a felnőtt mindennapi tevékenységbeli feladatait.

Az intézmény sajátos feladatai

Gyermekvédelem

Gyermekvédelmi tevékenységünk célja, hogy **segítséget** nyújtsunk a **családoknak szociális és pedagógiai területen gyermekük neveléséhez**. Segítünk minden hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és/vagy veszélyeztetett gyermeket a problémát kiváltó ok/okok feltárására vonatkozóan: megfelelő információk gyűjtésével (családlátogatás, egyéni beszélgetés, megfigyelés),

helyi sajátosságok, környezeti adottságok ismeretével, nevelési hiányosságok felmérésével, anyagi problémák (rossz lakáshelyzet, alacsony jövedelem stb.), egészségügyi gondok feltárásával (betegség). A feltárt problémáknak megfelelően együttműködünk a családokkal, Újbudai Humán Szolgáltató Központtal - és minden olyan intézménnyel (lásd. A bölcsőde kapcsolatai más intézményekkel), aki segítségére lehet a családnak, azon keresztül a gyermeknek.

Sajátos nevelési igényű kisgyermek nevelése, gondozása

Bölcsődénkben a sajátos nevelési igényű kisgyermek nevelése teljes integrációban, maximum 10 fő csoportban maximum 1-2 fő történik, az átlagosan fejlődő kisgyermekkel való együttnevelkedés előnyeinek figyelembevételével.

Ellátásuk team munkában folyik, a korai fejlesztést a Pedagógiai Szakszolgálat utazó gyógypedagógusa, a szakértői bizottság javaslata alapján végzi.

Dokumentáció

A bölcsődénk a **gyermek fejlődéséről** és a **csoportok működéséről** tájékozódás céljából, az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazottak alapján dokumentációt vezet.

A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a magas színvonalú nevelés, gondozás biztosításának, a gyermek fejlődésének elősegítése érdekében történik, fontos szempontnak tartjuk: a tárgyszerűséget, a hitelességet, az árnyaltságot, a rendszerességet, ill. a folyamatosságot.

A dokumentáció vezetéséhez felvételkor kérjük a szülők hozzájárulását, és tájékoztatjuk őket, hogy kérésükre bármikor betekintést nyerhetnek gyermekük fejlődésének írásban rögzített menetébe. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat figyelembe vesszük, a dokumentumokat elzárt helyen tartjuk.

Hagyományok, ünnepek, rendezvények a bölcsődében

A bölcsődénkben szervezett formában több alkalommal tervezünk nyílt napot. Ez általában egy-egy jeles naphoz kapcsolódik.

Farsang: A gyermekek jelmezbe öltözve a kisgyermeknevelőkkel búcsúztatják el a telet, zenés, mozgásos mondókákkal, énekekkel.

Anyák napja: Családi délután formájában történik: a gyermekek az alkalomhoz illő mondókákkal, versekkel, dalokkal és egy szál virág átnyújtásával köszöntik az édesanyákat.

Gyermeknap-családi délután: Ezen a napon a bölcsődések szülei betekintést nyerhetnek a bölcsődei napirendbe, játékaiba. Játékos mozgáskezdeményezést, szabad játékot láthatnak. A gyermekekkel közös alkotótevékenységet (festés, gyurmázás, ragasztás) végezhetnek.

Mikulás: Mikulás érkezik ajándékkal a csoportba, akit a gyermekek énekekkel, mondókákkal, versekkel köszöntenek.

Karácsony előtti készülődés: A szülők és a kisgyermeknevelők az ünnep előtt közösen karácsonyi díszeket készítenek előre megsütött mézeskalácsból.

Ezek a közös élmények, közvetlen beszélgetések sikerélményt adnak, megerősítik a kisgyermeknevelő-gyermek és a szülő-bölcsőde kapcsolatát.

Jeles napok megünneplése: A fák, a madarak, víz világnapja, a föld napja stb.

Az intézményen belüli és más intézményekkel való együttműködés módja

Kapcsolattartás a szülőkkel

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek egészséges fejlődését. A családi és az intézményi nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelő egyenrangú partneri kapcsolata elengedhetetlen feltétele a gyermek harmonikus fejlődésének. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű, de tapintatos információ megosztás, a folyamatos kommunikáció.

Kapcsolattartás más intézményekkel

A bölcsőde kapcsolatai hálózaton belüli és hálózaton kívüli formákban jelennek meg:

- A bölcsőde kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül az Egyesített Bölcsődei Intézmények által nyújtott szakmai segítség és folyamatos kommunikáció szintjén nyilvánul meg.
- A bölcsőde és az óvoda jó szakmai kapcsolata az egymás munkája iránti kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi a szakmai célok, feladatok megismerését és megértését, ezáltal biztosítva a gyermekek számára az intézmények közötti zökkenőmentes átmenetet.
- Az egyéb intézményekkel (Védőnői Szolgálat, Házi Gyermekorvosi Szolgálat, Újbudai Humán Szolgáltató Központ, Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottság) kialakított kooperatív kapcsolatban meghatározó az egymás kompetencia határainak tiszteletben tartása, mert csak ilyen módon valósulhat meg közös célunk, a családok komplex módon történő segítése, a gyermekek jólétének biztosítása.

A helyi szakmai program működésének, ellenőrzésének rendszere

A bölcsődében több rétegű ellenőrzési feladatokat kell végezni. A nevelési, gondozási program csak a pedagógiai munkáról szól, ezért itt csak a program bevalásának és a bölcsőde pedagógiai munkájának ellenőrzését kell rögzíteni. A pedagógiai munka felelős vezetője a bölcsődevezető, ezért az ellenőrzés is alapvetően az ő feladata.

Minden nevelési év végén átfogó értékelést tervezünk.

Az értékelést a szülők és a nevelőtestület véleménye alapján végezzük.

A programhoz szorosan kapcsolódik:

- a bölcsőde éves munkaterve,
- a csoportok éves terve (új gyermekek esetén beszoktatási- és családlátogatási terv),
- a csoportdokumentumok (csoportnapló, eszköztervezet, napirend)
- a gyermekek fejlődéséről készült feljegyzések.

A bölcsőde munkatervét évente, a csoportok munkatervét, a csoportdokumentumokat és a gyermekek fejlődéséről készült feljegyzéseket félévente kell ellenőrizni.

Az ellenőrzés kiterjed:

- a dokumentumok ellenőrzésére,
- a gyakorlati munka ellenőrzésére.

A pedagógiai gyakorlati munka ellenőrzése során értékelni kell a kisgyermeknevelő gyakorlati munkájának színvonalát. A kisgyermeknevelők gyakorlati munkájának ellenőrzése során fő irányelv a kisgyermeknevelő pedagógiai önállóságának elfogadása. Az ellenőrzés kiterjed arra is, hogy a csoportban dolgozó két kisgyermeknevelő mennyire beszéli meg és értékeli egymás közt a csoport és az egyes gyermekek fejlődését. A bölcsődei nevelőmunka értékelése az egész bölcsődére vonatkoztatva nevelési értekezletek keretében történik. A nevelői értekezlet az értékelésen kívül lehetőséget, ösztönzést kell, hogy adjon a megújulásra, továbbképzésekre, a program magasabb szintű végrehajtására.

EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYEK
PÖTTÖM BÖLCSŐDE

1118 Budapest, Ménesi út 41.

TELEPHELY ADATAI

Telephely: **Pöttöm Bölcsőde**
Címe: 1118 Budapest, Ménesi út 41.
Telefon: +36/1-466-4859
E-mail: gayerhosz.zsuzsanna@pottombolcsi.ujbuda.hu

Ellátási terület, célcsoport:

Budapest és Pest megye közigazgatási területe, Gellért-hegy, Móricz Zsigmond körtér, Kosztolányi Dezső tér és vonzáskörzete.

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás Gyvt. 42. §
Időszakos gyermekfelügyelet, 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1)

Mottónk:

„Tudom, énnekem úgy rendeltetett
ez életben, hogy gyermeket dajkáljak,
hogy tőlük jöjjön az öröm, a bánat,
az aggodás, a könnyeső és minden...
én fájdalomért egy jajszavam sincsen,
a magam bánata keserve semmi,
csak értük élni csak miattuk lenni”
(Várnai Zseni: Miattuk)

Intézményi filozófia:

A gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény. Az első három életév, az első kötődések és a korai szocializáció időszaka, melynek döntő jelentősége van a későbbi személyiség fejlődésében. Ebben az életszakaszban a kisgyermek testileg-lelkileg erősen függ a felnőttektől. Bölcsődei nevelésünk gyermekközpontú, a gyermeki személyiség egészséges fejlődésére és kibontakoztatására törekszik.

Munkánk során a nevelés-gondozás elválaszthatatlan egységet alkot. A gondozás minden helyzetében nevelés is történik, de a nevelés hatásai, lehetőségei nem korlátozódnak csak a gondozási helyzetekre. A gondozónők meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek életkori és egyéni sajátosságait, fejlettségét figyelembe véve segítik a rájuk bízott gyermekek fejlődését. Tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával segítjük a kisgyermekek harmonikus fejlődését.

Célunk tehát, hogy testben és lélekben egészséges személyiségű gyermekeket neveljünk. Érezzék, hogy biztonságban vannak, hogy elfogadjuk őket, és segíteni próbáljuk a fejlődésükben, önállósdási törekvéseikben, miközben tiszteletben tartjuk egyéniségüket.

Hitvallásunk a gyermeknevelésről:

- A gyermeknevelésben elsődleges és meghatározó a családi nevelés.
- A bölcsőde kiegészítő, segítő szerepet vállal, együttműködik a családokkal.
- Tiszteletben tartjuk a gyermekek jogait, az alapvető szabadságjogokat.
- Elfogadjuk és megbecsüljük a kisgyermek személyiségét.
- Tiszteljük a másságot.

- Elismerjük, hogy különleges védelem illet meg minden kisgyermeket.
- A nevelést- gondozást egységnek tekintjük.
- Fontosnak tartjuk az érzelmi biztonságot, a személyi és tárgyi környezet állandóságát.
- Bánásmódunkkal, a gondozás-nevelés módszereivel igazodunk a gyermekek egyéni fejlettségéhez, igényeihez.
- Bátorító neveléssel, gyermekközpontú szemlélettel segítjük a személyiség kibontakozását, egészséges fejlődését.
- Környezettudatos magatartás kialakításával a természettel együtt élni tudó és szerető készségek, képességek, kompetenciák megalapozását segítjük.

A bölcsőde bemutatása

A Pöttöm Bölcsőde Budapesten a XI. kerületben, a Ménesi út 41. szám alatt, a Gellért-hegy lábánál, a Budai Arborétum szomszédságában található. Megközelíthető a Móricz Zsigmond körtérről a 27-es autóbusszal, autóval, vagy gyalog a Balogh Tihamér lejtő felől.

A 40 férőhelyes, adaptált épületben működő bölcsődét 1957-ben nyitották meg egy villaépület első emeletén, mely jelenleg társasházként működik. A kicsi, családias jellegű, zöld környezetben elhelyezkedő bölcsőde a családok körében igen népszerű.

Teljesen átalakított, felújított belső terekkel, korszerű környezettel várja a bölcsődei ellátást igénylő gyermekeket. Bár nem rendelkezik megfelelő nagyságú udvarral, terasszal, s így a gyermekek levegőztetése igen körülményes, a bölcsődei élet megszervezésének objektív nehézségeit, az emberi erőforrások jó hasznosításával, munkaszervezéssel oldjuk meg. Nagyfokú empátiával, bensőséges, szeretetteljes nevelési légkörrel pótolják az itt dolgozók.

A bölcsődében két gondozási egységben, négy csoportszoba van kialakítva: a Napocska, Csibe, Maci és a Mazsola csoport. A 2-2 szobához tartozik egy-egy fürdőszoba. A két szemben lévő csoportszobához terasz is kapcsolódik, ahol az oda járó gyermekek levegőn való alvása biztosított. Egy közös öltöztető helyiség áll a családok rendelkezésére. Tálaló konyha, közlekedő, felnőtt mosdó, felnőtt öltöző és iroda található még a bölcsődében.

A két fürdőszobához három szobának van közvetlen kapcsolata, ezek a felnőttek számára halló- és látótávolságban vannak. A Napocska csoportból csak az átadón keresztül lehet megközelíteni a fürdőszobát, ezért nincs sem halló-, sem látótávolságban. Itt nagyon fontos fokozottan figyelünk a felügyelet megoldása.

Tárgyi feltételek:

A csoportszobák alapterülete 25 m², ezért csak 10 kisgyermek fogadására alkalmas. Berendezése családias, biztonságos, esztétikus ahol a gyermekek optimálisan inger gazdag környezetben tölthetik napjaikat.

A bölcsődéhez tartozó játszókert eltér a szabványtól, alapterülete kb. 200 m², 95%-a gumitéglával a többi terület fűvel borított

A fürdőszobák jól felszereltek, a kisgyermekek szükségleteinek megfelelően lettek kialakítva. A bölcsőde, tálaló/melegítő konyhával rendelkezik, az ételt a PENSIO Minőségi Közétkeztetés Kft biztosítja.

Törekvéseink:

Nyitott, családbarát légkör megteremtése, ahol a szülők betekintést kapnak a bölcsőde mindennapi életébe. A jeles ünnepeket (farsang, gyermeknap, óvodába menők búcsúdélutánja, Mikulás stb.) a szülők részvételével tartjuk meg.

Mindennapjaink tervezésénél célunk a gyermekek vidám, nyitott, kiegyensúlyozott, játékban elmélyülő, kreatív, önbizalommal rendelkező személyiséggé érése.

Igyekszünk úgy szervezni a bölcsődei életet, hogy a szülők megbizonyosodjanak arról, hogy távollétükben gyermekük biztonságos, szeretetteljes, elfogadó környezetben van napközben.

A napirend kialakítása során figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait, egyéni igényeit, a fejlettségi szintjét.

Elegendő időt biztosítunk a szokások kialakítására, az önállóság fejlődésére.

Kisgyermek korban a játék a legfontosabb, ezért mindehhez derűs, minden gyermek számára szeretetteljes, biztonságot nyújtó légkört alakítunk ki. A beszéd- és szókincsfejlesztés mondóka, vers, ének, báb, mese, beszélgetés alkalmával történik.

Rajzolás, festés, gyurmázás, ragasztás, fűzés és egyéb kézműves tevékenység szolgálja a vizuális nevelést, nyújtja az alkotás örömét. Nevelési alapelveink közé tartozik az egyéni bánásmód és az állandóság biztosítása, az önállóság és aktivitás segítése. Nevelésünket gyermekközpontú szemlélet, segítő magatartás jellemzi.

Bölcsődénkben változatos, színes játékkészlet segíti az önálló, szabad játékot, a gyermekek aktivitásának, kreativitásának kibontakozását. Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek korának megfelelő önállósodásra, a helyes higiénés szokások, viselkedési szabályok elsajátítására, a készségek, képességek fejlesztésére.

Családbarát, támogató intézményként biztosítani szeretnénk a gyermekek életkorának, fejlettségének, egyéni szükségleteinek megfelelő érzelmi, értelmi, mozgásfejlődését, és biztonságos környezetet, lehetőséget adni új tapasztalatok gyűjtésére, kísérletezésére, felfedezésére, más gyermekekkel való kapcsolatteremtésre, örömteli játékokra.

Valljuk, hogy minden gyermeknek joga van az egyéni bánásmódhoz, hogy szeretettel és figyelemmel kísérve fejlődhessen.

Mit nyújtunk a gyermekeknek?

- Egészséges és biztonságos környezetet.
- "Saját" kisgyermeknevelőt
- Szakszerű és szeretetteljes nevelést-gondozást
- A helyes higiénés szokások és viselkedési szabályok elsajátítását.
- Jól szervezett, rugalmas folyamatos napirendet.
- Sokféle játéklehetőséget, önálló és szabad játékot,
- Életkornak megfelelő, változatos játékeszközöket, fejlesztő-játékokat.
- Zene- és mesehallgatást, bábozást.
- A személyiség, a kreativitás kibontakozását.
- A koruknak megfelelő tanulási lehetőségeket, a megismerő-folyamatok fejlődését.
- Azonos korú gyermekek megismerését, együtt-játszást.
- Levegőzést, játékot a szabadban.

Környezettudatos nevelést a következők szerint:

A kisgyermeknevelőkkel minden nevelési évben megbeszéljük a környezettudatos nevelési feladatokat, a környezettudatosság fogalmát, mi az ÖKO, BIO, ezek hogyan építhetők be a bölcsődés korú gyermekek mindennapi életébe.

Környezetünk védelmének érdekében a következő jeles napokat ünnepeljük:

▪ Január 21. Mókusok napja

Bölcsődénk az Arborétum mellett található, ahol a madarakon kívül mókusok is ugrándoznak a fák között a gyerekek nagy örömére. Gyakran látjuk őket, ahogy a fenyőmagot eszegetik vagy a fák ágain szökellnek ide-oda.

A nap tiszteletére mókusokról beszélgetünk a gyerekekkel, a kicsik képeket nézegetnek, a nagyok színeznak, az előre kivágott testrészeket ragasztják egymás mellé.

▪ A Víz világnapjának megünneplését:

Az 1992. évi Rio de Janeiro-i környezetvédelmi konferencián kezdeményezték. Ennek hatására az ENSZ március 22-ét nyilvánította e nappá, felhívta a kormányok, szervezetek és magánszemélyek figyelmét a víz fontos szerepére életünkben. Cél, hogy óvjuk, védjük környezetünket, s ezen belül a Föld vízkészletét. Tevékenység: közös játék a vízzel, beszélgetés, kép-nézegetés.

▪ A föld napja április 22.

Magyarországon 1990 óta tartják meg. A nap tiszteletére minden évben virágokat ültetünk a szülők segítségével. A növények öntözését a gyermekek örömmel végzik a kisgyermeknevelőkkel együtt.

Bölcsődénkben már tradíció a madarak etetése. Mindkét teraszon van madáretető, a kisgyermeknevelők gondoskodnak az eleség beszerzéséről, kihelyezését már a kisgyermekkel együtt végzik. A gyermeki rácsodálkozás a kis madárcákra mindenki arcára mosolyt csal. Már ebben a korban megjegyzik, tudják, hogy csendben kell figyelni ezeket a parányi állatokat, hogy ne riasszuk el őket.

Más intézményekkel való kapcsolatok:

Rendszeres a kapcsolatunk az óvodákkal, gyermekorvossal, az Újbudai Humán Szolgáltató Központtal, más bölcsődékkal, családokkal, Egyesített Bölcsődei Intézményekkel.

Hagyományok, ünnepek, rendezvények:

- bölcsőde „kóstolgató”
- gyermeknap
- Mikulás ünnepség
- adventi készülődés
- farsang
- búcsúzó
- bölcsődék napja
- nyílt nap

Humán erőforrások:

- 8 fő kisgyermeknevelő (felsőfokú végzettséggel rendelkeznek)
- 1 fő vezető (főiskolai végzettséggel rendelkezik)
- 3 fő technikai munkatárs
- 1 fő adminisztrátor (4 órás)

A kötelező továbbképzésen, személyiségfejlesztő foglalkozáson, házi tovább képzésen mindenki részt vesz.

Ellenőrzés rendszere:

- A bölcsőde vezetője folyamatosan ellenőrzi a kisgyermeknevelők szakmai munkáját, az ellenőrzések eredményeit dokumentálja.
- Évente szülői elégedettség mérése

„HIVATÁSOD LEGYEN
ÉLNI MÁSONKÉRT,
S MÁSONK BOLDOGSÁGÁBAN
KERESNI MAGADÉT”
(Pesztalozsi)

EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYEK
MOGYORÓSKERT BÖLCSŐDE

1115 Budapest, Fraknó utca 13-15.

TELEPHELY ADATAI

Telephely neve: Mogyoróskert Bölcsőde
Címe: 1115 Budapest, Fraknó utca 13-15.
Tel/fax: +36/1-204-2599
E-mail: szalai.judit@mogyoroskertbolcsi.ujbuda.hu

Ellátási terület:

Budapest és Pest megye közigazgatási területe, Kelenföld és vonzáskörzete

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás Gyvt. 42. §
Időszakos gyermekfelügyelet, 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1)

A bölcsőde olyan szolgáltató intézmény, amely napközbeni ellátást nyújt a csecsemők és kisgyermek számára, segítve ezzel a szülők munkavégzését, munkaerőpiacra való visszatérését.

Mottónk:

*„Én azt hiszem, gyereket csak úgy lehet nevelni,
ha az ember megtiszteli azszal, hogy komolyan veszi.”
(Szabó Magda)*

Feladatunk

A 3 éven aluli gyermekek szakszerű ellátása, testi és pszichés és szociális szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése a minőségpolitikai célok és a gondozási-nevelési elvek maximális alkalmazásával.

Bölcsődénk filozófiája

Bölcsődénkben a gyermekeket tisztelet és megbecsülés övezi.

A gyermekek számára megteremtett szeretetteljes, biztonságos, családi légkörben minden gyermek saját képességei szerint fejlődhet, megtapasztalhatja az önfeledt, szabad játék örömét, élmény és fantáziavilága gazdagodhat, mely képessé teszi őt a későbbi kreatív gondolkodásra, továbbfejlődésre.

Bölcsődénk minőségpolitikája

Intézményünk biztosítja, hogy a családok és a bölcsőde dolgozóinak **együttműködésével** megteremthessük a kisgyermek számára a szeretetteljes, biztonságos, családi légkört, sokoldalú személyiségfejlődést.

A szolgáltatás minősége, annak fejlesztése minden dolgozó személyes **felelőssége**.

A bölcsőde bemutatása

Bölcsődénk Kelenföldön a Fraknó utca és az Ercsi utca sarkán helyezkedik el. Az épületet családi házak és a kelenföldi lakótelep veszik körül, így ideális helyen van az itt lakó kisgyermekes családok számára. Akik nem közvetlenül a bölcsőde szomszédságában élnek azoknak is könnyen megközelíthető, hiszen két forgalmas úttól (Tétényi út, Bartók Béla út) mindössze pár perces sétára van, mégis csendes, nyugodt zöldövezet várja a bölcsődébe járókat. A kedvező fekvés és a szülők általi pozitív visszajelzés miatt hosszú évek óta teljes feltöltöttséggel dolgozunk, és a várólistán lévő gyermekek száma is évek óta magas.

Az épület E alakú, egyik oldalon a kiszolgáló helyiségek, a másik oldalon három gondozási egység található, amelyek egyenként két csoportszobából, fürdőszobából, öltöztető helyiségből, kocsi és játéktárolóból, valamint mosdóhelyiségből áll.

Az épülethez tartozó hatalmas, felújított kert is élvezetesebbé varázsolja az ittlétet. A kert mogorófákkal tarkított (innen kapta a bölcsőde a nevét) szépen befűvesített, dimbes-dombos, homokozóval, pancsolóval, gumitéglán elhelyezett nagyméretű rögzített fajátékokkal berendezve. A kertet bicikli út szeli át, mely megfelelő mozgásteret nyújt a gyermekek számára.

A bölcsőde 1969-ben nyitotta meg kapuit 60 férőhellyel, jelenleg 76 férőhellyel működünk. Egy bölcsődei csoportban 12 gyermek (2 éven aluli), 14 gyermek (2 éven felüli), a sajátos nevelési igényű kisgyermekeket is ellátó csoportban 10 gyermeket nevelünk-gondozunk. Szakembereink a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás során figyelembe veszik, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, direkter kell részt venni benne, és kevésbé lehet építeni a belső motivációra, amely az átlagosan fejlődő gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán.

Dolgozói létszám 23 fő

- Bölcsődevezető 1 fő,
- Bölcsődevezető helyettes 1 fő,
- Adminisztrátor 1 fő,
- Tejkonyhai gondozó 1 fő,
- Kisgyermeknevelő 12 fő,
- Konyhai kisegítő 2 fő,
- Technikai dolgozó 3 fő,
- Mosónő 1 fő,
- Kertész 1 fő

Gyermeekorvos rendeletileg meghatározott óraszámában megbízással 1 fő

A kisgyermeknevelők továbbképzési kötelezettségüket folyamatosan teljesítik.

Célunk a gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges biztonságos környezet megteremtése, a személyi állandóság és a derűs nevelői légkör biztosítása, továbbá az egészséges mozgásfejlődés lehetőségeinek megteremtése, mivel ezzel az egész testi fejlődést jótékonyan befolyásoljuk.

A gyermekek mozgásigényének kielégítéséhez arra törekszünk, hogy minél több időt töltsenek el tartalmasan a szabadban.

Bölcsődénkben kiemelt figyelmet fordítunk a környezettudatos nevelés támogatására, feladatunk, hogy erősítsük a gyermekben a veleszületett spontán érdeklődést és kíváncsiságot, melyet a világ jelenségei iránt tanúsítanak. Alapelvünk, hogy a gyermekek a játékban tanulnak leginkább, mivel ezen keresztül fejlődik mozgásuk, szabálytudatuk, kezűgyességük, önállóságuk, biztonságérzetük. Elengedhetetlen, hogy a gyermekekkel megismertessük az élővilág szépségét és sokféleségét, felébresszük bennük a szeretetet és a felelősséget.

A környezettudatos életmód fontosságát a szülők körében is erősíteni szeretnénk. Ezért olyan programokat is szervezünk, melyekbe a szülőket is megpróbáljuk bevonni.

- Tavaszváró délután megrendezése
- Konyhakert kialakítása, melyet gyermekek és a kisgyermeknevelők közösen gondoznak
- Gyümölcsfák, virágládák telepítése a szülők segítségével
- Szelektív hulladékgyűjtők elhelyezése
- Szelektív hulladékgyűjtő sziget kialakítása a bölcsőde folyosóján
- „Zöld” faliújságok az átadókban

Másodlagos célunk, tanintézmény lévén a gyakorlatukat itt töltött hallgatóknak szakmai tudásunk minél magasabb szintű átadása.

Célunk elérése érdekében

A gyermekek gondozását-nevelését és a hallgatók szakmával történő megismertetését, szakképzett, felsőfokú szakirányú képzettséggel rendelkező kisgyermeknevelők végzik, akik rendszeres továbbképzésen vesznek részt.

Kisgyermeknevelőink gyermek centrikusak, és az egyénre szabott személyes gondoskodást valósítják meg.

A saját gondozónő rendszer biztosítja a személyi állandóságot a gyermek számára a bölcsődében töltött ideje alatt.

Munkánk során a következő elveket, feladatokat kívánjuk érvényesíteni:

Bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei:

- Családi nevelés elsődlegességének tisztelete
- A gyermeki személyiség tiszteletének elve
- A nevelés és gondozás egységének elve
- Az egyéni bánásmód elve
- A biztonság és a stabilitás elve
- Az aktivitás, az önállósulás segítésének elve
- Az egységes nevelő hatások elve

A bölcsődei nevelés-gondozás feladatai:

- Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása
- Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése
- A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A gyermekek egészséges, nyugodt fejlődése érdekében napirendünk jól szervezett, folyamatos, rugalmas, életkort és egyéni igényeket figyelembevevő, ami megkönnyíti a gyermek számára

- az alkalmazkodást
- az időbeni tájékozódást
- az események előrelátását
- a minél rövidebb várakozási időt

Úgy dolgozunk, hogy a gondozási műveletek során (étkezés, öltöztetés, vetkőzés, tisztázás, kézmosás) biztosítsuk a gyermek

- aktív részvételét
- elegendő időt a próbálkozásokra
- apró mozzanatok elsajátítását

A játékra kell biztosítanunk a legtöbb időt a szobában és a szabadban egyaránt, amely

- segít a világ megismerésében
- a társas kapcsolatok kialakításában
- a kreativitásban
- a mozgásigény kielégítésében
- az egészség megőrzésében

Szülőkkel való együttműködés formái

- Bölcsődével, illetve kisgyermeknevelővel való ismerkedés
- Új szülőknek tájékoztató
- Beszoktatás előtti beszélgetés
- Családlátogatás
- Beszoktatás
- Kiscsoportos szülői beszélgetések évente 2-3 alkalommal
- Írásban való tájékoztatás
- Rendezvényeken való részvétel
- Napi kapcsolattartás
- Szülői Érdekképviselői Fórum tagjainak megválasztása

Tájékoztatás

Faliújság: Minden nevelési egységben, a gyermeköltözők falán, faliújságokon tájékoztatjuk a szülőket a bölcsődénket érintő fontosabb információkkal és aktuális eseményekkel kapcsolatosan, melyek mindegyike szintén a kapcsolatépítés, fenntartás és segítségnyújtás jegyében zajlik. Itt kerül elhelyezésre a bölcsőde házirendje, az intézményrendszerünkön belüli és kívüli segítő szakemberek, valamint városi intézmények elérhetősége, a kisgyermeknevelők és más szakemberek

E-mail: A szülők tájékoztatásának egyik igen fontos eszköze az e-mailben történő információnyújtás.

Más intézményekkel való kapcsolattartás (fenntartó, másik bölcsőde, Újbudai Humán Szolgáltató Központ stb.), napi rendszerességgel, illetve szükség szerint történik.

Bölcsődei dokumentáció

Bölcsődevezető által vezetett dokumentáció

- Felvételi könyv (felvételek függvényében folyamatosan)
- Fertőzési napló
- Statisztikai jelentések- havi statisztika, éves statisztika, kedvezményezett gyerekek jelentése
- Gyermekek alapnyilvántartása a térítési díjjal kapcsolatban
- Dolgozók személyi anyagai
- Dolgozók munkaköri alkalmassági vizsgálatával kapcsolatos dokumentáció
- Létszám, bér, munkaköri leírások,
- Szakmai képzések, továbbképzések nyilvántartása (kredit pontok)
- Jelenléti kimutató, távolmaradás, szabadságolás
- Tárgyi eszközök, leltár

Gondozónő által vezetett dokumentáció:

- egészségügyi törzslap, fejlődési napló, üzenő füzet a szülők számára, napi jelenlét kimutató a gyermekekről, csoportnapló

Évente megtartott programjaink

- Bölcsődék napja
- Bábszínház
- Születésnap - névnap megünneplése
- Farsangi mulatság
- Húsvét
- Gyermeknap

- Évzáró kerti parti
- Mikulás

Szakmai munka ellenőrzése

Szeptember – október: Beszoktatás, szülő-gondozónő kapcsolat megfigyelése

November – december: Napirend, gondozónő-gyerek kapcsolat megfigyelése

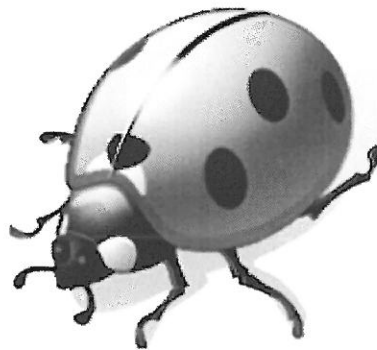
Január – február: Étkezések, játéktevékenység, kommunikáció, konfliktushelyzetek megoldásának megfigyelése

Március – április: Tavaszi napirend, udvari élet, megszervezése, önállóság megfigyelése

Május: Együttműködés, önállóság megfigyelése

A szakmai adminisztráció ellenőrzése havi rendszerességgel történik.

EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYEK
KATICA BÖLCSŐDE

1118 Budapest, Törökugrató u. 11.

TELEPHELY ADATAI

Telephely: **Katica Bölcsőde**
Címe: 1118 Budapest, Törökugrató u. 11.
Tel: +36/1-246-5346
E-mail: szucs.aniko@katicabolcsi.ujbuda.hu

Ellátási terület, célcsoport:

Budapest és Pest megye közigazgatási területe, Gazdagrét és vonzáskörzete

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás Gyvt. 42. §
Játszócsoporthoz, 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1)
Időszakos gyermekfelügyelet, 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1)

Mottónk:

*„Csak azt tedd meg másokkal, amit szeretnél, hogy veled is megtegyenek”
(Hans Küng)*

Bevezető

A Katica Bölcsőde gyermekjóléti alapellátás részeként a kisgyermek napközbeni ellátását végzi. A gyermekek 20 hetes kortól 3 éves korig részesülnek szakszerű nevelésben és gondozásban. Amennyiben a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de nem érett az óvodai nevelésre, orvosi szakvélemény alapján tovább nevelhető és gondozható, a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig. A bölcsődei ellátás keretében szakértői bizottság szakvéleménye alapján a bölcsőde végezheti sajátos nevelési igényű gyermek nevelését és gondozását a gyermek legfeljebb 5 éves koráig.

Jogszabályi háttér

A bölcsődénk működését jogszabályi háttér, továbbá szakmai programunkat a bölcsődei nevelés és gondozás országos alapprogramja határozza meg.

A bölcsődénk nevelési alapprogramja: Az ENSZ emberi jogok nyilatkozata, az ENSZ egyezmény a gyermekek jogairól, a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény

A bölcsődék működésének alapvető szabályait, kereteit a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet határozza meg.

A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja és a Bölcsődei nevelés – gondozás szakmai szabályai (2012), valamint módszertani levelek, útmutatók, ajánlások, határozzák meg az intézményünk szakmai feladatait, programját.

*„Az egész gyermek olyan, mint egyetlen érzékszerv, minden hatásra reagál, amit emberek váltanak ki belőle. Hogy egész élete egészséges lesz-e vagy sem, attól függ, hogyan viselkednek a közelében.”
(Rudolf Steiner)*

Katica Bölcsőde minőségpolitikája

A Katica Bölcsőde dolgozói, feladatuknak tekintik, hogy nyugodt, biztonságot adó, családi légkörben, életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vételével nevelkedjenek a gyermekek bölcsődénkben. Szakszerű neveléssel és gondozással szeretnénk példát mutatni a családoknak és hozzájárulni gyermekeik egészséges személyiségfejlődéséhez.

Törekszünk arra, hogy esztétikus környezet, szeretetteljes, barátságos légkör fogadja a családokat. Kiemelt feladatunknak tekintjük a bölcsődénkben az egészséges életmódra nevelést, amely csak akkor valósulhat meg, ha a gyermekek életében van egy állandóság, és rendszeresség.

Mindezeket magas színvonalú szakmai munkánkkal igyekszünk megvalósítani. A gyermekek helyes egészséges életmódra nevelése és annak eredményessége a felnőttek példamutató magatartásán múlik.

A gyermekek az alapvető értékeket a felnőttek cselekedeteiből tanulják meg.

Bölcsődénk küldetése

A családokkal együttműködve, igényes körülmények között, sokszínűen, önfeledt játékot biztosítva, egészségesen és a világra nyitottan nevelkedjenek a gondjainkra bízott gyermekek.

Bölcsődénk bemutatása

A Katica Bölcsőde XI. kerület gazdagréti lakótelepén helyezkedik el. Kerületünk egyik legszebb lakótelepe. Ismertségét, az ott forgatott Szomszédok című népszerű televíziós sorozatával alapozta meg. Az Egyesített Bölcsődék Intézmények bölcsődéjeként 1985. szeptember 23-án nyitotta meg kapuit, elsőként fogadta a frissen beköltözött fiatal családok gyermekeit, 80 férőhellyel.

A lakótelepet és környékét zöldterületek, karbantartott parkok, játszóterek, és jó levegő jellemzi. Bölcsődénk 92 férőhelyes, négy gondozási egységben, nyolc csoportban biztosítjuk a gyermekek szakszerű nevelését és gondozását.

A gondozási egységeink elnevezései:

- Ficánka csoport
- Kacska csoport
- Mackó csoport
- Süni csoport

Csoportszobáink jól felszereltek, tágas terek, biztonságos tárgyi eszközök a mai kor kívánalmainak, szakmai előírásoknak minden szempontból megfelelnek és lehetőséget adnak az önfeledt játékokra. A csoportszobákhoz kapcsolódó kert, amely fákkal, zöldnövényekkel övezett, a gyermekek számára a szabad mozgást, levegőzést, nyáron a pancsolás lehetőségét biztosítja. Az udvar többnyire fűvel borított, homokozók, fából készült játékok, házikók, nagymozgást segítő játékok - motorok, libikóka, csúszda találhatóak.

Intézményünk több irányból is megközelíthető, mint gyalogosan, mint autóval, vagy tömegközlekedéssel.

A bölcsődénk az alapellátáson túl, időszakos gyermekfelügyelettel, segíti a családokat.

A szolgáltatás azoknak a családoknak nyújt lehetőséget, ahol a gyermek nem jár bölcsődébe. A szülők szakképzett kisgyermeknevelőkre bízhatják gyermekeiket addig, míg hivatalos ügyeiket intézik, vagy szabadidős programot szerveztek maguknak.

Bölcsődénk munkarendje:

A bölcsődénk a fenntartó rendelkezése alapján, 5 napos munkarend szerint üzemel. Dolgozóink lépcsőzetes munkakezdéssel, illetve befejezéssel végzik munkájukat. Nyitvatartási idő: 6-18 óra.

Ellátandó terület, ellátandó célcsoport

Bölcsődénk ellátási területe a fenntartó önkormányzat illetékességi területére terjed ki. Gazdagrét és vonzáskörzetében / Sas-hegy - Sasad, - vagy más elnevezések, Rupp-hegy, Kőérberek, Madárhegy/ területén élő emberek, családok szociális helyzete jónak mondható. 2013-2014. adatok alapján A három éven aluli gyermekek száma 840 fő, melyből átlagosan 24 hó feletti korosztály 50%-a és a 24 hó alatti korosztály 10% - a igényel bölcsődei elhelyezést. A Katica Bölcsőde feltöltöttsége évek óta 100%. Bölcsődénk a családok körében népszerű, több férőhelyre lenne szükség, hogy a valós igényeket ki tudjuk elégíteni

Folyamatosan ellátjuk a Rendszeres Gyermekvédelmi Kedvezményben részesülő, védelembe vett, sajátos nevelési igényű, tartósan beteg és nagycsaládban élő gyermekeket.

A bölcsődei szolgáltatás igénybevételének módja

Az Egyesített Bölcsődei Intézmények a gyermekek napközbeni ellátását az intézmény Szakmai Programja és Szervezeti és Működési Szabályzatában jóváhagyott rend és keretek között biztosítja.

Az ellátás iránti kérelmet minden év április 1. és május 31. között lehet a soron következő nevelési-gondozási évre benyújtani. A kérelmezőt a kérelem elbírálásáról június 30-ig írásban értesítjük.

Bölcsődénk személyi feltételei

Elsődleges szempontunk a kisgyermekek számára biztonságot nyújtó személyi állandóság biztosítása. A gyermek bölcsődébe kerülésétől „saját kisgyermeknevelő” végzi a nevelését - gondozását és kíséri figyelemmel a fejlődését. A kisgyermeknevelők munkáját minden egységben egy- egy technikai dolgozó segíti.

- 1 fő bölcsődevezető
- 1 fő bölcsődevezető helyettes
- 16 fő kisgyermeknevelő
- 1 fő gyermekorvos, megbízási jogviszonyban
- 5 fő technikai dolgozó
- 2 fő konyhai dolgozó
- 1 fő mosodai dolgozó
- 1 fő kertész
- 1 fő varrónő

Minden szakdolgozónk az előírásoknak megfelelően szakképzett, magas szakmai szinten végzik a munkájukat.

Kisgyermeknevelőink minden hónapban házi továbbképzésen, öt évenként az előírásoknak megfelelően akkreditált továbbképzésen vesznek részt.

Nevelési –gondozási munkánk célja

Legfontosabb feladatunk, célunk, az ellátási területünkön, a családban nevelkedő gyermekek számára, családi hangulatban, derűs légkör biztosításával, a családi nevelésre építve, a bölcsődei nevelést- gondozást igénylő 0-3 éves korú gyermekek, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek teljes integrációban, magas színvonalon való ellátása, testi és szellemi fejlődésük biztosítása.

*„A gyermek a világra nyitott lény.
A simogatásra simogatással, a jókedvre jó kedvvel, tevékenységre tevékenységgel felel.”
(Méri Ferenc)*

A bölcsődénkben alkalmazott nevelési és gondozási elvek

Munkánk során folyamatosan érvényesítjük a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjában megfogalmazott elveket.

Nevelői-gondozói feladataink

Az egészséges életmódra nevelés megalapozása bölcsődénkben kiemelt helyet foglal el.

A harmonikus pszicho-szomatikus fejlődéshez elengedhetetlen a példamutató, biztonságos környezet megteremtése. A gyermekek életkorához, egyéni fejlettségükhöz kialakított napirend, megalapozza kultúrhygiénés jó szokások kialakulását. A ránk bízott gyermekek egészséges életmódra nevelése összetartozik a gondozással, a testi, értelmi, érzelmi, akarat neveléssel, valamint a szociális fejlődéssel. A kisgyermekkel való folyamatos kapcsolatunkban mintát nyújtunk a helyes szokások elsajátítására, azok elmélyítésére, rendszeressé tételére.

"Arra taníts, hogy önálló lehessenek, hogy büszke lehessenek magamra! Hogy elgondolkozzam rajta, hogy képessé váljak rá, hogy eldönthessem, hogy véghezvigyem. Én magam! Mert ez az út vezet el a gyermeki lét végső céljához, a boldog felnőttiséghez." (Maria Montessori)

A környezettudatos nevelés alapjait 2016. elején lefektettük, több intézkedést, feladatot és programot vittünk végbe annak érdekében, hogy a bölcsőde külső és belső környezetét szebbé tegyük. Ültetünk szobanövényeket, az udvaron fából készült ládába virágokat és fűszernövényeket, valamint gyógynövényeket. Ennek az alapozásnak az eredménye a következő években lesz tapasztalható.

Célunk, hogy a későbbiekben is fent tartsuk, a kisgyermek kíváncsiságát az őket körbe vevő környezetük iránt, megfigyelhessék a növények fejlődését, gondoskodásra ösztönözzük őket.

A családokkal közös játék formájában ünnepeljük meg a környezetvédelemmel kapcsolatos „Jeles napokat”:

- A vizes élőhelyek napja (játék a vízzel, halmazállapotok, vízinnövények, vízben élő állatok, könyv-nézegetés, beszélgetés)
- Az egészség világnapja (közös program a szülőkkel, kirándulás, egészséges ételek fogyasztása).
- Madarak és fák napja (a kisgyermeknevelők a gyermekekkel a bölcsőde kertjében megfigyelik a madarakat, madárfészket keresnek a fákban).
- Azok a csodálatos növények napja (virágültetés, növénygondozás...).

A Katica bölcsődénkben a gondozás - része a nevelőmunkának, a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik.

A **gondozás** bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és a gyermek között, meleg szeretetteljes légkörben, elegendő időt biztosítva, élményforrás a gyermek számára.

A kisgyermeknevelőink, a gyermekek aktivitására számítva, a gondozási helyzetekben támogató figyelmükkel, elismerésükkel segítik a gyermekek próbálkozásait.

Intézményünkben a gyermekek **napirendje** függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségüktől, szükségleteiktől. A napirendet úgy állítjuk össze, hogy a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen. A napirend kialakításánál figyelembe vesszük a gyermekek fejlődését, temperamentumát, az évszakok váltakozását, továbbá figyelembe vesszük a gyermek otthon kialakított napirendjét, bölcsődénkbe való érkezését és távozását.

A jól kialakított napirend egyfajta kiszámíthatóságot, nyugalmat, rendszerességet és biztonságot ad a gyermekek életében.

A **játék** a játszás a legalapvetőbb tevékenysége bölcsődénkbe járó gyermekeinknek.

A gyermekek játéka során kisgyermeknevelőink biztosítják az elmélyült, játék feltételeit:

- a nyugodt légkört, a gyermekek életkorának megfelelő fajtájú és mennyiségű, minőségű játékot
- a szoba megfelelő berendezését
- a játékok megfelelő elhelyezését
- a szabad választás lehetőségét
- a gyermekek fejlődésének és kreativitásának támogatását
- megfelelő játékeszközök biztosítását a szabadban tartózkodás ideje alatt.
- biztosítjuk a gondozónői állandóságot, elegendő időt, és tiszteletben tartjuk a gyermekek játékát.

„A gyereknek lehetőséget kell kapnia rá, hogy minden játékot saját kedve szerint használjon, ne pedig úgy, ahogy a szülő, a tanító, vagy a játék készítője jónak látná”
(Bettelheim)

Bölcsődénk kapcsolata a családokkal

A bölcsőde meghatározó szerepet tölt be, mint első nevelési- gondozási intézmény a gyermekek személyiségének fejlődésében, alakulásában.

A családok életében kiemelkedően fontos állomás gyermekük bölcsődébe íratása. Ezt készíti elő a „bölcsődekóstolgató”, amely egy olyan nyílt nap az intézmények életében, amely a gyermekek felvétele előtt tájékoztatást ad a szülők számára az intézményben folyó munkáról, a felvételek rendjéről. A közös programon a gyermekek játszhatnak, ismerkedhetnek a bölcsődével és a kisgyermeknevelőkkel, a szülők érdeklődésüknek megfelelően meghívott szakemberek előadásain vehetnek részt.

Miután a család eldöntötte, hogy bölcsődébe adják gyermeküket, a beiratkozást követően meghívjuk a családot egy közös játékra, ismerkedésre, megbeszélésre. Megismerkedhetnek gyermekük kisgyermeknevelőjével és azzal a csoporttal, amelybe gyermekük felvételt nyert. A találkozás során beszéljük meg az első ismerkedés és a beszoktatás időpontját, ütemezését. Ezek az időpontok akkor optimálisak, ha mindkét gyermeknevelőnő a csoportban van. Egyszerre csak egy család látogatja meg a csoportot, a kisgyermeknevelők ekkor tudnak egyénre szabottan foglalkozni, beszélgetni a családdal.

A családlátogatás fontossága a bölcsődénkben

A családlátogatás fontos esemény a kisgyermeknevelők és a család számára egyaránt. Lehetővé teszi számunkra a gyermek megismerését otthoni környezetében, segíti munkánkat a gyermek beilleszkedésének könnyebbé tételében, valamint a család is tudatosabban tudja felkészíteni gyermekét a bölcsődei életre a megbeszélte információk alapján.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy a családok otthonában folytatott beszélgetések oldottabbak, a szülők az otthoni környezetben nyitottabbak, bátrabban tesznek fel akár kényes kérdéseket is gyermekükkel kapcsolatban.

Nekünk kisgyermeknevelőknek nem csak munkaköri kötelességük a családlátogatás, hiszen a látogatás során egy olyan, bizalmon alapuló jó kapcsolat veheti kezdetét, amely a család és a kisgyermeknevelő együttműködését segíti a gyermek érdekében

Szülővel történő fokozatos beszoktatás bölcsődénkben

A Bölcsődék Országos Módszertani Intézetében Német Margit pszichológus 1979-ben dolgozta ki a fokozatos beszoktatás, majd az anyával történő fokozatos beszoktatás módszerét. Felismerte, hogy az idegen környezet, a megváltozott életkörülmények, a minden átmenet nélkül történő elválás károsan hat a gyermek pszichoszomatikus fejlődésére.

A bölcsődénkben a gyermek szülővel történő fokozatos beszoktatása, amely segíti az alkalmazkodást, és lehetővé teszi, hogy ne minden átmenet nélkül kerüljenek be a gyermekek egy számukra új, ismeretlen, környezetbe.

A családok megismerhetik a bölcsődében folyó munkát, a nevelésünk és gondozásunk minőségét, ezáltal bátrabban hagyják gyermeküket a bölcsődében.

A beilleszkedés minden gyermekből más és más reakciót válthat ki. Egyes gyermekek könnyebben alkalmazkodnak az új környezethez, másoknál sajátos pszichés, illetve szomatikus tünetek jelentkezhetnek.

Kisgyermeknevelőink, türelmükkel a gyermekek életkori sajátosságaiknak ismeretével, megfigyeléseik és a szülők által adott információk alapján találják meg a gyermek felé vezető utat.

A szülőtől való elválás megkönnyítése érdekében, egyéni bánásmódot alkalmazva, fokozatosan, lépésről-lépésre próbáljuk átvenni a szülőktől a gyermek gondozását.

A szülővel történő fokozatos beszoktatás átlagosan tíz napig tart.

A beszoktatás első napjaiban a gyermek és a szülő fogadása játékidőben történik, amely elősegíti az új környezettel, a tárgyi és személyi feltételekkel való fokozatos ismerkedést.

A beszoktatás naponkénti idejét pontosan nem lehet meghatározni, ez függ a gyermek kedélyállapotától, tűrőképességétől, alkalmat ad arra, hogy akár délutáni időpontban is történhet a beszoktatás.

Kisgyermeknevelőink, türelmükkel a gyermekek életkori sajátosságaiknak ismeretével, megfigyeléseik és a szülők által adott információk alapján találják meg a gyermek felé vezető utat.

Családokkal való kapcsolattartás, rendezvényeink

Fontosnak tartjuk a szülőkkel, családokkal a folyamatos kapcsolatot, közösen tartott programokat.

Egész évben lehetőséget biztosítunk, hogy a családok betekintést nyerhessenek a bölcsődei élet mindennapjaiba.

A családokkal együtt tervezett programok, ünnepek, a szülőcsoportos beszélgetések, a közös családi délutánok pozitívan hatnak mind a családokra, mind a kisgyermeknevelőinkre.

A programokra meghívókkal készülünk, a rendezvényekre feldíszítjuk a szobákat és a kertet.

A szülőcsoportos beszélgetéseken körbeüljük az asztalt, ez az egyenrangú kapcsolat kialakítására törekszünk.

Ezek a beszélgetések mindig oldott hangulatban zajlanak, kikapcsolódást jelentenek a szülők számára is.

A szülők nyitottak, érdeklődők, szívesen jönnek programjainkra, ahol ismerkedhetnek, beszélgethetnek egymással, gyakran barátságok is kialakulnak közöttük.

Megrendezésre kerülő családi programjaink:

- Mikulás ünnepség
- Karácsonyi készülődés, (kreatív délutánok, mézeskalácssütés)
- Karácsonyi ünnepség
- Farsang
- Húsvét: tojásfestés, tojáskeresés,
- Bölcsődék Napja
- Anyák napja
- Bábelőadás
- Családi-és gyermeknap
- Búcsú az óvodába induló gyermekektől
- Jeles napok

Kapcsolattartásunk a családokkal

A napi találkozások során kisgyermeknevelőink tájékoztatják a családokat gyermekük bölcsődében eltöltött napjáról- történeteikről, fejlődéséről.

Érkezésekor és távozásakor a szülők és a kisgyermeknevelők kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek mindennapjairól.

Mindennapi tájékoztatást segítő közvetett kapcsolati formák a bölcsődénkben.

- üzenő füzet
- faliújság
- kiadványok, tájékoztatók
- plakátok
- cikkek, programok, ajánlások
- meghívók
- étlap

Kapcsolattartásunk az óvodákkal

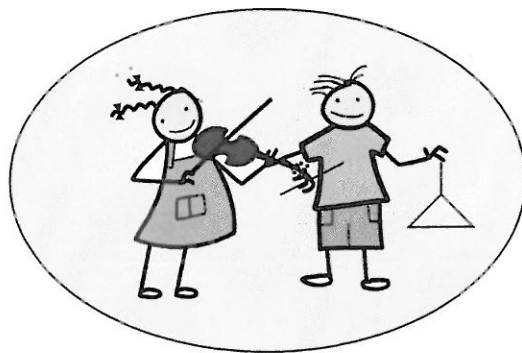
A szomszédságunkban található óvodákkal jó kapcsolatot alakítottunk ki. Az óvodába menő gyermekek szüleinek az óvodavezetők tájékoztatást nyújtanak a beiratkozással kapcsolatos tudnivalókról, pedagógiai programjaikról, bölcsődénkben. Az óvónők, az intézményünkbe felvételt nyert gyermekeket meglátgatják, játékot kezdeményeznek, ajándékokkal kedveskednek.

Az őszi óvodakezdés előtt a kisgyermeknevelők a gyermekekkel ellátogatnak az óvodákba, játszhatnak, és találkozhatnak a leendő óvónőjükkel.

Szakmai programunk további céljai:

- az ellátás színvonalának további emelése
- a munkánkban elért eredmények magasabb szintre emelése
- a bölcsődénk hírnevének további öregbítése
- a munkatársak magasabb szintű megbecsülése

Egyesített Bölcsődei Intézmények Dúdoló Bölcsőde

1112 Budapest, Menyecske u. 2.

TELEPHELY ADATAI

Telephely: **Dúdoló Bölcsőde**
Cím: 1112 Budapest, Menyecske utca 2.
Telefon: +36/1-310-0133
E-mail: dekany.krisztina@dudolobolcsi.ujbuda.hu

Ellátási terület, célcsoport:

Budapest és Pest megye közigazgatási területe, Órmező és vonzáskörzete

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás Gyvt. 42. §
Időszakos gyermekfelügyelet, 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1)

A Szakmai Program az Egyesített Bölcsődei Intézmények Szakmai Programjában foglalt szakmai alapelvek figyelembevételével készült, annak mellékleteként.

Mottónk:

*„Nincs az életben nagyobb felelősség és nagyobb megtisztetés,
mint hogy felnevelhetjük a következő nemzedéket.”
(Dr. C. Everett Kopp)*

A bölcsőde bemutatása

A **Dúdoló Bölcsőde** az Egyesített Bölcsődei Intézmények egyik telephelye. Bölcsődénk az Órmezei lakótelepen található, az emeletén óvoda üzemel. Négy gondozási egységben, 8 csoportban 104 férőhellyel rendelkezünk.

A ránk bízott gyermekeket meleg, érzelmi biztonságot nyújtó légkörben, a gyermekek egyéni igényeinek figyelembevételével gondozzuk-neveljük. Kisgyermeknevelőink személyisége szeretetet, megértést, védelmet sugároz a gyermekek felé.

Csoportszobáink világosak és esztétikusak. A berendezésük a szakmai alapelvekhez és a gyermekek életkori szükségleteihez igazodik, támogatja a gyermekek önállósodását és kényelmét. Biztosítjuk a feltételét annak, ami életüknek ebben a szakában a legfontosabb: a békés, nyugodt, elmélyült játékot, az együttjátzás lehetőségét gyermekekkel, felnőttel egyaránt. A változatos játszósarok kialakítása és az adott korcsoportnak megfelelő sokféle játék és mozgásfejlesztő eszköz lehetőséget teremt az önfeledt játéktevékenységre.

Játszókertünk gondozott, biztonságos és változatos mozgástérrel szolgálja a levegőn való tartózkodás élményét.

Kisgyermeknevelőink munkáját egy jól összehangoltan együttműködő technikai személyzet segíti. Intézményünkben az étkeztetést a PENSIO Minőségi Közétkeztetés Kft. biztosítja. Bölcsődénk gyermekorvosa hetente látogatja az intézményt.

Sajátosságaink

A hátrányos helyzetű gyermekek segítése. A családok segítése érdekében kapcsolatban állunk a Menedékház Alapítvány Családok Átmeneti Otthonával, állandó kapcsolatot tartunk a családgondozókkal és az Újbudai Humán Szolgáltató Központtal.

Integrált csoportjainkba Sajátos Nevelésű Igényű gyermekeket is rendszeresen fogadunk.

Igény esetén a Pedagógiai Szakszolgálat alkalmazásában álló segítő szakemberek: gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, pszichológus, logopédus kollégák támogatják a kisgyermeknevelők mun-

káját, és állnak a családok rendelkezésére. Fontosnak tartjuk a családokkal való együttműködést, a kölcsönös bizalmon alapuló korrekt partneri viszony kialakulását szülő és kisgyermeknevelő között. Minden évben szervezünk olyan programokat (pl. gyermeknap, családi délutánok, ünnepek, stb.), melyeken a gyermekek a családjukkal közösen vehetnek részt. Rendszeresen tartunk szülő-csoportos beszélgetéseket, itt lehetőség adódik nevelési kérdések megvitatására is. A programok és beszélgetések nagy értéke az egymás mélyebb megismerése és elfogadása, a szülői kompetencia, valamint a családok igényeinek tiszteletben tartása.

Sajátos nevelési igényű kisgyermekek nevelése, gondozása

Bölcsődénk a **részleges integráció** keretei között felvállalja sajátos nevelési igényű kisgyermekek nevelését, gondozását. A sajátos nevelési igényű gyermekek egy része szakértői bizottság vagy gyógypedagógus javaslata alapján kerül intézményünkbe, másik része spontán integrációval, a nevelés, gondozás során ismerjük fel az átlagostól eltérő fejlődést.

A sajátos nevelési igényű kisgyermekek ellátása **team munkában** történik, melyben részt vesznek: kisgyermeknevelők, gyógypedagógus, bölcsődeorvos. A bölcsődei szakemberek figyelemmel kísérik és rögzítik a gyermekek fejlődését, a kompetencia határok tiszteletben tartása mellett tájékoztatják a szülőket, ha szükséges javasolják a szakértői vizsgálat elvégzését.

Bölcsődénk lehetőséget biztosít a sajátos nevelési igényű kisgyermekek **korai fejlesztésére** is, melyet a Pedagógiai Szakszolgálat utazó gyógypedagógusa, a szakértői bizottság javaslata alapján végez.

Küldetésünk

Bölcsődénk az 1997. évi XXXI. törvény értelmében a személyes gondoskodás keretein belül, a gyermekjóléti alapellátás rendszerében biztosítja a 0-3 éves kisgyermekek napközbeni ellátását. Feladatunknak tekintjük, hogy szakszerű, színvonalas ellátást nyújtunk ezen korosztály számára, mely biztosítja a kiegyensúlyozott harmonikus fejlődést, a személyiség kibontakozását a korai szocializáció elősegítését, figyelembe véve a gyermek életkori és egyéni sajátosságait.

A szakmai igényességünk, a társadalmi elvárások megkövetelik a minőség fontosságát, ebből adódóan olyan szakmai szolgáltatás nyújtására törekszünk, amely a mai kor igényeit is figyelembe véve a kisgyermekes családok támogatására helyezi a hangsúlyt, középpontjában a gyermekkel.

Célunk

Biztonságérzetet nyújtó, tevékenységre motiváló környezet kialakítása, melyben a gyermek saját képességei szerint fejlődhet, lehetősége van megtapasztalni az önfeledt, aktív játék örömét, mely képessé teszi a későbbi élet során a kreatív továbbfejlődésre.

Bölcsődénkben a nevelés – gondozás a 0-3 éves életszakasz meghatározó szerepének elismerésével, a bölcsődei nevelés gondozás története alatt felhalmozódott értékek mentén, az elismert gyakorlat figyelembe vételével meghatározott szakmai alapelvek szerint történik.

A gyermekeket fogadó kisgyermeknevelőink a kisgyermekek gondozása-nevelése iránt elhivatottságot érző, csecsemő- és kisgyermekgondozó-nevelő szakképesítésű szociális szakemberek.

Szakmai erősségünk: intézményünk valamennyi dolgozójának lelkiismeretes munkája és gyermek-szeretete, mely hozzájárul a szakmai színvonal emeléséhez. Gondozónőink rendszeresen részt vesznek akkreditált képzéseken.

Bölcsődénk a szakmai munkája során együttműködik a kisgyermeknevelő szakképzést folytató oktatási intézményekkel. Aktívan részt veszünk a bölcsődei szakemberképzés gyakorlati oktatásában.

A környezettudatos szemléletet erősítjük a gyermekek, szülők és a kollégák felé. A „jeles zöld napokkal” a bölcsőde új hagyományokat teremt, mellyel a gyermekek és családjaik környezettudatos szemléletét erősítjük és a mindennapokban a környezetünkért felelős látásmódot.

2015-től bölcsődénk folyamatosan és aktívan részt vesz a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület „Madárbarát Kert Programjában”, célunk a feltételek teljesítése és a cím kiérdemlése.

A következőket valósítjuk meg a környezetvédelem érdekében:

„Zöld falújság”, melyen a környezettudatossággal kapcsolatos híreket találhatnak, olvashatnak a szülők.

„Zöld sarok” szobanövényekkel és terráriummal, achát csigák telepítése, itt a gyermekek a növényápolási és állatgondozási feladatokkal ismerkedhetnek játékos formában.

„Zöld Sziget” kialakítása a két előtérben, a csoportszobákban és az irodákban, ahol megvalósítjuk a szelektív hulladékgyűjtést.

Szakmai hitvallásunk

Nevelési-gondozási munkánkat A Bölcsődei nevelés-gondozás Országos Alapprogramjában meghatározott tartalmi szabályozók alapján látjuk el:

Bölcsődénk nevelő, gondozó munkájának alapját a humanista értékek jellemzik. A gyermeket tisztelet és megbecsülés övezi. Nevelési-gondozási munkánkat a gondoskodás és törődés, a feltétel nélküli elfogadás, a felelősség, valamint a másik megismerésének igénye jellemzi.

Szakmai programunkban a nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkot egymással. A gondozási teendőket tapintatosan, a gyermekek egyéni fejlődési üteméhez igazodva látjuk el, miközben aktivitásukat, önállósodási törekvéseiket a napirendjük keretein belül elegendő idő megadásával, ösztönzéssel, segítséggel, odafigyeléssel támogatjuk. Minden helyzetben gondoskodunk arról, hogy az egyéni bánásmód, a gyermekek egyéni igényei kielégítésre kerüljenek.

Az egészséget alapvető értéknek tekintjük, gondozási-nevelési munkánk során törekszünk az egészséges életmód, a helyes szokások kialakítására.

A gyermekek érzelmi biztonságát az állandóság biztosítja. Alapvető feladatunk, hogy úgy szervezzük a gyermekek bölcsődei életét, hogy mindig azok a felnőttek vegyék körbe a gyermekeket, akik ismerik, akik mindent tudnak róluk, a saját gondozónőik.

Ugyanígy fontos feltételként biztosítjuk az állandó környezetet, a csoport és helyállandóságát.

Valljuk, hogy a kisgyermekkor legalapvetőbb és legfejlesztőbb tevékenysége a játék, ezért napirendünket úgy szervezzük, hogy minél több időt, helyet, alkalmat, lehetőséget biztosítsunk az elmélyült játékokra a szabadban és a szobában egyaránt.

A gyermekek önálló aktivitását, kreativitását életkoruknak megfelelő játékokkal, ismeretnyújtással, figyelmes támogató, bátorító megerősítéssel, élmények nyújtásával fejlesztjük.

A gondozónőink által kezdeményezett – életkornak megfelelő – alkotó tevékenységek során a gyermekek átélhetik a kezdeményezés, próbálkozás örömét, fejlődik a szem-kéz koordinációjuk, képzleti működésük, a figyelem összpontosítására való képességük, gondolkodásuk.

A bölcsődei élet szervezésében elsődleges célnak tartjuk, hogy a szülők és a bölcsőde közötti kapcsolattartás, a kölcsönös tájékoztatás a gyermekek jó-létét, fejlődését támogassa.

A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei

1. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete
2. A gyermeki személyiség tiszteletének elve
3. A nevelés és gondozás egységének elve
4. Az egyéni bánásmód elve
5. A biztonság és a stabilitás elve
6. Az aktivitás, az önállósulás segítésének elve
7. Az egységes nevelő hatások elve

A bölcsődei nevelés-gondozás feladatai

1. Egészségvédelem, az egészséges életmód meg-alapozása
2. Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése
3. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

Bölcsődén belüli ellenőrzések évente

- A családlátogatás és az adaptáció folyamatának ellenőrzése, a szakmai adminisztráció részletes áttekintése
- A csoportok napirendje, kisgyermeknevelői munkarend szervezése
- Szülőcsoportos beszélgetések látogatása
- Munka,- balesetvédelem, elsősegélynyújtás feltételeinek ellenőrzése
- Gondozási technikák ellenőrzése
- Az ének-zene, a vers, mondóka mese a csoportok életében
- A szabad levegőn tartózkodás lehetőségei. A kerti játék, az „udvari élet” szervezésének ellenőrzése, tárgyi feltételek
- A szakmai vizsgák szervezésének előkészítése

Személyi feltételek:

- Bölcsődevezető
- Bölcsődevezető-helyettes
- 16 fő kisgyermeknevelő
- 5 fő technikai dolgozó
- 1 fő szakács
- 1 fő adminisztrátor
- 1 fő kertész
- 1 fő délutános mosogató (4 órás)
- 1 fő mosónő

EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYEK
BÓBITA BÖLCSŐDE

1116 Budapest, Fonyód utca 3-5.

TELEPHELY ADATAI

Telephely: **Bóbita Bölcsőde**
Cím: 1116 Budapest, Fonyód utca 3-5.
Telefon: +36/1-208-19-09
E-mail: schmidka.eva@bobitabolcsi.ujbuda.hu

Ellátási terület, célcsoport:

Budapest és Pest megye közigazgatási területe, Albertfalva és vonzáskörzete

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás Gyvt. 42. §
Játszócsoporthoz, 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1)
Időszakos gyermekfelügyelet, 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1)

Mottónk:

„Ez élet aranyló porszemcséit akárhogy szorongatjuk, mind kevesebb lesz belőle, és eljön az a pillanat, amikor az utolsó arany szemcse is, az utolsó nap is, az életünk a tenyerünkben elsodródik. Én mindig azt mondom, az ember arra született, hogy odaadja ezeket az értékeket valamiért, egy nagyobb értékért.”
(Böjte Csaba)

A bölcsőde minőségpolitikája

A minőségi munka a bölcsődénkben alapvető követelmény. Ezt csak úgy tudjuk biztosítani, hogy a kisgyermeknevelők folyamatosan és rendszeresen járnak továbbképzésekre, illetve fontosnak tartják az önképzést. A szülők elégedettségét évenként mérjük (központi kérdőívek) értékelés után az eredményeket beépítjük munkákba ezzel is javítva az ellátás színvonalát.

A bölcsődében a vezető és a helyettes rendszeresen ellenőrzi a szakmai munkát. Évente kapunk ellenőrzést a munkáltató részéről is.

A szakmai program tartalma és megvalósítása a házi továbbképzésekben is megjelenik.

Erősségek:

- szakképzett kisgyermeknevelők
- minőségi ellátás
- jó kapcsolat a családokkal
- partneri kapcsolat a társintézményekkel
- jó megközelíthetőség
- anyagi támogatás az alapítványtól
- igény a BA képzés megszerzésére

Fejlesztésre váró területek:

- az aktuális igényekhez igazodó továbbképzések szervezése
- szakmai támogatás, segítség a munkáltató részéről
- közösségépítő programok finanszírozása
- a kisgyermeknevelők kommunikációs készségének segítése
- bölcsőde folyamatos felújítása
- új dolgozók betanítása

A bölcsőde feladata:

„A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonság megteremtésével, odaforduló szeretettel, elfogadással, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával segíteni a harmonikus fejlődést, a csoportban gondozható, nevelhető.

Sajátos nevelési igényű kisgyermek nevelése, gondozása

Bölcsődénk **a részleges integráció** keretei között felvállalja sajátos nevelési igényű kisgyermek nevelését, gondozását. A sajátos nevelési igényű gyermekek egy része szakértői bizottság vagy gyógypedagógus javaslata alapján kerül intézményünkbe, másik része spontán integrációval, a nevelés, gondozás során ismerjük fel az átlagostól eltérő fejlődést.

A sajátos nevelési igényű kisgyermek ellátása **team munkában** történik, melyben részt vesznek: kisgyermeknevelők, gyógypedagógus, bölcsődeorvos. A bölcsődei szakemberek figyelemmel kísérik és rögzítik a gyermekek fejlődését, a kompetencia határok tiszteletben tartása mellett tájékoztatják a szülőket, ha szükséges javasolják a szakértői vizsgálat elvégzését.

Bölcsődénk lehetőséget biztosít a sajátos nevelési igényű kisgyermek **korai fejlesztésére** is, melyet a Pedagógiai Szakszolgálat utazó gyógypedagógusa, a szakértői bizottság javaslata alapján végez.

A kötelező alapellátás biztosítása:

Alapelve a családok segítése abban, hogy az anya munkát tudjon vállalni vagy képezni tudja magát. Ezen felül olyan gyermekek számára ellátást, gondozást-nevelést biztosítani, ahol ez a családban nem vagy csak részben biztosított. Pl.: szociálisan hátrányos helyzetű családok, gyermekét egyedül nevelő szülő. Biztosítani kell, hogy a gyermekek részt vehessenek jó színvonalú napközbeni gyermekellátásban, függetlenül a családjuk jövedelmétől, a szülők foglalkozásától, etnikai háttértől.

A bölcsődei gondozás-nevelés feladatainak megvalósítása:

- A bölcsődei gondozás-nevelés feladata a gyermek testi-és pszichés szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése
- Az egészséges életmód alakítása: egészségnevelési programok, rendszeres gyermekfogorvosi vizsgálat megszervezése helyben, a bölcsődékben
- Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése
- A megismerő folyamatok fejlődésének segítése

A bölcsődei élet megszervezése:

- Szülővel történő fokozatos beszoktatás,
- Kapcsolat a szülőkkel, családlátogatás. Ösztönözni kell a szülőket az együttműködésre, és lehetővé kell tenni számukra a bölcsődei életbe való bekapcsolódást.
- Gyermekcsoportok napirendjének megszervezése, külön figyelmet fordítva a levegőztetés lebonyolítására
- Kiscsoportos szülői beszélgetések szervezése
- Szülői Érdekvédelmi Fórum létrehozása,
- Dolgozók munkarendjének megszervezése

A bölcsőde kapcsolatai más intézményekkel:

- Kapcsolat a Védőnői Szolgálattal
- Kapcsolat az Újbudai Humán Szolgáltató Központtal
- Kapcsolat kerületi óvodákkal

- Egyéb kapcsolatok olyan intézményekkel, melyek a családok kapcsolatba kerülhetnek, s melyek a családokat segíthetik.
- A kerületi védőnői, Újbudai Humán Szolgáltató Központtal olyan programokat szervezni, amivel már a várandósság alatt olyan információkat, segítséget kaphatnak a leendő szülők, ami később erősítheti őket szülői hivatásukban

Kapcsolattartás a szülőkkel

A bölcsőde nyitott minden érdeklődő számára függetlenül attól, hogy jelenlegi illetve jövőbeli gyermekről van szó. Az idejáró gyermekek szülei bármikor bejöhetnek és megnézhetik, hogy mi is történik intézményünkben, milyen ellátást kapnak gyermekei.

A vezetők és a kisgyermeknevelők előre megbeszélt időpontban, illetve szükség szerint bármikor állnak a szülők rendelkezésére.

Csoportos szülői értekezletek: Egy évben két alkalommal tartjuk, aktuális eseményekről, programokról, közös feladatokról való tájékoztatás, eszmecsere. *Szülőcsoportos beszélgetések:* A szülőkben felmerülő aktuális kérdések (pl. szobatisztaság, alvás, agresszió, étkezés, óvodai beíratás, betegség-megelőzés, elvárások) körbejárása, megbeszélése.

Közös programok tervezése: A partneri kapcsolat erősítése érdekében a szülők is részt vehetnek programjainkon (pl. családi délután, farsang, karácsony, gyermeknap, kerti mulatság stb.) Tapasztalataink azt mutatják, hogy ezek a találkozási formák működőképesek, igény van rájuk, és szorosabbá teszik a nevelők és szülők kapcsolatát. Szülői érdekképviselői fórum a gyermekek és a szülők jogainak érvényesítése céljából szerveződött, melynek tagjai a mindenkori bölcsődei csoportokból választott szülők.

Egyéb kapcsolattartási formák:

- faliújság
- üzenő füzet
- egyéni konzultáció fogadóóra keretében

A Bóbita Bölcsőde szakmai programjának célja

Szakmai programunkkal szeretnénk az országos alapprogramot helyben magas színvonalon megvalósítani, valamint szakmai értékeinket megőrizni és továbbadni. Kíváncsún tartjuk a már kialakult jó gyakorlatok megerősítését, de nyitottak vagyunk az új módszerek és tevékenységi formák befogadására és bevezetésére is. Fontos számunkra a szülők segítése, a kapcsolatok építése és a szervezetfejlesztés is.

A tudatos, tervezett tevékenységhez kapcsolt környezetszeretetre nevelést, mely a gyermek főtevékenységéből, a játékból indul ki, megvalósíthatjuk egy jól kialakított kertben, udvaron. A bölcsődei nevelés példaereje nagy, mely a gyermekek személyiségét egy életre befolyásolja. Az itt dolgozók ennek segítségével tudják a gyermekeket és szülőket/ az egészséges, környezetbarát, humánus élet medrébe terelni.

A gyermek értelmi, érzelmi fejlődésében, ismeretszerzési folyamatában, a spontán játék mellett jelentős szerepet játszik minden olyan tevékenység, melyet a nevelők kezdeményező irányítással és a játékoság messzemenő figyelembevételével végeznek. Amikor a kisgyermekkel együtt ültünk /pl.: a paradicsomot/ és új ismeretek sorával gazdagodik: az ültetés, locsolás közben a száraz, vagy nedves talajt tapint, figyelheti a növény növekedését, gyomot írt körülötte, figyelni virágzását, termését stb., talán megsejt valamit a nagy természeti körforgásból. Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a kisgyermek saját szűkebb és tágabb természeti környezetéről korának megfelelő saját észlelési tapasztalatokat gyűjtsön.

Otthonosabb és emberbarát légkört teremthetünk a bölcsőde kertjében, melyben a felnövekvő gyermekek is humánusabb felnőtté válhatnak.

A kert továbbá lehetőséget ad a környezetet védő, természetbarát szokások kialakítására és gyakorlására. A jövő nemzedékének egészsége függ attól, hogy milyen élelmiszereket fogyasztanak életük során. Az egészséges életmódra nevelés, már a bölcsődében elkezdődik.

Egyik legrégebbi emberi tevékenység a kertészkedés, gondoljunk csak az ősemberre, aki gyűjtögetéssel szerezte meg első növényi táplálékait, majd a véletlenül elejtett magokból kinőtt növényeket kezdte el gondozni, ápolni, s lassacskán kialakította saját kertjét, melybe már tudatosan vetette el a magokat és ültette el a növényeket. A bölcsődében is hasonlóképpen kezdődik a kertészkedés. A gyermek számára eleinte ez csak véletlen, majd felfedezi az összefüggéseket és értékeli az eredményt /óvoda kora/. A gyermek gondolkodása ez által fejlődik, hisz egyre inkább felismeri az összefüggéseket. A kertészkedéssel jól formálható a figyelem, hisz a környezetben végbemenő változásokat mind megfigyeli, megtapasztalja a gyermek. A nevelő szinte észrevétlenül, könnyedén kialakíthatja az óvó-védő magatartásformát, hiszen a bölcsőde kertjében lévő növényeket közösen gondozzák, védik. A gyermekek, a szülők és nevelők együtt ápolják kertjüket, ezáltal fejlesztik együttműködési képességüket is. A kerti munkálatok fejlesztik a gyermek önbecsülését, önállóságra, kötelezettségek vállalására és teljesítésére ösztönzik. Rendszerességre nevel, ráirányítja a gyermek figyelmét a kertben zajló változásokra. Egyszóval formálja az egész személyiségét. A szülők személyiségére is hat, azáltal, hogy a gyermek közvetíti feléjük a megfelelő ökológiai, természet- és környezetbarát szemléletet.

A bölcsőde bemutatása

A bölcsődei ellátás, a társadalmi, gazdasági és demográfiai környezet nem választható el egymástól. Magyarországon 162 éve segíti a kisgyermekes családok életét az évtizedek alatt egyre profeszionalisabbá váló bölcsődei intézményrendszer.

A családtámogatási rendszer, a nők foglalkoztatási viszonyai, a munkaerő-piaci helyzet, mind-mind hatással vannak a bölcsődei ellátórendszerre, a népesség alakulására, a nemzetgazdasági célokra és feladatokra is.

Kiemelkedően fontos cél és küldetés, azon törekvések intézményi támogatása, melyben segítséget lehet nyújtani azon kisgyermekes családok számára, akik a bölcsődei szolgáltatásokat kívánják igénybe venni.

Albertfalva a 1920-as évektől lett önálló község. Ekkor még lakosságának száma nem érte el a 200 főt. Az itt élők főként földművelésből éltek. Az igazi fejlődés a századfordulón indult meg, 1900-ban már óvodát létesítettek a településen, és megindult a HÉV közlekedés is. A lakosság száma is rohamosan növekedett, a két világháborút átvészelve a települést 1950-ben csatolták Budapesthez. Az 50-es évek végén létesült az első bölcsőde a régióban, ami már nem üzemel. 1973-ban a régi földszintes házak lebontásával egy időben megkezdődött a panel-lakótelepek építése. Bölcsődénket 1979-ben adták át az új lakótelep családjainak nagy örömeire. Az elmúlt években az újabb lakóparkok létesítése miatt számos romos épület lebontásra került. Az ide költöző családok száma újabb férőhelyeket igényel, amit a bölcsőde nem mindig tud kielégíteni, így évek óta várólistája van az intézménynek. Jelenleg Albertfalva lakosainak száma közel 20000 fő.

A bölcsőde 1979 óta folyamatosan üzemel. Jelenleg 5 csoportban 132 férőhelyen tudja fogadni a gyermekeket. A csoportok berendezése, felszereltsége lehetővé teszi a gyermekek magas szintű ellátását. 2014 nyarán több felújítási munka is folyt a bölcsődében. Két szobában lambériázás, festés és PVC-padló csere történt. Egy csoportban kicserélték a beépített szekrényt. A mosoda teljesen megújult, evvel egy időben egy tornaszoba kialakítására került sor. A bölcsőde kertje az idén nyáron, rekonstrukción esett át, így egyre jobban megfelel a modern követelményeknek.

A bölcsődében szakképzett kisgyermeknevelők gondozzák-nevelik a gyermekeket. Munkájukat technikai dolgozók segítik. A napi ellátásban az egészséges gyermekek mellett, eltérő fejlődésű gyermekeket is fogadunk. Céljuk a reánk bízott bölcsődés gyermekek testi, és lelki szükségleteinek biztosítása, feladatunknak tartjuk, hogy a nyugalmat adó napközbeni elfoglaltság mellett segítséget adjunk a helyes és jó szokások kialakításához. Ehhez fontos szempont az egyéni bánásmód, a fokozatosság, az önállóság támogatása. A játék örömforrás, a fejlődés alapköve, ezért a bölcsődei napirendet úgy szervezzük, hogy erre jusson a legtöbb idő. A napirend kialakításánál a szakmai előírásoknak megfelelően figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat, és az évszakok váltakozását is. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamatosan zajlik. Amennyiben férőhelyek alakulása megengedi, időszakos gyermekfelügyelet biztosításával segítjük a családokat.

A beszoktatás után is fontosnak tartjuk napi kapcsolatban maradni a szülőkkel, hogy folyamatos betekintést nyerjenek mindennapjainkba. Rendszeresen tartunk szülőcsoportos beszélgetéseket, itt lehetőség adódik nevelési kérdések megvitatására is. A programok és beszélgetések nagy értéke az egymás mélyebb megismerése és elfogadása, a szülői kompetencia, valamint a családok igényeinek tiszteletben tartása.

A bölcsőde dolgozói fontosnak érzik a hátrányos helyzetű gyermekek integrálását és gondozását. Ennek érdekében a bölcsőde vezetése szoros szakmai kapcsolatot tart az Újbudai Humán Szolgáltató Központtal, ezzel is elősegítve az Újbudán élő szociális, egészségügyi, illetve egyéb okból hátrányt szenvedő gyermekek esélyegyenlőségének fenntartását, egyben biztosítva testi, szellemi és erkölcsi gondozásukat, valamint nevelésüket. Karitatív tevékenységként minden évben ruha- és játékgyűjtést szervezünk a hátrányos helyzetű gyermekek segítéséért.

A bölcsődében, a kerületben egyedülként só-szoba működik, melyet a kerületi bölcsődések vehetnek igénybe.

Személyi feltételek:

- 1 fő Bölcsődevezető
- 1 fő Bölcsődevezető-helyettes
- 21 kisgyermeknevelő (ebből 1 fő 4 órás)
- 5 fő technikai dolgozó
- 1 fő szakács
- 1 fő konyhalány
- 1 fő adminisztrátor
- 1 fő varrónő
- 1 fő kertész
- 1 fő délutános mosogató 4 órás
- 1 fő mosónő
- 1 fő gyermekorvos az előírt óraszámban heti rendszerességgel

Együttműködés a jelzőrendszer tagjaival

A jelzőrendszer, hálózatként komplex rendszert alkot, melynek a bölcsőde is része. Egy jól működő, optimális rendszerben, aktív kommunikáció zajlik a felek között, ami a gyermekek veszélyeztetését tárja fel, illetve megakadályozni hivatott a súlyosabb gyermekveszélyeztetést is. Ha a jelzőrendszer magas színvonalon működik, akkor folyamatos a kommunikáció és a szükséges esetben megtörténik a jelzés.

Jelenleg a bölcsőde az Újbudai Humán Szolgáltató Központ gyermekvédelmi koordinátorain keresztül szoros kapcsolatot tart fenn a gyermekek érdekében. Ugyanilyen jó és szoros kapcsolatra kell törekedni a védőnői szolgálattal is, mert sok az a gyermeket váró kismama, akik a várandósság ideje alatt, illetve a gyermeknevelés tekintetében hiányosságokkal küzdenek.

Fontosnak tartom az óvodákkal való szorosabb kapcsolattartást is, hiszen a bölcsődei gondozást-nevelést követően, a gyermekek az óvodai életbe próbálnak majd beilleszkedni, ahol felkészülnek az iskolai tanulmányokra. Egy a gyermekek egyéni igényeihez igazodó, a problémás eseteket előre jelző, a zökkenőmentes átvételt garantáló gyakorlat kidolgozása is szükséges.

A Bükköny óvodával és az Újbudai Humán Szolgáltató Központtal folyamatos és szoros a munkakapcsolatunk.

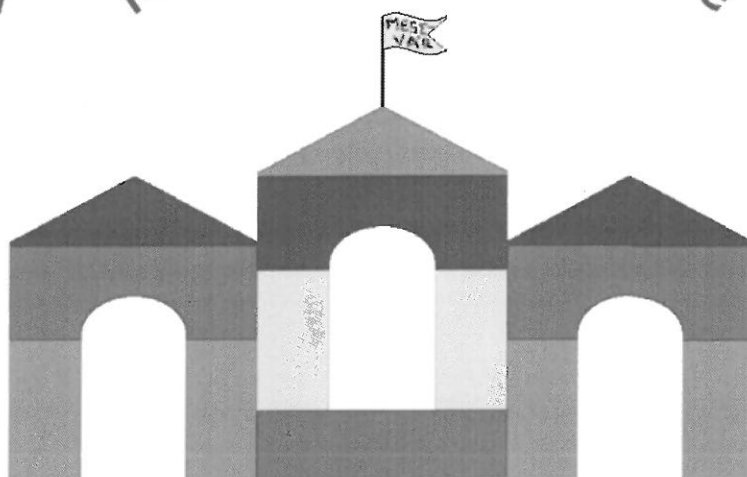
Újbudai Humán Szolgáltató Központ koordinátora: Kunszt Marietta

Értekezletek tervezett rendje

- összmunkatársi értekező: évente két alkalommal: szeptember, július
- csoportvezetői értekező: heti rendszerességgel (hétfői napokon)
- kisgyermeknevelői értekező: havi rendszerességgel.

Munkánk hatékonysága és sikeressége érdekében munkakörelemzést és ezen belül a munkaköri leírások teljesítésének vizsgálatát tervezzük. Az értekezletek keretében házi továbbképzéseket tartunk.

Egyesített Bölcsődei Intézmények
Mesevár Bölcsőde

1118 Budapest, Zólyomi út 20-22.

TELEPHELY ADATAI

Telephely: **Mesevár Bölcsőde**
Cím: 1118 Budapest, Zólyomi út 20-22.
Tel.: +36/1-319-3449
E-mail: farkas.zoltanne@mesevarbolcsi.ujbuda.hu

Ellátási terület, célcsoport:

Budapest és Pest megye közigazgatási területe, Sas-hegy és vonzáskörzete

Ellátás formái:

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás Gyvt. 42. §
Időszakos gyermekfelügyelet, 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 44. § (1)

Mottónk:

*De jó lenne, de jó lenne, De jó volna, de jó volna,
ha az öröm útra kelne, ha a jónak szárnya volna,
és eljutna mindenbova, ide szállna, oda szállna
ahova nem járt addig soha. S mindenkivel cimborálna.
(Szűcs Imre)*

A bölcsőde bemutatása

Bölcsődénk Budapest Főváros XI. kerületében, a Zólyomi út 20-22. szám alatt, a Sas-hegy oldalában található. 76 férőhelyen fogadjuk a gyermekeket. Közvetlen környezetünkben társasházak épültek, melyekbe az elmúlt években egyre több fiatal kisgyermeket nevelő család költözött, akik egyre nagyobb létszámban jelentkeznek a Mesevár Bölcsődébe. A Gyed extra bevezetésével ez fokozottabban volt érzékelhető, hiszen több édesanya tud visszamenni, dolgozni.

Bölcsődénk háromszintes épület, szintenként egy-egy gondozási egységgel, szép környezet, jó levegő várja itt a gyermekeket.

Tágas udvarunk, megfelelő mozgáslehetőséget biztosít, amit az időjárástól függően ki is használunk. A csoportok nagy terasza lehetővé teszi, hogy esős idő után is ki tudjuk vinni a gyermekeket a levegőre anélkül, hogy a felázott talajon kellene játszaniuk. A legkisebbek altatása is jól megoldott, utazóágyakban, árnyékolt teraszon.

Csoportlétszámunk 12-14 fő. A legkisebbeknél, a két év alatti tipegő csoportban 12 gyermeket helyezünk el egy szobában. Abban a csoportban, ahol sajátos nevelési igényű gyermeket gondozunk, szakértői vizsgálat alapján döntik el, hogy felvételekor, milyen arányú létszámcsökkentés indokolt, de maximálisan az előírásoknak megfelelően 10 gyermeket fogadunk.

Munkánkat tudatos, előre megtervezett szakmai program szerint végezzük, melyet szakmai irányítónk, az Egyesített Bölcsődei Intézmények vezetője határoz meg, és rendszeresen ellenőriz, valamint a központi bölcsőde szakmai mintáinak felhasználásával segítjük a kisgyermeknevelők munkáját.

A bölcsődében foglalkoztatott 12 kisgyermeknevelő szakirányú szakképesítéssel rendelkezik. Egy csoportban négy kisgyermeknevelő foglalkozik a gyermekekkel. A kisgyermeknevelők nyitvatartási időn belül csúsztatott munkarendben dolgoznak.

A takarítónők kétműszakos munkarendben dolgoznak, ezzel sokkal biztonságosabbá tettük a délutáni kisgyermekellátást. A munkaidő beosztást a családok igényeire építve közösen alakítjuk ki, szervezzük meg.

A nyári szünetünk négy hét, ez idő alatt is van nyitva tartó bölcsőde, ahová a szülők kérésére, előre bejelentve, tudják fogadni gyermekeinket.

Bölcsődénkbe naponta frissen szállítja a PENSIO Minőségi Közétkeztetés Kft az elkészített ételeket a korszerű csecsemő- és kisgyermek táplálási elveket figyelembe véve. Ezen felül vállaljuk ételallergiás gyermekek étkeztetését is - cukorbeteg, tehéntej allergiás, liszt érzékeny, valamint a különböző vallási szokások, étrenddel kapcsolatos elvárásokat is.

Tálaló konyhánkon két konyhalány dolgozik, ők kezelik az ételek átvételét és a csoportokba történő szétosztását.

Bölcsődénk minőségpolitikája

Tisztában vagyunk azzal, hogy a család pótolhatatlan, hogy mekkora aggodalommal és izgalommal jár minden szülő számára a külső segítség igénybevétele a gyermek nevelésében. Ezért munkánk meghatározója, legfőbb motivációja a szeretet és az igényesség. Törekszünk a magas szintű szakmai munkára, folyamatos ön- és továbbképzésre.

Bölcsődénk küldetése, feladataink

Nálunk a jó kisgyermeknevelő leginkább a „kertészhez” hasonlít. Szeret aprólékos gonddal dolgozni. Élvezi, ha munkája fejlődést eredményez. Van türelme várni, kivárni, megfigyelni, de ha szükség van beavatkozásra, azt körültekintően, tapintatosan teszi. Békés, nyugodt, elmélyült játékot, és az együttjátszás lehetőségét, élményét nyújtjuk.

Szeretetet, biztonságot nyújtó légkör megteremtése a feladatunk, hogy a ránk bízott gyermekek érzelmi és szocializációs fejlődését biztosítsuk.

Célunk, hogy a bölcsődébe kerüléssel járó megrázkódtatást megelőzzük, csökkentsük, feldolgozásában a gyermek segítségére legyünk. Támogató odafigyeléssel nevelünk-gondozunk, a gyermekek optimális testi és lelki és szociális fejlődése érdekében.

Ennek egyik része a személyi állandóság, amely a gyermek és a szülő számára biztosított, amíg a bölcsődébe járnak. Ezt csak kivételes események miatt változtatjuk meg, szülés, tartós betegség, kilépés esetén. A saját kisgyermeknevelői rendszerben több odafigyelést, a fejlődés folyamatos nyomon követését, a problémák mielőbbi felismerését tudjuk biztosítani.

A szülők és gyermekek számára a **Bölcsődekóostoló**, ismerkedési lehetőség minden évben, ahol segítséget adunk a bölcsődével szemben támasztott ellenérzések feloldásához. Teljes körű információt kapnak a bölcsőde működéséről, beszoktatásról, napirendről, étkeztetésről, a bölcsődei térítési díjak megállapításához szükséges dokumentumokról, a díjak mértékéről.

Egyéni bánásmóddal, megerősítéssel, az én tudat fejlődését segítjük, a pozitívumokra támaszkodva. A gyermekek önállósági törekvéseiknek elegendő teret biztosítunk, dicséréssel erősítjük bennük a legkisebb eredményt is. A gyermekek kompetenciáját figyelembe véve nevelünk, tapasztalatszerzési lehetőségeket biztosítunk.

Viselkedési mintákkal segítjük a harmonikus fejlődést, törekszünk az egységes nevelői hatások elérésére.

Jól szervezett, rugalmas **napirenddel** segítjük gyermekeink biztonság érzésének megszilárdulását. A rendszeresség kiszámíthatóvá teszi napjaikat, ami erősíti aktivitásukat, önállósági törekvéseiknek elegendő teret biztosít.

Zenei nevelésük, az együtténeklés élményének megélésének biztosítása kisgyermeknevelőink feladata. Gondozónőink sokat énekelnek, mondókáznak játék közben, a zenei nevelés, a beszédfejlődés folyamatának erősítésére.

A beszédfejlődés elősegítésére az anyanyelvi fejlődés érdekében az önkifejezés segítjük, sok mondókát, éneket, mesét hallhatnak tőlünk gyermekeink. Folyamatosan frissítjük mesekönyv készletünket, törekszünk az új, korszerű, igényes meseirodalom kiadványainak beszerzésére. A csoportok átadójában megtalálható a gondozónőinktől leggyakrabban hallható versek, dalok gyűjteménye.

A kisgyermek **megismerési folyamatainak fejlődését**, aktivitásuk elősegítését, életkoruknak megfelelő érdeklődésük és ismereteik bővülését szeretnénk biztosítani. Mindezt új ismeretek átadásával, sok-sok információval, játékkal, mesével, meghitt beszélgetésekkel, természetes kíváncsiságuk és érdeklődésük ébrentartásával tudjuk elérni.

A gyermekek **alkotó kedvének felébresztésére**, ébrentartására sokféle lehetőséget kínálunk. Lehetőségük van só-liszt gyurmából ajándékokat készíteni, mialatt megismerik az anyag állagát, formázhatóságát, és különbözőségét a boltban kapható kész termékétől. Zsírkrétával, vízfestékkel ismerkednek, a színek világát fedezik fel. A nagyobbak az egyszerű firkákból különböző formákat alakítanak ki, egyre ügyesebben próbálkoznak kedvenc tárgyaik, bölcsődei jelük megrajzolásával.

Egészségvédelem, egészségnevelés: feladatunk az egészséges fejlődés feltételeinek biztosítása, a biztonságos, higiénikus környezet kialakítása, az egészséges életmód alapjainak lerakása, a korszerű táplálkozási szokások, életkornak megfelelő napirend, jó higiénés szokások kiépítése napi munkánk része.

Kiemelt célunk a kisgyermek környezettudatos nevelése és a környezettel kapcsolatos ismereteik bővítése.

A környezet ismereteinek bővítésére számos eszköz áll rendelkezésre. Álláspontunk szerint a jeles környezetvédelmi napokhoz kapcsolódó tevékenységek tökéletes alkalmat biztosítanak a környezetünk játékos megismerésére. Ezen napok megünneplésével lehetőség nyílik arra, hogy a szülők bevonásán keresztül a bölcsőde arculatát is minél „zöldebbre” formáljuk, amely illeszkedik kerületünk zöld programjához. A környezettudatos nevelés elengedhetetlen része, hogy a felnőttek helyes mintát nyújtsanak a bölcsődés korú gyerekeknek a környezetünk megóvása érdekében.

A környezet megismerését segítik:

- Gondozási egységenként zöld sarkok, szobanövényekkel
- Zöld faliújság - környezettudatos hírekkel
- Jeles napok ünneplése - figyelem felkeltés a családok számára, kapcsolódó játékos tevékenységek.
- Szelektív hulladékgyűjtő szemetes kihelyezése a közösségi terekbe.

A víz világnapja kiváló alkalmat nyújt a víz életető erejének hangsúlyozására, a víz megóvásának fontosságára. A víz világnapján a kisgyermek fújhatnak óriás buborékot, szivaccsal festhetnek, különböző vízzel kapcsolatos játékokra van lehetőség a szülőkkel közösen. Szülőknek figyelem felkeltő plakát kihelyezése, - kerüljék a családban a cukros üdítők fogyasztását - tanulják meg élvezni a tiszta víz szomjoltó hatását.

A Környezetvédelmi Világnap alkalmából a családokkal együtt, egy-egy cserepes vagy kerti virág, fa ültetésével javítjuk a levegő tisztaságának minőségét.

A másként fejlődő gyermekek számára (1-2 fő), speciális szakemberek bevonásával, prevenció és korrekció ellátással nyújtunk segítséget teljes integrációban.

Kisgyermeknevelők és szülők közötti jó kapcsolat megteremtése érdekében kölcsönös megértésre, elfogadásra, bizalomra épülő kapcsolatra törekszünk. Tiszteletben tartjuk a családi nevelést, folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket a gyermekkel, a bölcsődével kapcsolatos eseményekről

(családlátogatás, beszoktatás, szülőcsoportos megbeszélések, közös ünnepi alkalmak, szabadidős programok). Szakmai kompetenciánk elfogadtatásával, a tapintatos és rendszeres információ megosztással kívánjuk elérni a szülői elégedettséget (napenkénti beszélgetés, üzenő füzet, szülőcsoportos beszélgetések, szülői elégedettség kérdőíves felmérése).

A **családlátogatások** alkalmával az otthoni környezetben ismerkedünk a gyermekkel.

A szülőkkel információt cserélünk, ők mesélnek a gyermekről, az otthoni napirendről, szokásokról, gondozónőink ismertetik a bölcsődei napirendet, beszoktatás ütemezését, törekszenek arra, hogy minél kevesebb megrázkódtatás érje a bölcsődébe kerüléssel a gyermeket.

A **szülőcsoportos megbeszéléseken** azokról a témákról beszélgetünk közösen, amelyek a szülőket leginkább érdekli, vagy a csoportba járó gyermekeket érinti. Kapcsolódhat a beszélgetés az évszakokhoz is, vagy a gyakori betegségek kerülnek megbeszélésre.

A szobatisztaság kialakulásának körülményeiről, az óvodai jelentkezések rendjéről tájékoztatjuk a szülőket. Arra is jó alkalom, hogy a szülők jobban megismerjék egymást, és az adott témáról kialakított véleményeiket, valamint a kisgyermeknevelők szakmai állásfoglalását. Beszélgetünk a beszoktatások tapasztalatairól, a szülői elvárások mennyiben teljesültek, maradt-e bennük valamilyen hiányérzet. Visszatérő témáink közé tartozik az egészségnevelés, ennek keretében beszélünk az őszi megbetegedésekről, a bölcsőde orvos segítségével világosítjuk fel a szülőket a közösségekben éléssel, az egészséges táplálkozással, az öltözködéssel, pihenésre fordítandó időről, az otthoni mesélésről, a TV – és film nézés negatív hatásairól. Néhány kivételtől eltekintve, a szülők többsége örömmel fogadja észrevételeinket, javaslatainkat.

Szülői Érdekképviselői Fórum hatékony működtetése érdekében, évente két alkalommal megbeszélést tartunk, amennyiben olyan kérdés, probléma merül fel, amelyben eljárás szükséges, a fórum tagjait rendkívüli megbeszélésre hívhatók össze, ahol közösen döntünk a megoldásokról.

Szakmai továbbképzéssel, a felsőfokú szakképesítés megszerzésével, valamint a központi bölcsőde szakmai mintáinak felhasználásával segítjük a kisgyermeknevelők munkáját.

A tárgy nevelési évre történő **jelentkezéseket**, minden tavasszal április és május hónap között, a bölcsődében szervezzük meg. A bölcsőde kóistolót követően a szülők már tudják, hogy melyik bölcsődét választják, tájékoztatjuk őket arról, hogy mire lesz szükség a jelentkezéshez. Az év közbeni jelentkezéseket folyamatosan fogadjuk.

A **nagy-családosok és hátrányos helyzetűek támogatásában** (anyagi eszközök, jogi képviselő) az Újbudai Humán Szolgáltató Központtal együttműködünk. Bölcsődénkben ruhaneművel, játékokkal, mesekönyvekkel kapcsolódunk be ebbe a tevékenységbe. Amennyiben szükséges, segítő szakemberek bevonásával igyekszünk a családok problémáinak megoldásában segítséget nyújtani. Gyermekvédelmi feladatainkat megbeszéljük, egyeztetjük a területi családgyógyógyozóval. Kapcsolatunk évek óta nagyon jó, számíthatunk segítő együttműködésére. Évenként két alkalommal tartunk megbeszélést.

Az Egyesített Bölcsődei Intézmények alá tartozó bölcsődék vezetőivel jó kapcsolatban vagyunk, és mindent meg is teszünk ennek megmaradásáért.

Programok

A Mesevár bölcsődében mindig történik valami. Az alábbi programok kerülnek megrendezésre rendszeresen minden évben:

- Bölcsőde-kóistolgató: a leendő új gyermekek és szüleik számára nyújt betekintést a bölcsődei élet mindennapjaiba. Évente két alkalommal szervezzük, a tavaszi az ismerkedést, információgyűjtés szolgálja, a nyári a felvett gyermekek és szüleik számára szervezzük.

- Gyermeknap- ilyenkor a főszerep a gyermekeké, énekekkel, vidám programokkal, közös játékkal tesszük emlékeztetést ünnepi alkalmunkat.
- Születésnap és névnap alkalmával, a szülőkkel egyeztetett módon, kedves meglepetéssel várjuk az ünnepeltet.
- Farsangi vidám, jelmezes programunk, mindig nagy sikert arat.
- Húsvét: kiskosárba gyűjtjük a nyuszi által elrejtett ajándékokat.
- Anyák napja: gyermekeink saját készítésű ajándékkal és verssel köszöntik édesanyjukat.
- Mikulás: „cukrot, diót, mogyorót..., s mi szem-szájnak ingere” - a puttonyban megelé a kisgyermek.

A szakmai program ellenőrzésének rendszere

Munkánkat az Egyesített Bölcsődei Intézmények vezetője által készített Szakmai program szerint végezzük. A Mesevár Bölcsőde vezetője évente **munkatervet készít**, ez alapján folyamatosan tervezzük, szervezzük és ellenőrizzük a csoportok szakmai munkáját. Ennek megjelenési formája, a rendszeres, tematikus megfigyelés, a gyakornokok ellenőrzött képzése, az évenkénti szakmai ellenőrzés és a szülői elégedettség mérése.

Az éves szakmai ellenőrzések, a tematikus megfigyelések, a szülőkkel folytatott beszélgetések, és a felmérésben megfogalmazottak, jelentős mértékben elősegítik, hogy amit jól csinálunk, azt megerősítsük, amiben pedig javításra, változtatásra van szükség, ott megtegyük mind azt, ami a színvonalas munkához szükséges. Ezek az ellenőrzések, bár okoznak némi szorongást a kollégák életében, de mindenképpen hasznosak és előrevivők. Ebbe beletartozik az is, hogy különösen a pályakezdők esetében, személyiségük fejlődését, pozitív változását is elő kell segítenünk. A szakmai tapasztalattal rendelkező munkatársaknál sem elhanyagolható, az időnkénti személyiség fejlesztés, és az ismeretek frissítése, felelevenítése. A gyakran rutinból végzett munka hozza elő a legtöbb hibát, mert csökken a figyelem, hiányzik a lelkesedés és a kreativitás. A lélektelenül, gépiesen végzett munka nem okoz örömet a gyermeknek sem, és otthon a szülő nem kapja vissza a napközbeni élményeket, mert nem voltak. Abban az esetben, ha valakinél nem látjuk a törekvést az igényes feladatvégzésre, közösen kell elgondolkoznunk azon, hogy valóban ezt a munkát kell-e végeznie a jövőben is. Az önmagát jól ismerő személy számára is ajánlott, hogy időnként értékelje saját tevékenységét, felmérje hol tart, céljait meg tudta-e valósítani.

Szakdolgozói értekezletek

A Munkatervben megfogalmazottak szerint, **havi rendszerességgel** tartunk megbeszéléseket. Ezek témája kapcsolódik az évszaknak megfelelő feladatainkhoz, az aktuális problémákhoz, és a megfigyelések tematikájához. Az intézményvezetői instrukciókról, a soron kívüli problémákról és feladatokról kapnak tájékoztatást a kisgyermeknevelők. A bölcsődevezető értékeli munkájukat, megbeszéli a változtatásokat, Felhívja a figyelmet, ha az étkeztetésben, adminisztrációban, csoportszoba berendezésében, játékkészlet előkészítésében módosításra van szükség.

Témák:

- Gyermekek ellátásával kapcsolatos feladatok,
- szervezési kérdések,
- csoportvezetőkkel egyeztetés a felvett gyermekek elosztásáról,
- beszoktatások ütemezése,
- szabadság igények,
- várható karbantartási, és felújítási munkák,
- aktuális felmerült gondok, megoldásra váró problémákat,
- egyéni vagy csoportot érintő kérések megvitatása.

Csoportértekezletek

A csoportvezetők folyamatosan figyelemmel kísérik a gondozónők munkáját, bármilyen problémát látnak, azonnali közbelépnek, így könnyen megoldható. Ha a szülőknek van problémája, először ott helyben javasoljuk megoldani. A bölcsődevezető tájékoztatása szükséges, hiszen tudnia kell minden gondról, problémáról, de az örömteli eseményekről is. A továbbiakba akkor kapcsolódik be, ha a csoportban nem tudták, vagy nem lehetett megoldást találni, vagy ha a szülő egyenesen hozzá fordul, az ő közreműködését kéri.

Összmunkatársi értekezlet

A nevelési év során két alkalommal biztosan, de az aktualitás miatt akár többször is összehívható. A munkatársi értekezlet hivatalos formája annak, hogy a bölcsődevezető értékelje a dolgozók munkáját, minden kolléga elmondhassa gondját, javaslatát, kérését. A napi munka során is van lehetőség a problémák megvitatására, de ha a vezető feladatai miatt, vagy az időpont alkalmatlansága miatt, erre azonnal nincs lehetőség, mindig egyeztetni kell egy másik alkalmat, amikor ezt megoldhatja. Természetesen az értekezlet témájához kapcsolódó hozzászólások, felmerült ötletek, javaslatok, ezeken a munkatársi értekezleteken kerülnek megvitatásra.

Nevelési évenként a **munka-és tűzvédelmi oktatást** a bölcsődébe meghívott felelős közreműködésével tartjuk meg.

HÁZIREND

1. A bölcsőde reggel 6 órától fogadja az érkező gyermekeket. A gyermekek hazavitelére este 18 óráig van lehetőség.

A bölcsődéből a gyermekeket csak a szülő vagy az általa írásban megbízott személy viheti el, 14 éves kor alatti kiskorú e feladattal nem bízható meg.

2. A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítésére lehetőséget biztosítunk a szülővel történő beszoktatáson túl a kisgyermeknevelő-szülő napi találkozásaira, az üzenő füzetben keresztül történő információcserére, szülői értekezletekre, csoportbeszélgetésekre. Módot adunk a családoknak a bölcsőde életébe való betekintésre is. Kérjük, hogy látogatásuk időpontját gyermekük nevelőjével előre egyeztessék.

3. Az üzenő füzetbe történő bejegyzéseiket szívesen vesszük, akár a gyermek egészségi állapotára, akár a gyermek fejlődésére, vagy otthoni eseményekre vonatkoznak.

4. Az étkezésért és a gondozásért fizetendő térítési díjat az intézmény nyitvatartási napjaira vonatkozóan havonta előre kell megfizetni.

5. Kérjük, hogy a térítési díjakat az előre jelzett napon pontosan fizessék be. Fizetési gondjaik esetén keressék a bölcsőde vezetőjét, aki felvilágosítással és segítőkészséggel áll szíves rendelkezésükre.

6. A gondozásért fizetendő térítési díjat abban az esetben, amikor a gyermek valamely ok miatt nem veszi igénybe az ellátást és a szülő a távolmaradását bejelentette, a következő havi térítési díj befizetésénél – legfeljebb a havi térítési díj 50%-a mértékéig – be lehet számítani.

7. Hiányzás esetén a szülő a távolmaradás okát 48 órán belül kérjük, közölje a bölcsődevezetővel vagy a helyettesével, a tárgynapon reggel 9 óráig bejelentett hiányzást az étkezési térítési díj esetében a következő naptól tudjuk figyelembe venni.

8. A bölcsődeorvos javaslatait: betegség esetén a bölcsődébe járás szüneteltetésére, az otthoni ápolásra és egyéb vizsgálatokra vonatkozóan kérjük betartani.

9. A közösség egészsége érdekében lázas ($37,5^{\circ}\text{C}$ és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségről kérjük a bölcsődét értesíteni.

10. Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a gyermek gondozónője értesíti a szülőt, illetve a hozzátartozót. Betegség miatt hiányzó gyermeket gyógyulása után orvosi igazolással tudunk fogadni. A megtörtént kötelező védőoltásokról folyamatosan kérjük a tájékoztatást. Kérjük, hogy a gyermek gyógyszer és ételérzékenységéről a szülő tájékoztassa a bölcsődét és a kivizsgálás eredményét szíveskedjenek bemutatni.

11. A bölcsődei átadóban minden gyermeknek külön zárható szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják a szekrényekben, mert a bölcsődében hagyott, illetve a gyermekben lévő vagy hozott tárgyakért felelősséget vállalni nem tudunk.

12. A bölcsőde ünnepnapokon és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart. A nyári és téli zárást a szülők igényeihez igazodva a fenntartó állapítja meg, melyről a szülőket minden év március 15-ig tájékoztatjuk. A zárási időszakok alatt – igény szerint – ügyeletes bölcsődét biztosítunk.

13. A bölcsőde területén, a bölcsőde udvarán és a bölcsőde 5 méteres körzetében a dohányzás szigorúan tilos.

14. A gyermeki jogok védelme, a szülői jogok gyakorlásának biztosításának céljából a bölcsődében érdekképviselői fórum működik.

Az érdekképviselői fórum tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermekek szüleinek vagy törvényes képviselőinek választott képviselői,
- az intézmény dolgozóinak képviselői,
- az intézmény fenntartójának képviselői.

Az érdekképviselői fórum:

- megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat és dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben,
- intézkedést kezdeményezhet az intézményvezetőnél, a fenntartónál, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél,
- véleményt nyilváníthat az intézmény vezetőjénél a gyermekeket érintő ügyekben,
- egyetértési jogot gyakorol az intézményi házirend jóváhagyásánál,
- panasszal élhet az intézmény vezetőjénél az ellátást érintő kifogások orvoslása, a gyermeki jogok védelme érdekében,
- évente legalább két alkalommal, illetve hatáskörét érintő esetben ülésezik.

15. Kérjük, hogy az intézmény működésével, a gyermekek ellátásával kapcsolatos véleményükkel, kifogásaikkal, panaszaikkal bizalommal forduljanak a Bölcsőde vezetőjéhez, az Érdekképviselői Fórumhoz, az Intézmény vezetőjéhez (1119 Budapest, Tétényi út 46-48., Tel: 1/481-06-69) és a Budapest Főváros XI. Kerület Újbudai Polgármesteri Hivatal Humánszolgálati Igazgatóság Szociális és Egészségügyi Osztályához (1113 Budapest, Zsombolyai u. 4. Tel.: 1/372-34-23).

A házirend betartását köszönjük!

Budapest,.....

bölcsődevezető

EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYEK

1119 Budapest, Tétényi út 46-48.

Tel./fax: 1/204-6681 e-mail: unger.katalin@ebi.ujbuda.hu

MEGÁLLAPODÁS

mely létrejött az Egyesített Bölcsődei Intézmények, mint a napközbeni ellátást biztosító intézmény, valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Szülő/törvényes képviselő adatai:

Név:

Születési név:

Anyja neve:

Lakcíme:

Gyermek adatai:

Név:

Születési hely, idő:

Anyja neve:

Lakcíme:

TAJ szám:

Az ellátást nyújtó intézmény:

.....

A bölcsődei ellátás kezdő időpontja: 201...év.....hó.....nap

Az ellátás időtartama: határozott idejű - határozatlan idejű *(megfelelő aláhúzendő)*

Határozott idejű ellátás idején az igénybevétel befejező időpontja: 201...év.....hó.....nap

1. A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelete alapján 36. § (1) Bölcsődébe a gyermek húszhetes korától vehető fel. a) harmadik életévének, sajátos nevelési igényű gyermek az ötödik életévének betöltéséig.
c) annak az évnek a december 31-éig, amelyben a gyermek szeptember 1-je és december 31-e között tölti be a harmadik életévét, ha a szülő, törvényes képviselő vállalja, hogy a gyermek ellátását a nevelési év végéig a bölcsőde biztosítja. (2) Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.
2. A bölcsőde a napközbeni ellátás keretében a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:
 - a gyermek fejlettségéhez igazodva szakszerű gondozás-nevelés, egészséges pszichoszomatikus, értelmi, mozgás és szociális készségek fejlesztése,

- az egészséges táplálkozási követelményeknek megfelelően napi négyszeri étkeztetés, az energia- és tápanyag beviteli, illetve élelmiszer felhasználási ajánlásokat tartalmazó jogszabályokban meghatározottak szerint,
 - a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet,
 - egészségvédelem, egészségnevelés, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése,
 - állandóság (saját gondozónő rendszer), egyéni bánásmód,
 - időjárástól és tárgyi feltételektől függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra, alvásra,
 - egyéni ruhanemű és pelenkázat kivételével, textíliával történő ellátás,
 - személyes higiéné feltételeinek biztosítása,
 - korcsoportnak megfelelő játékeszközök, a gyermek fejlettségének megfelelő készségfejlesztés,
 - rendszeres orvosi felügyelet, óvodai életre való felkészítés.
3. A bölcsőde a szülő/törvényes képviselő részére tájékoztatást nyújt:
- az ellátás tartalmáról és feltételeiről,
 - az intézmény által vezetett, az ellátottat érintő dokumentációról,
 - az intézmény házirendjéről,
 - az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
 - a panaszjog gyakorlásának módjáról,
 - a jogosult jogait képviselő fórumról,
 - az adaptációhoz szükséges időről és feltételekről
 - a gyermekek napirendjéről,
 - a fizetendő térítési díjakról.
4. A bölcsőde a fentiekén kívül vállalja, hogy:
- szóban napi rendszerességgel tájékoztatja a szülőt/törvényes képviselőt a bölcsődében tartózkodó gyermekkel kapcsolatos eseményekről,
 - a gyermek egészséges fejlődése érdekében a nevelő- gondozó tevékenység során a kisgyermeknevelők együttműködnek a szülőkkel/törvényes képviselővel, valamint eleget tesznek a gyermekek jogairól szóló nemzetközi egyezmény előírásainak,
 - a kölcsönös kapcsolattartás érdekében rendszeres időközönként szülői értekezletet, egyéni és csoportos beszélgetést tartanak a kisgyermeknevelővel, vezetővel,
 - tájékoztatást nyújt az aktuális havi étrendekről.
5. Az ellátást igénybevevő szülő/törvényes képviselő vállalja, hogy:
- ha a közölt adatokban változás következik be, azt 15 napon belül bejelenti,
 - a kisgyermeknevelőnek a gyermekkel kapcsolatban megad szóban és írásban minden fontos és lényeges információt,
 - tájékoztatást ad a gyermek megbetegedéséről és a megbetegedést 24 órán belül jelzi, a gyermeket orvosi igazolással hozza a közösségbe vissza,
 - a gyermek esetleges távolmaradását lehetőség szerint az adott nap reggelén 9 óráig jelzi,
 - a személyi térítési díjat pontosan, határidőre befizeti.
6. A bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díjak és azok megfizetésére vonatkozó szabályok:
- 6.1. Gondozásért fizetendő térítési díj
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 146. § (1), (2) bek., a 148. § (1)-(3), valamint (5) bekezdése alapján az intézményi ellátásért térítési díjat kell fizetni. A bölcsődei gondozásért fizetendő térítési díjat Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata Képviselő-testülete a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 16/2014

(V.28.) XI. ÖK. sz. rendeletben szabályozta. A térítési díj mértékét minden évben a fenntartó önkormányzat Képviselő-testülete határozza meg.

A térítési díjat az intézmény nyitvatartási napjaira vonatkozóan havonta, előre kell megfizetni. Az olyan napokra eső befizetett térítési díjat, amikor a gyermek valamely ok miatt nem veszi igénybe az ellátást, és a szülő a távolmaradást előre bejelentette, a következő havi térítési díj befizetésénél – legfeljebb a havi térítési díj ötven százaléka mértékéig – be lehet számítani. Amennyiben a szülő vagy gondviselő az intézményi térítési díjat nem kívánja megfizetni, személyi térítési díj megállapítását kérheti.

A személyi térítési díj összegét a szülő vagy törvényes képviselő által benyújtott 30 napnál nem régebbi, utolsó tárgy havi jövedelemigazolás alapján, az egy főre jutó havi nettó átlag jövedelem figyelembevételével kell megállapítani.

A személyi térítési díj meghatározásához benyújtott dokumentumokat és a díjfizetési kedvezményre való jogosultságot igazoló okiratokat bemutatásuk utáni munkanaptól tudjuk figyelembe venni.

6.2 Étkezésért fizetendő térítési díj

A bölcsődei étkeztetés térítési díjának megállapításakor a gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni (Gyvt. 151. § (3) bek., valamint a 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet).

A bölcsődei étkezésért fizetendő térítési díjat a szülő vagy törvényes képviselő az intézmény nyitvatartási napjaira vonatkozóan havonta, előre köteles megfizetni.

Az olyan napokra eső befizetett térítési díjat, amikor a gyermek valamely ok miatt nem veszi igénybe az étkezést, és a szülő a távolmaradást az igénybevételt megelőző nap reggel 8:30 óráig bejelentette, a következő havi térítési díj befizetésénél teljes mértékben be kell számítani.

7. Megszűnik az ellátás:

- ha a gyermek a 3. életévét betöltötte és/vagy a bölcsődei gondozási-nevelési év végeért a Gyvt.42. § (1) bek. alapján.
- (2) meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését,
- ha a szülő a gyermek 30 napon túli távollétét orvosi igazolással nem tudja igazolni, vagy az ellátás megszüntetését írásban kéri.

8. A szülő a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával a bölcsődevezetőhöz, az intézményvezetőhöz, valamint Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata Polgármesteri Hivatal Humánszolgálati Igazgatóság Szociális és Egészségügyi Osztályához (1113 Budapest, Zsombolyai u. 4. Tel.: 1/372-34-23) fordulhat. Az érdekvédelemmel kapcsolatos szabályokról a Gyvt. 35-36. §-a rendelkezik.

Budapest, 201... év hónap

.....
Szülő/törvényes képviselő

.....
intézményvezető

